

BIAŁY WHITE EAGLE ORZEL

Już wkrótce na Florydzie odbędą się Polonijne Dożynki

➔ str. 14

Uroczyste obchody Święta Żołnierza w Amerykańskiej Częstochowie

➔ str. 20-21

Szekspir zakazany we florydzkich szkołach? Nowe przepisy cenzurują klasykę literatury

➔ str. 37

WYPADKI DROGOWE

ODSZKODOWANIE ZA OBRAŻENIA CIAŁA

Jowita Wysocka Kravitz, Esq.
Ed Kravitz, Esq.

BEZPŁATNE KONSULTACJE W CAŁEJ FLORYDZIE

www.KravitzLawGroup.com

888-554-9998

ADWOKAT MÓWI PO POLSKU

Archiwum WEM

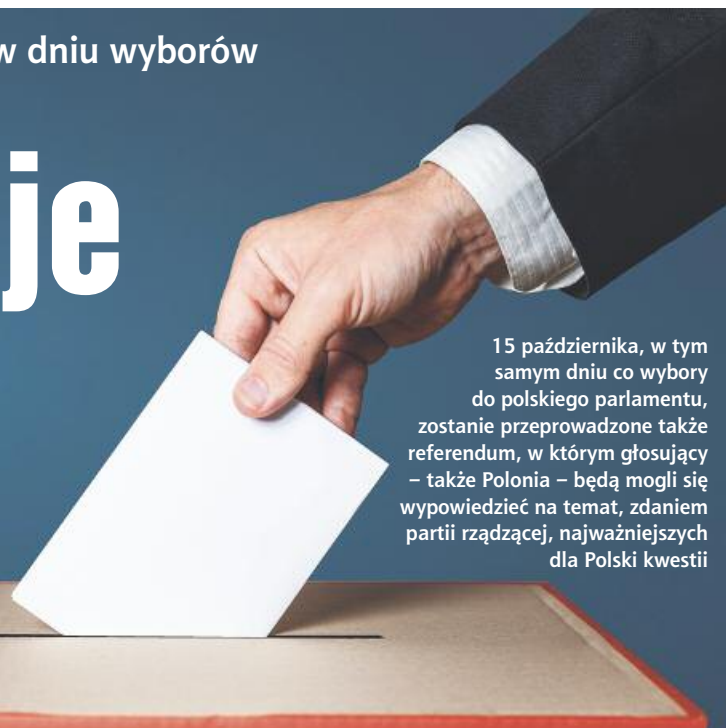
Kontrowersje wokół referendum ogólnokrajowego zarządzanego w dniu wyborów parlamentarnych do Sejmu i Senatu RP

Polonia zdecydowanie czy... zignoruje?

15 października br. odbędą się wybory parlamentarne do polskiego Sejmu i Senatu. Zgodnie z uchwałą przyjętą przez polski Sejm większością głosów posłów należących do partii rządzącej na ten sam dzień wyznaczono rów-

nież termin ogólnokrajowego referendum, w którym udział weźmie również Polonia. Na jakie pytania odpowiedzą wyborcy? O ile zechcą odpowiedzieć, bowiem opozycja nawołuje swoich zwolenników do bojkotu referendum.

Czytaj ➔ str. 8

15 października, w tym samym dniu co wybory do polskiego parlamentu, zostanie przeprowadzone także referendum, w którym głosujący – także Polonia – będą mogli się wypowiedzieć na temat, zdaniem partii rządzącej, najważniejszych dla Polski kwestii

Pierwsze na Florydzie polskie biuro detektywistyczne zaprasza do skorzystania z usług

- Poszukiwania osób ► Sprawy rozwodowe
- Pomoc w sprawach na terenie Polski
- Dochodzenia ubezpieczeniowe
- Ustalanie majątku

PIERWSZA KONSULTACJA ZA DARMO

CONTRA
RISK-CONSULTING LLC

35 Grand Palms Blvd, Englewood, FL 34223
Mobile: 941 549 2395
Email: office@contra-riskconsulting.com | www.contra-riskconsulting.com
FL License# A150033

UBEZPIECZENIA

**SAMOCHÓD • DOM • ŻYCIE
ZDROWIE • BIZNES**

MAŁGORZATA (MAGGIE) WAZIO
Licencjonowany Agent Ubezpieczeniowy

7801 Starkey Rd
Seminole, FL 33777
Tel. **727-397-1495**
Fax: 727-393-0938
Email: maggie.wazio.leo5@statefarm.com

State Farm
Mówimy po polsku

**POŻYCZKI I PRZEFINANSOWANIA
NA DOMY W STANIE FLORYDA**

GERARD SCHEFFLER
773-909-3346

www.gerardscheffler.com/florida
schefflergerard@gmail.com

KUPNO • SPRZEDAŻ • INWESTYCJE

UBEZPIECZENIA

- DOMY
- SAMOCHODY
- ŻYCIE
- PLANY EMERYTALNE

Mówię po polsku!
Zadzwoń. Porównaj. Zaoszczędź.

Krystyna Zakrzewski
727-437-5595
kzakrzewski@acg.aaa.com
32050 US 19 Noth. Palm Harbor, FL

**Krakus
Polish Deli**

**WŁAŚCICIELE
ZAPRASZAJĄ NA ZAKUPY I POLECAJĄ:**

- smaczne i świeże polskie wędliny • wyroby mięsne
- dania i potrawy • pieczywo • ciasta • kosmetyki i zioła
- piwa i napoje • książki • czasopisma i prasę

7306 Southgate Blvd,
North Lauderdale, FL 33068
Tel. 954 722 8006
otwarte: poniedziałek - sobota: 10 - 6
nieczynne: niedziela

www.krakusdelifl.com

Na wyjątkowe zakupy do

**TRADITIONAL
EUROPEAN DELI**

Chicago Style & European Market

525 E Venice Ave. Unit E, Venice FL 34285

zapraszają właściciele - bracia: MARK i CHRIS PILNY

Oferują bogaty wybór mięs, wędlin,
serów, pierogów, słodczy, polskie
wędzone kiełbasy, kabanosy wieprzowe,
świeże kaszanki z Chicago.

tel. 941 218 4914
e-mail: traditionaleurodeli@yahoo.com
Facebook.com/TraditionalEuropeanDeli

Otwarte: poniedziałek - piątek: 10 - 18, sobota: 10 - 17, niedziela: 10 - 15

Aleksandra Marzec
Real Estate Broker-Owner

The World Realty

☎ 305-760-9121
🌐 www.AleksandraMarzec.com

MÓWIMY PO POLSKU!

Aleksandra makes purchases convenient and exciting for buyers by offering various exclusive services. These services include but do not limit to giving access to the largest selection of homes and condos with the latest inventory and pricing, providing vital knowledge on financing, loan processing, settlement procedures, insurance, applicable permits, taxes and costs, convenient property viewing, evaluating property management, and assisting with form filling.

Partner with: Zillow, Realtor.com, Redfin, HomeLight, Referral Exchange

Ewa A. Kucia
LICENCJONOWANY
AGENT NIERUCHOMOŚCI

Pomogę Ci w kupnie i sprzedaży
nieruchomości w okolicach
Miami, Fort Lauderdale, Boca
Raton, West Palm Beach i Port St
Lucie - wschodnia Floryda.
Mówię biegle po polsku!

Kupujesz?
Krok po kroku pomogę
dopełnić formalności
przy zakupie nowego
domu!

Sprzedajesz?
Wiem, że czas jest
cenny. Zadbam o jak
najlepszą prezentację
domu na rynku.

3010 E. Commercial Boulevard
Fort Lauderdale, FL 33308
Tel. 347.882.1388
E-mail: ewa.kucia.re@gmail.com

**Jedyna polska wytwórnia
wędlin na Florydzie**

**WYROBY WŁASNE
- NISKIE CENY!**

50 GATUNKÓW WĘDLIN
PRODUKOWANYCH
BEZ KONSERWANTÓW,
SZTUCZNYCH BARWNIKÓW,
NIE FOLIOWANE

POLECAMY CODZIENNE ŚWIEŻE:

- ▶ najlepsze gatunki mięs, wędlin i wyrobów garmazeryjnych
- ▶ przygotowywane na miejscu pieczywo, ciasta, pierogi

**SZEROKI ASORTYMENT IMPORTOWANYCH ARTYKUŁÓW
SPOŻYWCZYCH, WIN, PIW I CZASOPISM**

Właściciele
ponad 20 lat w biznesie
- Rodzina Przywalny:
Bernarda, Michał,
Sylwia i Daniel

Przyjmujemy paczki
lotnicze i morskie
do Polski i Europy

EUROPEAN GOODIES & DELICATESSEN, INC
116 N. Main Ave./Drew Plaza, Clearwater, FL 33765
tel. (727) 442-0637, (727) 526-1118
GODZ. OTWARCIA: wt. - pt. 9AM - 6PM, sob. - 9AM - 4PM

PRZYJMujemy
KARTY KREDYTOWE
ORAZ EBT

UBEZPIECZENIA DLA POSIADACZY

Medicare

- Ubezpieczenia na leki - część D
- Ubezpieczenia suplementarne
- Plany Medicare Advantage

Kończysz niedługo 65 lat?
Przechodzisz na emeryturę?
Tracisz ubezpieczenie z pracy?

Skontaktuj się ze mną.
Oferuję bezpłatne konsultacje.

773-620-5258

Oliwier Wasilewski
agent ubezpieczeniowy
na FL, IL, WI, AZ, CO, CT

PREMIUM EPOXY FLOORS

CALL NOW: 773 939 5654 **FREE ESTIMATE**

SUPER M FLOORING
WWW.SUPERMFLOORING.COM

- ✓ LIFETIME WARRANTY
- ✓ ZERO MAINTENANCE
- ✓ NON STICK SURFACE
- ✓ POLYASPARTIC TOP COAT
- ✓ TOUGH ON OIL SPILLS
- ✓ CHEMICAL RESISTANT

CONCRETE COATINGS: GARAGE, PATIO, LANAI, SIDEWALK ETC...

Amerykańsko-Polski Klub „Sobieski”

Zapraszamy w każdy piątek o godz. 7pm do biblioteki lub na dyskusję w barze w miłej atmosferze!

4725 Lake Worth Rd., Greenacres, FL 33463

561-967-1116 **apcsobieski@gmail.com**

 fb.com/americanpolishclub

KOŃCZYSZ 65 LAT? PRZECHODZISZ NA EMERTURĘ? NIE WIESZ JAK WYSTĄPIĆ O MEDICARE?

ZADZWOŃ PO BEZPŁATNĄ POMOC!

OD 14 LAT POMAGAM POLONII
W SPRAWACH ZWIĄZANYCH Z
UBEZPIECZENIAMI,
EMERYTURĄ, MEDICARE I
PLANAMI EMERYTALNYMI.

ZADZWOŃ

 773-895-8771

 813- 367-7627

 3001 N. Rocky Point Dr. E, Tampa, Florida
4849 N. Milwaukee ave Unit 101, Chicago, Illinois

TOTAL CARE
Martyna Duda

WSTĘP

MARCIN BOLEC
REDAKTOR
NACZELNY

Choć wciąż jeszcze we znaki dają nam się wysokie temperatury, a część osób jeszcze korzysta z urlopów i wakacji, to jednak lato nieuchronnie dobiega końca, a przed nami jesień, która zapowiada się wyjątkowo intensywnie – zatem nie grozi nam popadnięcie w jesienny marazm.

Już wkrótce działalność wznowią polskie szkoły. Zabrzmii pierwszy dzwonek, dzieci wrócą do klas, a na łamy naszej gazety od pierwszego wydania we wrześniu powróci dodatek specjalny dla dzieci, rodziców i nauczycieli „Biały Orzeł Junior”. Mam nadzieję, że dostarczy wszystkim zarówno rozrywkę, jak i ciekawych informacji, a także pozytywnych wskazówek, które będą pomocne w pracy pedagogicznej czy po prostu w codziennym wychowaniu dzieci.

Zaledwie miesiąc pozostał też do największego polonijnego wydarzenia na Wschodnim Wybrzeżu. Oczywiście mam na myśli Paradę Pułaskiego, która 1 października przejdzie nowojorską 5. Aleją. Przez ostatnie lata co roku biorę udział w tym absolutnie wyjątkowym święcie całej Polonii i co roku z taką samą dumą, radością i wzruszeniem obserwuję biało-czerwony tłum marszerujący główną arterią Manhattanu. Na co dzień dzielą nas różne sprawy czy poglądy, ale tego dnia naprawdę można poczuć jedność Po-

lonii i to, że jednak Polska jest tym, co nas spaja mocniej, niż dzielą nas jakiegokolwiek różnice. Szczerze zachęcam wszystkich, a zwłaszcza tych, którzy jeszcze nie mieli okazji uczestniczyć w tym wydarzeniu, do przyjechania tego dnia do Nowego Jorku i bycia razem z nami na 5. Alei, gdzie też rozdawane będzie bezpłatne, specjalne wydanie „Białego Orła” z okazji Parady Pułaskiego, które już przygotowujemy! Zapraszam też wszystkie organizacje, szkoły i parafie, by zechciały stać się częścią tej publikacji.

Z radością obserwowałem też wpływające przez całe lato do redakcji wiadomości o polonijnych piknikach, festiwalach, dożynkach. Niektóre z tych wydarzeń powróciły po kilkuletniej przerwie – jak dobrze widzieć, że pandemia nie przerwała tradycji, że nadal są ludzie, którzy chcą ją kontynuować. Cieszą nas te sygnały, dlatego... prosimy o więcej! Jeśli organizujecie jakieś wydarzenie, bierzcie w nim udział lub po prostu wiecie, że się odbędzie – dajcie nam znać. Podzielcie się tym z nami i z naszymi Czytelnikami! Publikując już od ponad 20 lat na łamach „Białego Orła” relacje i informacje o takich wydarzeniach mam okazję z bliska obserwować, jak wzmacnia to lokalne społeczności i jak często staje się to motywacją bądź inspiracją dla innych. Bądźmy razem!

PLUS, MINUS

Akademicka Reprezentacja Polski

Polscy studenci zdobyli aż 43 medale na letniej uniwersjadzie w Chengdu. To najlepszy wynik w historii startów polskiej reprezentacji akademickiej. W klasyfikacji medalowej Polacy zajęli wysokie 5. miejsce, potwierdzając, że należą do światowej czołówki.

Adam Niedzielski

Minister zdrowia ujawnił informacje na temat recepty wystawionej przez konkretnego lekarza. Został zdymisjonowany, ale nie uspokaja to obaw wielu Polaków zastanawiających się, jak i przez kogo mogą być wykorzystane poufne informacje o ich zdrowiu.

WHITE EAGLE MEDIA, LLC

55 Broad St. Suite 220, New Britain, CT 06053

Sales & Editorial: (860) 223-1150

Email: info@whiteeaglenews.com

Toll Free: (800) 668-0667

www.whiteeaglenews.com

www.BialyOrzel24.com Facebook.com/BialyOrzel24

Publisher & Managing Partner

Darek Barcikowski – publisher@whiteeaglenews.com

Editor-in-Chief & Managing Partner

Marcin A. Bolec – editor@whiteeaglenews.com

Associate Editor: Joanna Szybiak

Reporters: Barbara Bilińska Bolec, Edward Bolec, Robert Strybel, Halina Kossak, Halina Głowacka, Anna Miler, Tomasz Ryzner

Contributors: Robert Rothstein, Tomasz Moczerniuk, Marek Kania, Sylwia Wadach Kloczkowska, Robert Iwanicki, o. Michał Czyżewski, Janusz Romański, Paweł Markiewicz, Catherine Blinder

Office Manager: Susan Carlo

Graphics: Tomasz Świętoniowski, Zbigniew Czeranowski

Advertising: Helena Boczoń

The White Eagle is a biweekly publication of White Eagle Media LLC. The content of this publication may not be reprinted or re-transmitted in whole or in part without the expressed written consent of the publisher. White Eagle Media assumes no responsibility for advertising content or errors but will reprint whatever part of the advertisement needs corrections if written notice is submitted within a week of the date of publication. Annual subscriptions are available at the rate of \$89. Semiannual subscriptions are available at a rate of \$49.

Projekt finansowany ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w ramach konkursu Polonia i Polacy za Granicą 2023

Projekt „Polska platforma medialna w USA - Wydania prasowe” realizowany przez Fundację Wolność i Demokracja.

Publikacja wyraża jedynie poglądy autora/ów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

KURSY WALUT:

1 USD = 4.11 PLN | 1 PLN = 0.24 USD

Źródło: Narodowy Bank Polski. Kursy z 2 dni przed datą wydania.

AEP (Annual Election Period)

 Archiwum WEM

Wielkimi krokami zbliżamy się do najważniejszego okresu w roku, z perspektywy posiadacza Medicare. Wielu z nas nie do końca rozumie, co oznacza magiczny skrót AEP i dlaczego tak ważnym jest, by wykorzystać ten moment, jak najbardziej rozsądnie. W związku z powyższym postanowiliśmy rozwiać parę mitów krążących wśród seniorów i zasłyszanych od naszych klientów.

Zanim przejdziemy do mitów, usystematyzujemy parę faktów. AEP (Annual Election Period) – coroczny okres zapisowy, który przypada co roku pomiędzy 15 października a 7 grudnia. W okresie tym posiadacz Medicare może zrobić następujące rzeczy:

- ➔ Przejrzeć ofertę firm ubezpieczeniowych na kolejny rok kalendarzowy.
- ➔ Zweryfikować i dostosować plan zniżkowy na leki na receptę (Part D) do swoich bieżących potrzeb. W tym momencie muszą przypomnieć o karze związanej z nieposiadaniem części D Medicare (1% średniego krajowego kosztu planu, za każdy miesiąc nieposiadania planu zniżkowego na receptę, dożywotnio), a okres pomiędzy 15 października a 7 grudnia jest jedynym okresem na wystartowanie takiego planu dla osoby, która nie zrobiła tego wchodząc w Medicare.

- ➔ Zweryfikować i dostosować plan typu Medicare Advantage (Part C) do naszych obecnych potrzeb, jeśli tego rodzaju plan obecnie posiadamy.
- ➔ Zmienić pokrycie z oryginalnego Medicare na plan typu Medicare Advantage (Part C).
- ➔ Możemy przejść z planu Medicare Advantage na oryginalne Medicare i dokupić samodzielny plan zniżkowy na lekarstwa (Part D).

Mity dotyczące Medicare i okresu AEP (Annual Election Period) – corocznego okresu zapisowego:

Mit 1. Plan uzupełniający do Medicare wykupujemy raz na całe życie.

Nieprawda! Jak czytaliście Państwo powyżej, zmiany planów uzupełniających do Medicare możemy dokonywać przynajmniej raz w roku.

Mit 2. Mogę mieć jednocześnie Medicare Supplement (suplement do oryginalnego Medicare) i plan Medicare Advantage (Part C) jednocześnie i nikt się o tym nie dowie.

Nieprawda! Wszystkie plany uzupełniające do Medicare, typu Medicare Advantage, Part D lub Medicare Supplements, mimo że oferowane są tylko i wyłącznie przez firmy prywatne, to zatwierdzane i kontrolowane są przez urząd CMS (Center for Medicare i Medicaid Services). Bez weryfikacji ze strony CMS żaden z nich nie wejdzie w życie. Poza

tym posiadanie jednocześnie obu planów jest nielegalne!

Mit 3. Każdy plan zniżkowy na leki na receptę (Part D) jest taki sam.

Nieprawda. Każdy plan tego typu oparty jest o te same wytyczne pochodzące z CMS, które zmieniają się co roku. Każda prywatna firma ubezpieczeniowa ma prawo do ulepszenia pewnych jego elementów w zamian za dodatkowe premium. Poza tym, każdy z planów zniżkowych na leki na receptę może posiadać indywidualne Formularze (listę leków pokrywanych przez plan), która zmienia się co roku i dzieli lekarstwa na co najmniej pięć kategorii. Każdej kategorii odpowiada inna cena. Co roku każda firma ubezpieczeniowa podaje uaktualnioną listę leków w odpowiednich kategoriach. Z tego właśnie powodu warto sprawdzać aktualną ofertę firm ubezpieczeniowych na przyszły rok kalendarzowy, by dostosować swój plan do bieżących potrzeb.

Mit 4. Jeśli wchodząc w Medicare nie wykupiłem żadnego planu uzupełniającego do Medicare, to nie mogę tego dokonać nigdy więcej.

Nieprawda. Osoby, które nie wykupiły uzupełnień do Medicare w momencie jego rozpoczęcia, mają szansę tego dokonać właśnie w czasie AEP – (Annual Election Period – corocznego okresu zapisowego) pomiędzy 15 października a 7 grudnia.

Mit 5. Każdy plan Medicare Advantage jest taki sam.

Nieprawda. Istnieje wiele rodzajów planów typu Medicare Advantage. Każdy z nich charakteryzuje się specyficznymi świadczeniami. Niektóre z nich posiadają plan zniżkowy na leki na receptę (Part D) w swoim pakiecie, ale zależy to od rodzaju planu i oferty firmy ubezpieczeniowej na dany rok kalendarzowy. Niektóre plany oferują dodatkowe świadczenia związane z usługami dentystycznymi, okulistycznymi, transportem itp. Dlatego warto sprawdzać, który z nich będzie odpowiadał najlepiej naszym bieżącym potrzebom.

 ROBERT SOBCZAK

OBAMAcareHOTline™

844.944.7526

www.obamacarehotline.com

Już od 10 lat służymy Polonii

medicare®
po polsku

844.654.5185

www.medicarepopolsku.com

W Warszawie odbyły się centralne uroczystości z okazji Święta Wojska Polskiego

„Silna Biało-Czerwona”

To najlepszy dzień, by mówić o naszym bezpieczeństwie. Tu i teraz. Bezpieczeństwie Polski w 2023 roku, ale i w przyszłości – bezpieczeństwie naszych dzieci i wnuków – powiedział w Święto Wojska Polskiego Andrzej Duda, prezydent RP.

Prezydent wziął udział w centralnych uroczystościach, które tradycyjnie odbyły się w Warszawie. – 15 sierpnia to święto naszej wielkiej dumy z naszych wartości, oręża i postawy – mówił Andrzej Duda, który obchody Święta Wojska Polskiego rozpoczął od uczestnictwa we mszy św. w intencji ojczyzny. Prezydentowi towarzyszyła Pierwsza Dama Agata Kornhauser-Duda.

Na Placu Marszałka Józefa Piłsudskiego Para Prezydencka wzięła udział w uroczystej zmianie posterunku honorowego przed Grobem Nieznanego Żołnierza. Przed defiladą wojskową Andrzej Duda odznaczył gen. broni Bena Hodgesa, dowódcę wojsk lądowych USA w Europie, Krzyżem Komandorskim z Gwiazdą Orderu Zasługi Rzeczypospolitej Polskiej, a następnie wygłosił przemówienie.

Zniechęć do agresji

Prezydent zaznaczył, że celem wielkiej modernizacji jest takie uzbrojenie armii, by sam jej potencjał stanowił wystarczająco zniechęcający element do agresji przeciwko Polsce. – Budowa silnej polskiej armii była i jest fundamentem mojej prezydentury. Nie stać nas dzisiaj na bezczynność – przekonywał Andrzej Duda.

Prezydent stwierdził, że obrona wschodniej granicy to kluczowa kwestia

polskiej racji stanu. – Drodzy żołnierze, ten dzień jest wyjątkowy. Oddajemy hołd tym, którzy przelewali krew na polach po to, by Polska była bezpieczna, niezależna. To dzień, w którym świętujemy wiktoryę 1920 roku. Zatrzymanie rewolucji bolszewickiej na Zachód pomogło utrzymać bezpieczeństwo także naszego kraju – mówił prezydent.

Pozdrowienia od prezydenta Ukrainy Andrzeja Duda nie mógł nie wspomnieć w Ukrainie, która między innymi dzięki polskiej pomocy zatrzymała Rosjan i może walczyć dalej. – Jeśli ktoś tego nie rozumie, jeśli krytykuje nasze zaangażowanie i wsparcie, nie rozumie niczego. Nie rozumie kwestii bezpieczeństwa Polski. Niepodległa Ukraina i niepodległa Białoruś są ważne dla bezpieczeństwa Polski – podkreślił prezydent.

– Z okazji Święta Wojska Polskiego składam Polsce i jej Siłom Zbrojnym najserdeczniejsze życzenia. Solidarność zawsze zwycięża i zawsze będziemy z wami wolni – zarówno Ukraina, jak i Polska – dopóki będziemy razem ramieniem w ramię – takie słowa skierował 15 sierpnia do Polski Wołodymyr Zełenski, prezydent Ukrainy.

2 tysiące żołnierzy, 100 samolotów

W uroczystości wzięli udział przedstawiciele władz państwowych, w tym m.in. premier Mateusz Morawiecki, marszałek Sejmu Elżbieta Witek i szef MON Mariusz Błaszczak. Kulminacyjnym punktem obchodów święta była defilada, zorganizowana pod hasłem „Silna Biało-Czerwona”.

Prezydent z małżonką złożyli na płycie Grobu Nieznanego Żołnierza wieniec od Narodu

Na Wisłostradzie przemaszerowały 2 tysiące żołnierzy, przejechało 200 jednostek polskiego i zagranicznego sprzętu wojskowego, a przelot wykonało blisko 100 statków powietrznych.

– Dla nas, poza jego doniosłym znaczeniem geopolitycznym, sierpień 1920 roku był bezprecedensowym doświadczeniem wspólnoty i solidarności narodowej – był doświadczeniem polskości dla narodu, któremu przez 123 lata wmawiano, że polskości już nie ma – podkreślił prezydent.

Decydowała o losach świata

Przypadające na 15 sierpnia święto obchodzone jest na pamiątkę zwycięskiej Bitwy

Warszawskiej w 1920 roku, zwanej „Cudem nad Wisłą”. Była to operacja wojskowa stoczona w dniach 13–25 sierpnia pomiędzy nacierającą Armią Czerwoną a Wojskiem Polskim. W wyniku bitwy warszawskiej (i następującej po niej niemeńskiej) 15 października delegacje polskie i radzieckie zawarły zawieszenie broni, a w marcu 1921 roku na jego bazie zawarty został w Rydze traktat pokojowy, który do agresji ZSRR na Polskę 17 września 1939 r. regulował stosunki polsko-radzieckie i wytyczył polską granicę wschodnią. Według angielskiego lorda D'Abernona Bitwa Warszawska była 18. decydującą bitwą w dziejach świata.

 TOMASZ RYZNER

W defiladzie wzięli udział m.in. żołnierze sojusznicy armii USA

Na defiladzie nie mogło zabraknąć „chłopców malowanych”, czyli oddziału ułanów

10 września w podrzeszowskiej Markowej beatyfikacja rodziny, która oddała życie za ukrywanie Żydów

Beatyfikacja Rodziny Ulmów

 Materiały Archiwalne Mateusza Szyptmy

Tysiące pielgrzymów oraz wielu oficjalnych gości zjedzie wkrótce do Markowej. W podrzeszowskiej wsi 10 września odbędzie się msza beatyfikacyjna Rodziny Ulmów, która w czasie II wojny światowej oddała życie za ukrywanie Żydów.

– Na obecnym etapie mamy zgłoszonych przeszło 25 tys. uczestników uroczystości. Mszę św. będzie odprawiać ponad 900 księży – mówi przemyski bp pomocniczy Krzysztof Chudzio, szef komitetu organizacyjnego uroczystości.

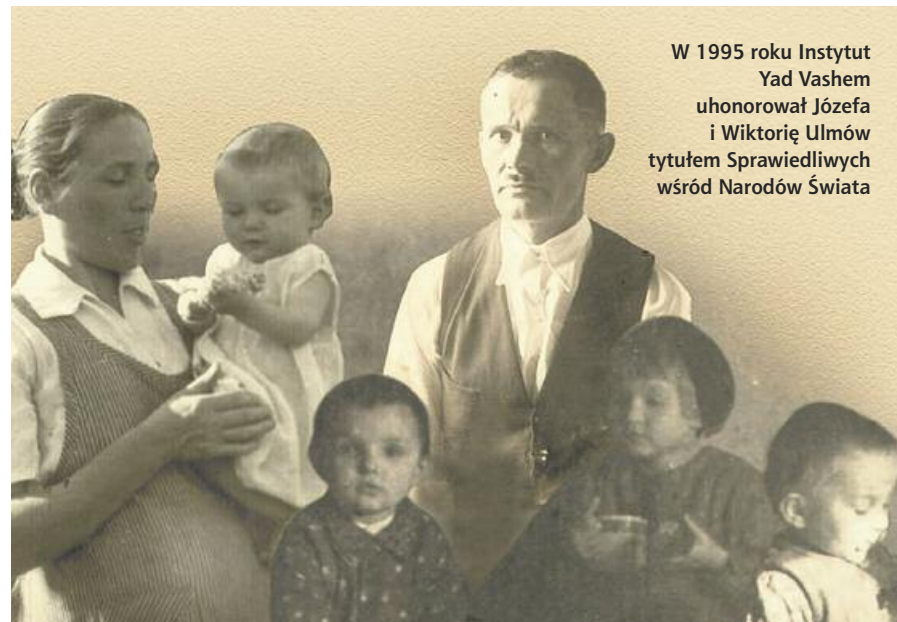
Działa strona ulmowie.pl, która ma już ponad 3,5 mln odsłon. Papieża Franciszka będzie reprezentował prefekt Dykasterii Spraw Kanonicznych kard. Marcello Semeraro.

Główna uroczystość planowana jest na stadionie w Markowej w okolicy skansenu i muzeum. Tam powstanie główny ołtarz oraz zaplanowane są miejsca dla 1200 muzyków i ok. 1500 miejsc siedzących dla gości.

Msza beatyfikacyjna rozpocznie się o godz. 10. W jej trakcie kard. Semeraro ogłosi rodzinę Ulmów błogosławnymi Kościoła katolickiego. Z chwilą ogłoszenia formuły beatyfikacyjnej zostanie odsłonięty obraz rodziny Ulmów oraz wniesiony relikwiarz z relikwiami błogosławnionych. O godz. 12 nastąpi połączenie z Watykanem i modlitwa Anioł Pański, a o 16 na cmentarzu w Jagielle, gdzie zostali pochowani pomordowani razem z Ulmami Żydzi, zostanie odmówiona, razem z naczelnym rabinem Polski Michałem Schudrichem, modlitwa.

24 marca 1944 r. w Markowej Józef i Wiktoria Ulmowie, ich siedmioro dzieci oraz ośmioro ukrywanych przez nich Żydów zostali zamordowani przez Niemców w wyniku donosu. Dzień ten został ustanowiony przez Prezydenta RP Narodowym Dniem Pamięci Polaków Ratujących Żydów pod okupacją niemiecką.

 TOMASZ RYZNER

W 1995 roku Instytut Yad Vashem uhonorował Józefa i Wiktorię Ulmów tytułem Sprawiedliwych wśród Narodów Świata

Rośnie poparcie dla Zjednoczonej Prawicy

Trwa wyścig wyborczy

 pis.pl/facebook

Na Zjednoczoną Prawicę chce obecnie zagłosować 39 procent badanych. Koalicja Obywatelska może liczyć na 29, a Konfederacja na 10 procent. To wyniki sondażu Social Changes na zlecenie portalu wPolityce.pl.

39 procentowych ankietowanych wskazujących na Zjednoczoną Prawicę oznacza wzrost o 2 punkty procentowe w porównaniu z poprzednim badaniem.

Wzrost o 1 punkt procentowy odnotowała również Koalicja Obywatelska, na którą chciałoby oddać swój głos 29 procent badanych. Jak zauważa portal wPolityce.pl, „znacząco słabnie Konfederacja”, która odnotowała spadek o 4 punkty, a jej poparcie wynosi obecnie 10 procent. Sondaż wskazuje, że Lewica traci 1

punkt procentowy i cieszy się poparciem 9 procent. badanych. Wzrost o punkt zanotowała Polska 2050 i może liczyć na 6 proc. głosów. 2 punkty zyskał PSL, na które zagłosowałyby 5 procent wyborców. Nic nowego w Kukiz'15 – 1 procent poparcia, a 1 punkt traci Porozumienie, którego wynik wynosi... 0.

Gdyby PSL i Polska 2050 startowały w ramach wspólnego komitetu, Trzecia Droga mogłaby liczyć na 9 procent. W takim układzie nieco słabiej wypada PiS, nieco lepiej KO i Konfederacja; na Zjednoczoną Prawicę zagłosowałyby 38, na Koalicję Obywatelską oddałyby 30 proc. ankietowanych.

Constans panuje w sprawie frekwencji – utrzymuje się na poziomie 64 procent.

 TOMASZ RYZNER

Jarosław Kaczyński może być w miarę zadowolony z ostatnich sondaży

RAPORT SPECJALNY

Kontrowersje wokół referendum ogólnokrajowego zarządzanego w dniu wyborów parlamentarnych do Sejmu i Senatu RP

Polonia zdecyduje czy... zignoruje?

17 sierpnia br. Sejm RP przyjął uchwałę o zarządzeniu w dniu 15 października ogólnokrajowego referendum. Oznacza to, że odbędzie się ono w tym samym dniu co wybory parlamentarne do polskiego Sejmu i Senatu. Co to w praktyce znaczy dla wyborców, na jakie pytania będą mogli odpowiedzieć i jak będzie wyglądała procedura głosowania oraz liczenia głosów? Wyjaśniamy.

Jedna urna, trzy karty

Kryterium uczestnictwa w referendum jest takie samo, jak w przypadku każdego innego głosowania powszechnego w Polsce. Prawo udziału w referendum ma obywatel Polski, jeśli najpóźniej w dniu głosowania kończy 18 lat.

Referendum zostanie przeprowadzone w tych samych lokalach wyborczych, co wybory parlamentarne. Wszystkie karty trafią do jednej urny i policzy je ta sama komisja. Udział zarówno w wyborach, jak i w referendum nie jest obowiązkowy. Wyborca sam decyduje, czy chce wziąć udział w głosowaniu, a także o tym, w którym głosowaniu chce uczestniczyć. Jak informuje Państwowa Komisja Wyborcza, „w przypadku referendum przeprowadzanego w tym samym dniu, co wybory do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, wyborca może zatem zdecydować, wyłącznie według własnego uznania, o udziale np. jedynie w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej (bez udziału w referendum) lub jedynie o udziale w referendum (bez udziału w wyborach do Sejmu i do Senatu)”. Będą zatem trzy zestawy karty do głosowania: jeden z kandydatami do Sejmu RP, drugi z kandydatami do Senatu RP i jako trzecia – karta referendalna. Każdy wyborca może wziąć wszystkie trzy karty, tylko dwie lub tylko jedną.

Żeby głosowanie w referendum było wiążące, musi w nim wziąć udział co najmniej połowa uprawnionych. Osoby, które pobiorą kartę, nawet jeśli oddadzą głos nieważny, będą traktowane jak osoby, które wzięły udział w referendum, a więc będą liczone do frekwencji.

Cztery pytania

We wspomnianej wcześniej sejmowej uchwale określono ilość i brzmienie pytań referendalnych. Będzie ich cztery, o następującej treści:

1. Czy popierasz wyprzedaż majątku państwowego podmiotom zagranicznym, prowadzącą do utraty kontroli Polek i Polaków nad strategicznymi sektorami gospodarki?
2. Czy popierasz podniesienie wieku emerytalnego, w tym przywrócenie podwyższonego do 67 lat wieku emerytalnego dla kobiet i mężczyzn?
3. Czy popierasz likwidację bariery na granicy Rzeczypospolitej Polskiej z Republiką Białorusi?
4. Czy popierasz przyjęcie tysięcy nielegalnych imigrantów z Bliskiego Wschodu i Afryki, zgodnie z przymusowym mechanizmem relokacji narzuconym przez biurokrację europejską?

Osoba, która zdecyduje się na udział w referendum, może odpowiedzieć TAK lub NIE. Odpowiedzieć można na wszystkie pytania lub tylko na wybrane, albo na żadne – niemniej jednak pobranie karty referendalnej oznacza, że będzie ona liczona do frekwencji.

Ważne sprawy?

Liderzy Prawa i Sprawiedliwości, którego głosami przegłosowano uchwałę ustalającą termin referendum i treść pytań, przekonują, że PiS chce w referendum zapytać o „ważne dla Polaków sprawy”.

– Niemcy chcą osadzić Tuska w Polsce, aby wyprzedawać wspólny majątek. Jego zaplecze mówi o tym wprost. (...) Nie możemy się na to zgodzić. Państwo zdecydowanie, czy majątek pokoleń pozostanie w polskich rękach – argumentuje wiceminister i zarazem prezes PiS Jarosław Kaczyński, który oficjalnie ogłosił pierwsze z pytań.

– Tusk i Platforma mówią wiele o kobietach, a kazali pracować im prawie do śmierci. Tak samo mężczyznom – mówi z kolei była premier, a obecnie eurodeputowana PiS Beata Szydło na temat dru-

giego z pytań, dodając: „Kłamali więc w tej sprawie”.

– Donald Tusk i jego ekipa najpierw likwidowali jednostki wojskowe na wschodzie Polski, potem krytykowali nas za to, że zbudowaliśmy barierę na granicy z Białorusią – przekonuje szef polskiego resortu obrony Mariusz Błaszczak, wypowiadając się o trzecim pytaniu.

– Rząd Prawa i Sprawiedliwości od początku był przeciw przymusowej relokacji nielegalnych imigrantów – podkreśla premier Mateusz Morawiecki w spocie, w którym widać między innymi płonące samochody i czarnoskórego mężczyznę biegającego z nożem.

Bojkot opozycji

Zarówno datę przeprowadzenia referendum, jak i wszystkie cztery pytania spotkały się z ostrą krytyką opozycji, która jest zdania, że to „hucpa polityczna”. Zarówno KO, jak i np. przedstawiciele Lewicy podnoszą argument, że prowadzenie w tym samym czasie kampanii wyborczej i kampanii referendalnej rodzi ryzyko braku transparentności ich finansowania, krytykują pytania referendalne, uważając je za tendencyjne i „obraźliwe dla intelektu” oraz namawiają swoich zwolenników do tego, by nie uczestniczyli w rządowym referendum.

– Pytania, które wymyślił Kaczyński, to jest akt oskarżenia wobec PiS-u – mówi o proponowanym przez PiS referendum lider PO Donald Tusk, który na Radzie Krajowej Platformy Obywatelskiej stwierdził: „Uroczyście przed wami unieważniam to referendum. To referendum jest nieważne w najgłębszym i najszerszym tego słowa znaczeniu”. – Wszyscy wiemy, że to jest po prostu gra polityczna, a PiS robi sobie kampanię za państwowe pieniądze. Niektórzy się do tego przyzwyczaili. Naszą siłą jest to, że my się do tego nie przyzwyczailiśmy. Nie pozwolimy na to, by Polska się przyzwyczaiła do brzydkich metod, do łajdactwa w polityce, do podłego wykorzystywania ludzi, pieniędzy i środków przez partię rządzącą – dodaje lider największej opozycyjnej partii.

Do bojkotu referendum nawołują też liderzy pozostałych opozycyjnych ugrupowań. Lider Polski 2050 Szymon Hołownia zaapelował, aby nie brać karty referendalnej. – Wezmę udział w wyborach, natomiast nie wezmę karty referendalnej. Uważam, że to, co zrobił PiS, to

kolejny krok w drodze do niszczenia demokracji bezpośredniej w Polsce – twierdzi Hołownia.

Zgodna w tej kwestii jest także Lewica. – Kampania referendalna, którą planuje PiS, to kampania wspierająca wybory parlamentarne. To machina, którą Jarosław Kaczyński rozpędza po to, aby z budżetu państwa oraz spółek Skarbu Państwa ciągnąć wielką kasę, która, jak sterydy, będzie wspomagać kampanię parlamentarną PiS – ocenia poseł Lewicy Krzysztof Gawkowski.

Głosy Polonii na szali

Referendum wyznaczone na ten sam dzień co wybory niewątpliwie przysporzy pracy komisjom wyborczym, co stawia dodatkowe wyzwanie zwłaszcza przed komisjami zagranicznymi, które muszą policzyć wszystkie głosy i sporządzić protokół z głosowania w ciągu 24 godzin od zamknięcia lokali wyborczych. Tak było już wcześniej, jednak warto przypomnieć, że zgodnie ze znolizowanym w tym roku kodeksem wyborczym przewodniczący komisji musi sam obejrzeć każdą kartę do głosowania, a to wydłuży prace. Już sama ta zmiana rodziła poważne wątpliwości co do tego, czy głosy Polonii zostaną policzone na czas, a teraz dodatkowo komisja będzie musiała się zająć głosami oddanymi w referendum.

Szefowa Krajowego Biura Wyborczego Magdalena Pietrzak nie zaprzecza, że przeprowadzenie referendum w dniu wyborów parlamentarnych z pewnością przedłuży prace komisji ustalających wyniki głosowania, informuje jednak, że MSZ planuje utworzyć więcej niż zazwyczaj obwodów za granicą. Ile dokładnie i gdzie – jeszcze nie wiadomo. Zgodnie z kalendarzem wyborczym lista lokali wyborczych poza Polską musi zostać ogłoszona do 25 września.

A co, jeśli komisja faktycznie nie zdąży policzyć wszystkich głosów? Niestety, wtedy po prostu przepadają – nie tylko głosy niepolicezone, ale wszystkie głosy oddane w danej komisji.

Aktualne informacje na temat wyborów oraz referendum można znaleźć na oficjalnej stronie internetowej uruchomionej przez Państwową Komisję Wyborczą: www.wybory.gov.pl/sejmsenat2023. Będziemy również Was informować na łamach „Białego Orła” oraz na naszym portalu www.BialyOrzel24.com.

 JOANNA SZYBIAK

PiS zachęca do głosowania 4xNIE, opozycja – do bojkotu referendum.

REPREZENTACJA PRZED IRS'em w języku POLSKIM

audyty • błędne naliczenia • windykacje • zajęcia majątku

Nie podejmuj walki z IRS samemu. Potrzebujesz pomocy? Zadzwoń!

Barbara Mrozik, E.A. - Enrolled Agent
MÓWIĘ PO POLSKU, pracujemy w każdym stanie USA!

Enrolled Agent jest najwyższym poziomem certyfikacji udzielanej przez amerykański Urząd Skarbowy

☎ 203-301-0555 📠 203-515-5709 ✉ mgrouptax@gmail.com

Ponad 10 lat doświadczenia!

NIERUCHOMOŚCI NA FLORYDZIE

oraz przy słynnym Źródleku Młodości (Warm Mineral Springs)

KUPNO - SPRZEDAŻ - DOMY - DZIAŁKI

• SARASOTA • NORTH PORT • VENICE • PORT CHARLOTTE

18 LAT DOŚWIADCZENIA NA LOKALNYM RYNKU**Agata Bulanda PA** preferred **SHORE**

Realtor – Notary Public

50 S. Lemon Ave. Ste 302, Sarasota, FL 34236

Biuro: 941-999-1179, cell 941-323-6519

agatabulanda@msn.com

www.agatabulanda.com

MÓWIĘ
PO POLSKU

SL 3123922

SŁONECZNA FLORYDA
KUPNO - SPRZEDAŻ - WYNAJEM

FT. LAUDERDALE • MIAMI • PALM BEACH

South Florida Professional Bureau of Real Estate

Roman Tryndus P.A.

Direct: 754-235-0378

houseroman@yahoo.com

www.myhouseflorida.net

→ DOMY → BIZNESY
→ MIESZKANIA → HOTELE
→ GALERIE

Instytut Glottodydaktyki Polonistycznej jest jednostką naukowo-dydaktyczną Uniwersytetu Jagiellońskiego, najstarszego uniwersytetu w Polsce, założonego w 1364 roku. Instytut, powstały w 2020 roku z przekształcenia Centrum Języka i Kultury Polskiej w Świecie, należy do najważniejszych polskich ośrodków kształcenia cudzoziemców. Wchodzi w skład Wydziału Polonistyki. Instytut prowadzi intensywne zajęcia z języka polskiego na wszystkich poziomach zaawansowania oraz wykłady z literatury, historii, kultury oraz wiedzy o społeczeństwie polskim, umożliwiające ich uczestnikom zdobycie wiedzy o przeszłości i współczesności Polski. Zajęcia prowadzą wykwalifikowani nauczyciele akademicki Instytutu i innych jednostek UJ, mający doświadczenie w nauczaniu obcokrajowców zdobyte w uczelniach na całym świecie.

Instytut Glottodydaktyki Polonistycznej oferuje następujące programy dla obcokrajowców:

- semestralne
- roczne
- roczne i semestralne programy przygotowujące do podjęcia studiów w Polsce na następujących kierunkach: nauki społeczne, nauki polityczne i stosunki międzynarodowe, marketing i zarządzanie oraz na medycynie
- kursy wakacyjne w ramach Szkoły Letniej Języka i Kultury Polskiej UJ
- wakacyjny kurs języka i kultury polskiej dla młodzieży „Lato Odkrywców”
- kursy języka polskiego dla studentów programu Erasmus
- kursy języka polskiego dla obcokrajowców odbywających staże naukowe
- indywidualne kursy dla biznesmenów i tłumaczy
- kursy przygotowujące do zdawania egzaminu certyfikatowego z języka polskiego jako obcego.

The Institute of Polish Language and Culture for Foreigners is a research and teaching department of the Jagiellonian University, the oldest Polish university, founded in 1364. Institute, established in 2020 as a result of the transformation of the Center for Polish Language and Culture in the World, has grown to become the main Polish research and teaching center of Polish as a foreign language. The Institute is part of the Faculty of Polish Studies. The Institute conducts intensive Polish language classes at all level of proficiency as well as lectures on Polish literature history, culture and contemporary society, enabling their participants to gain comprehensive knowledge of Poland's past and present. The classes are conducted by qualified academic teachers of the Institute and other units of the Jagiellonian University, with experience in teaching foreigners gained at universities around the world.

The Institute of Polish Language and Culture for Foreigners offers the following classes for foreigners:

- One-semester program in Polish language and culture
- One-year program in Polish language and culture
- One-year and one-semester courses for studying in Poland in the following fields: social sciences, political sciences and international relations, marketing and management, and medicine.
- Summer courses as part of the School of Polish Language and Culture
- Summer course of Polish language and culture for young learners "Explorers Summer"
- Polish language courses for students of the Erasmus Program students
- Polish language courses for graduate students
- Individual courses for businessmen and translators

Details of the programs offered are available on the website
<https://plschoool.uj.edu.pl>

For further information please contact:
Institute of Polish Language and Culture for Foreigners of the JU
Ul. Grodzka 64, 31-044 Kraków, Polska
tel. +48 12 6631814, 6631813, e-mail: polish.for.foreigners@uj.edu.pl
or
School of Polish Language and Culture
ul. Garbarska 7a, 31-131 Kraków, Polska, tel. +48 12 4213692
e-mail: plschoool@uj.edu.pl

JAGIELLONIAN
UNIVERSITY
IN KRAKÓWUNIwersytet
JAGIELLOŃSKI
W KRAKOWIE

Szczegóły dotyczące oferowanych programów są dostępne na stronie
<https://plschoool.uj.edu.pl>

Pytania dotyczące programów prosimy kierować tutaj:
Instytut Glottodydaktyki Polonistycznej UJ

ul. Grodzka 64, 31-044 Kraków, Polska, tel. +48 12 6631814, 6631813

e-mail: polish.for.foreigners@uj.edu.pl

lub

Szkoła Języka i Kultury Polskiej

ul. Garbarska 7a, 31-131 Kraków, Polska

tel. +48 12 4213692, e-mail: plschoool@uj.edu.pl

W OBIEKTYWIE

↓ MANHATTAN, NY – 26 lipca

facebook.com/parafia

W parafii św. Stanisława Biskupa i Męczennika gościła Monika Rogozińska – dziennikarka, ratowniczka TOPR, przewodnik tatrzański i współzałożycielka Oddziału Polskiego The Explorers Club.

↓ GREENPOINT, NY – 2 sierpnia

facebook.com/piłsudski.org

Instytut Piłsudskiego w Ameryce odwiedzili dyrektor Instytutu Rozwoju Języka Polskiego im. św. Maksymiliana Kolbe dr hab. Jacek Gołębiowski i wicedyrektor Jacek Janowiak.

↓ COPIAGUE, NY – 6 sierpnia

PSFCU

W parafii Matki Bożej Wniebowziętej – Our Lady of Assumption – odbył się doroczny festyn parafialny. Wśród atrakcji była muzyka na żywo, loteria i smaczne jedzenie.

↓ CHICAGO, IL – 11 sierpnia

PMA

Muzeum Polskie w Ameryce odwiedziła delegacja z Konsulatu Generalnego Japonii w Chicago w osobach konsula Rie Arai i zastępcy konsula generalnego Naoya Kishi.

↓ CHICAGO, IL – 13 sierpnia

facebook.com/PiInChicago

Z okazji Święta Wojska Polskiego konsul Paweł Żyzak złożył kwiaty i znicze pod pomnikami na Cmentarzu Zmartwychwstania Pańskiego w Justice i Maryhill oraz św. Wojciecha w Niles.

↓ DOYLESTOWN, PA – 13 sierpnia

facebook

Bokser Tomasz Adamek wraz z żoną pokonał 120 km, uczestnicząc w 36. pieszej pielgrzymce z Great Meadows do Narodowego Sanktuarium Matki Bożej Częstochowskiej w Doylestown.

↓ MANVILLE, NJ – 13 sierpnia

facebook.com/CTRManville

Z okazji Wniebowzięcia NMP – Matki Bożej Zielnej – po każdej mszy św. w parafii Christ the Redeemer miało miejsce błogosławieństwo ziół, kwiatów i plonów ziemi.

↓ GREENPOINT, NY – 15 sierpnia

Klub Seniora Krakus

W Klubie Seniora „Krakus” odbył się regionalny konkurs talentów „Talent is Timless” organizowany przez NYC Department for The Aging.

↓ SAN PEDRO, CA – 15 sierpnia

facebook.com/PiInLosAngeles

Piotr Biankowski i Aleksandra Kabelis przepłynęli Kanał Catalina koło Los Angeles. Wyzwanie podjęli w szczytnym celu zebrania środków na badania USG dzieci z woj. pomorskiego.

Organizowaliście lub braliście udział w ciekawym wydarzeniu. Chcecie, aby wiadomość o nim ukazała się w naszym „Obiektywie”?

Prosimy o przesłanie zdjęcia z krótkim opisem wydarzenia oraz informacją, kto jest autorem fotografii na adres: info@whiteeaglenews.com.

EMPLOYMENT OPPORTUNITY Traveling Superintendent, Construction

JOB REQUIREMENTS:

- ➔ Three years light construction experience minimum
- ➔ Ability to read building plans
- ➔ Ability to create schedule and keep job running accordingly
- ➔ Good communications skills and ability to manage subcontractors
- ➔ Must be willing to travel during weekdays (hotel stays if necessary)
- ➔ Valid drivers' license in state of residence

Contact: Heather ☎ 203-945-8842 or Marek ☎ 203-273-0780

M&M CONSTRUCTIONS LLC

20 Old Ridgefield Road, Wilton, CT 06897

www.fairfieldcountycontractor.com
Marek@MrozandMroz.com
Heather@MrozandMroz.com

M&M Constructions, LLC is a mid-size construction firm specializing in commercial fit-ups and new construction. Our projects are throughout New England, New York, and New Jersey. We offer competitive salaries and health care benefits to our employees. A company vehicle will be provided, or we will reimburse you for mileage in your own. All job-related hotel stays are paid by the company.

We invite you to visit us!

The American Institute of Polish Culture, Inc.

Phone: 305.864.2349
e-mail: info@ampolinstitute.org
www.ampolinstitute.org

Honorary Consulate of the Republic of Poland

Blanka A. Rosenstiel, Honorary Consul
Phone: 305.866.0077
e-mail: polconsulfl@yahoo.com

Chopin Foundation of the United States, Inc.

Phone: 305.868.0624
e-mail: info@chopin.org
www.chopin.org
Competitions • Concerts • Scholarships

1440 79 th Street Causeway, Suite 117, Miami, Florida 33141

Limitowana oferta!

PRCUA
150^K ANNUITY SERIES

W TYM SEZONIE PODATKOWYM...

- ✓ ZARÓB WIĘCEJ
- ✓ ZASIL PLAN EMERYTALNY
- ✓ POWIĘKSZ ZWROT PODATKOWY
- ✓ DOŁĄCZ DO PRCUAlife I CELEBRUJ Z NAMI

otwierając konto emerytalne w NOWEJ serii
lub dokonując transferu istniejącego konta

NOWE, WYŻSZE OPROCENTOWANIE OD 1-GO MARCA 2023

MYGA MULTI-YEAR GUARANTEED ANNUITY

EDGE 150^K — 3 lata

4.50%
APY

3 LATA GWARANTOWANE

\$1,500 minimum wpłaty

ELITE 150^K — 8 lat

5.00%
APY

1 ROK GWARANTOWANY

\$500 minimum wpłaty

STAR 150^K — 5 lat

4.75%
APY

1 ROK GWARANTOWANY

\$500 minimum wpłaty

*MINIMUM GWARANTOWANE 3%

ZJEDNOCZENIE POLSKIE RZYMSKO-KATOLICKIE W AMERYCE | Ubezpieczenia na życie, konta emerytalne & korzyści członkowskie

984 N Milwaukee Ave, Chicago, IL 60642

(800) 772-8632

PRCUA.ORG

Obchody 103. rocznicy „Cudu nad Wisłą” w Polskim Centrum im. Jana Pawła II w Clearwater

Patriotyczna uroczystość

Tradycyjnie od wielu lat Polskie Centrum im. Jana Pawła II w Clearwater na Florydzie obchodzi co roku kolejne rocznice Bitwy Warszawskiej 1920 r., czyli tzw. „Cudu nad Wisłą”, który uratował nie tylko odradzającą się wówczas Polskę, ale i całą Europę przed bolszewicką nawałą. W niedzielę, 13 sierpnia, w Polskim Centrum odbyły się obchody 103. rocznicy tego wydarzenia.

Prezes Polskiego Centrum Jolanta Zasadna powitała uczestników, a wśród nich honorowych gości. Byli to: proboszcz Polskiej Misji Miłosierdzia Bożego w St. Petersburg ks. prałat dr

Andrzej Gorczyca, Walter Gołębiowski – prezes Kongresu Polonii Amerykańskiej na Florydzie i przedstawiciele Wojska Polskiego z Bazy MacDill w Tampie.

Podczas części oficjalnej Walter Gołębiowski przedstawił genezę i historyczne znaczenie „Cudu nad Wisłą”, a w części artystycznej lokalni artyści zaprezentowali okolicznościowy program słowno-muzyczny. Na zakończenie wszyscy licznie zgromadzeni członkowie Polskiego Centrum i goście razem zaśpiewali piosenki nawiązujące do „Cudu nad Wisłą”.

 MIROSLAWA MODRANKA

 Krzysztof Jedrykiewicz

Doświadczony pośrednik w obrocie nieruchomości pomoże w każdym rodzaju transakcji na terenie Pinellas, Pasco i Hillsborough County na Florydzie

AGNIESZKA BAK – Realtor

CHARLES RUTENBERG REALTY
1545 S Belcher Road
Clearwater, FL 33764
Cell 813-299-7854
realtoragnesbak@gmail.com

Star Polska

Staropolska Kuchnia jest piekarnią, delikatesami i sklepem spożywczym.

Specjalizuje się w europejskiej żywności i napojach.

Catering na zamówienie.

Właściciele serdecznie zapraszają na zakupy:
pon.-pt. 10-18, sob. 9-17, niedz. 9-13

4108 US Highway 19 N Center Plaza, New Port Richey, FL 34652, tel. 727-842-8535

ANDREW WIECZORKOWSKI, P.A.

SPRAWY: ROZWODOWE • RODZINNE • SPADKOWE (USA) • WYPADKI DROGOWE • TESTAMENTY • TRUST • IMMIGRACYJNE

SZUKASZ POMOCY PRAWNEJ?

ZADZWOŃ – POMOŻEMY CI WALCZYĆ O TWOJE PRAWA.

727-726-1200

Pierwsza konsultacja GRATIS. Mówimy po polsku!

2474 Sunset Point Road, Clearwater, FL 33765
E-mail: awlawyeradvice@gmail.com, www.lawyeradvice.com

KIEV DELI, LLC

Zawsze świeże i smaczne!

- ▶ Meats From Andy's Deli in Chicago
- ▶ Alexandra's Polish Pierogies
- ▶ Various Polish Candy & Cookies
- ▶ Variety of Polish Kielbasa
- ▶ Eastern European Meats & Products
- ▶ Cracovia Products
- ▶ And Much More

4031 Cattlemen Rd., Sarasota, FL, tel. 941-377-7427
I-75 Exit 207 W, On Bee Ridge Left on Cattlemen in Burlington Coat Factory SHN Jumping Center

Polska Misja Miłosierdzia Bożego, 1358 20th Ave N, St. Petersburg, FL 33704
 Klub Polonia, Inc.: 4350 16th St N, St. Petersburg, FL 33703
 Polskie Centrum im. św. JP II w Clearwater, 1521 N Saturn Ave, Clearwater, FL 33755
 serdecznie zapraszają na wspólne:

Polonijne Dożynki

10 WRZEŚNIA 2023

W programie:

Msza Dziękczynna w kościele
 św. Pawła w St. Petersburg o godz. 1 PM,
 po mszy św. uroczysty obiad i część
 artystyczna w Audytorium Polskiego
 Centrum im. św. JP II w Clearwater

Bilety \$40

**INSTALACJA I NAPRAWA
 SYSTEMÓW GRZEWczyCH
 ORAZ KLIMATYZACJI**

**Najwyższa fachowość
 i najlepsza cena =
 100% SATYSFAKCJI!**

Służymy Polonii w rejonie
 Clearwater i okolic
 od ponad 20 lat!

**Finansowanie
 0% do 60
 miesięcy**

AirMax Refrigeration, LLC

Skontaktuj się z Markiem!

Tel: **727-777-2524**

Fax: **727-231-9505**

e-mail: airmaxrefrigeration@gmail.com

FL LIC # CAC1816858

Authorized Dealer **TRANE, Goodman i Comfortmaker**

**Serwis
 24H**

Aura Glow
 Salon & Spa
 Zaprasza
 tel. **727 281 2575**

Oferujemy:

- nowoczesne techniki strzyżenia
- profesjonalną koloryzację Kevin Murphy
- zabiegi pielęgnacyjne
- zabiegi kosmetyczne
- profesjonalne przedłużanie rzęs

Właściciel,
Aleksandra Marczak
 - mówi po polsku

1316 Alternate 19
 Palm Harbor, FL 34683

Zapraszamy do współpracy!

Dołącz do naszego Zespołu i bądź częścią Aura Glow Team!

Zatrudnimy osoby do pracy na stanowiskach:

FRYZJER oraz SPECJALISTA PRZEDŁUŻANIA RZĘS

Czekamy właśnie na Ciebie!

www.AuraGlowSalon&Spa.com

We wrześniu na Florydzie odbędą się Polonijne Dożynki współorganizowane przez trzy organizacje

Celebracja polskich tradycji

 Roman Koczwaro

10 września na Florydzie odbędą się Polonijne Dożynki. Współorganizatorami wydarzenia są Polska Misja Miłosierdzia Bożego, Klub Polonia, Inc. z St. Petersburg oraz Polskie Centrum im. Jana Pawła II w Clearwater.

Dożynki to tradycyjne święto wieniec zbiorów plonów, obchodzone dawniej głównie na polskich wsiach. Niegdyś organizowane były zazwyczaj jesienią, już po zebraniu plonów. Dożynki mają charakter zarówno religijny, jak i społeczny. Podczas uroczystości ludzie dziękują Bogu za obfite zbiory, składając ofiary z pierwszych owoców ziemi. Dożynki to też okazja do wspólnej zabawy przy dźwiękach muzyki i tańca. W ramach święta organizowane są konkursy, występy artystyczne oraz stoły pełne tradycyjnych potraw. To także moment integracji lokalnej społeczności, umacniający więzi między osobami ją tworzącymi. Dożynki stanowią hołd dla polskiej tradycji.

Polonia na Florydzie kultywuje tę piękną tradycję, jednocząc się wokół niej, a wyrazem tego są Polonijne Dożynki, będące wspólną inicjatywą trzech polonijnych organizacji. – Najpiękniejsze w tym wszystkim jest to, że robimy to wspólnie, dzięki czemu każdy korzysta. Jedność buduje! – mówi Anna Slavov, prezes klubu Polonia, Inc. – Dożynki to naprawdę piękna polska tradycja, łącząca w sobie to, co najlepsze w polskiej kulturze: i element wiary, religijności, i okazję do zabawy, spotkania. Dlatego bardzo mnie cieszy, że tę tradycję podtrzymujemy i przekazujemy ją dzieciom, a także to, że robimy to wspólnie, współpracując zgodnie z pożytkiem i dla naszych orga-

Przedstawiciele Polonii w tradycyjnych strojach podczas dożynkowej procesji przynoszą do ołtarza dary, m.in. dożynkowy wieniec i chleb. Na zdj. Polonijne Dożynki na Florydzie – wrzesień 2022 r.

nizacji, i przede wszystkim dla lokalnej Polonii – wtóruje jej Jolanta Zasadny, prezes Polskiego Centrum im. Jana Pawła II w Clearwater, która w rozmowie z „Białym Orłem” podkreśla, że w przygotowanie dożynek włączyło się wiele osób, w tym dzieci z Polskiej Szkoły, które podczas imprezy przedstawią krótki program artystyczny. – To ważne, że mogą nie tylko zobaczyć, ale też uczestniczyć w tym wydarzeniu. To daje nadzieję, że nasze

polskie wartości i kultura przetrwają tutaj, na Florydzie, w kolejnych pokoleniach – twierdzi.

Dożynkowa celebrowanie podzielona będzie na dwie części. Zainauguruje ją uroczysta msza święta dożynkowa, która zostanie odprawiona o godz. 1:00 pm w należącym do Polskiej Misji Miłosierdzia Bożego kościele św. Pawła w St. Petersburg. Podczas mszy św. do świątyni w uroczystej procesji wniesiony zostanie do

poświęcenia wieniec dożynkowy oraz chleb. Po uroczystym nabożeństwie będzie miała miejsce druga, biesiadna część wspólnego świętowania, która odbędzie się w Polskim Centrum w Clearwater. Tam uczestnikom podany zostanie smaczny obiad, odbędzie się część artystyczna oraz zabawa taneczna.

Organizatorzy spodziewają się, że w dożynkach weźmie udział ok. 400 osób.

Izabela Kowal, MD
Internal medicine

Welcoming new patients

Humana and CarePlus
Medicare Advantage Plans accepted

1-727-736-5120, TTY 711

Optum - Dunedin Clinic

1460 Beltrees St., Suite 1
Dunedin, FL 34698

Optum

Najbardziej znani wykonawcy disco polo w Polsce wystąpią w listopadzie na Florydzie

Roztańczone andrzejki

„To będą najbardziej roztańczone Andrzejki w USA i Kanadzie!” – zapowiadają organizatorzy listopadowych koncertów polskich gwiazd disco polo. Na scenie zagospozą: Zenek Martyniuk, Boys, Mig, Jorrgus, Kaspi, Kroppa, Valdi i Maciej Smoliński. Na trasie koncertowej znajdują się też dwa miejsca na Florydzie!

19 listopada polscy artyści wystąpią na Polance Klubu Polonia Society of Korona, Inc. w Bunnell. Trzy dni później (22 listopada) koncert będzie miał miejsce w Polskim Centrum w Clearwater.

Muzycy wystąpią także w Chicago, Trenton i Totowa w New Jersey oraz w New Britain w stanie Connecticut. Trasę zwieńczy koncert w kanadyjskiej Mississaudze.

Bilety i więcej informacji można znaleźć na stronie www.biletuj.com.

 JLS

 Polsat

Wśród gwiazd disco polo, które wystąpią na Florydzie, będzie m.in. Zenek Martyniuk

Gala z okazji 25-lecia Polskiego Klubu w Atlancie

Srebrny jubileusz

Polski Klub w Atlancie powstał 25 lat temu, a w sobotę, 9 września, podczas eleganckiego bankietu celebrowany będzie ten srebrny jubileusz.

„Jesteśmy organizacją niedochodową o profilu edukacyjnym i kulturalnym, działającą na terenie metropolii Atlanta. Głównym celem Klubu jest prowadzenie Polskiej Sobotniej Szkoły dla dzieci i dorosłych, gdzie nasi wspaniali nauczyciele uczą języka polskiego z elementami historii i kultury” – taki krótki opis działalności oraz celów przyświecających Polskiemu Klubowi w Atlancie można przeczytać na stronie internetowej tej organizacji.

Promowanie wartości etnicznych i tradycji charakterystycznych dla społeczności polsko-amerykańskiej, a także edukacja o polskiej kulturze i tradycjach i ich podtrzymywanie to coś, o co zarząd i członkowie Polskiego Klubu w Atlancie dbają już od ćwierć wieku. Życie polonijnej społeczności z Atlanty i okolic skupia się wokół klubu, a dzięki różnym wydarzeniom organizowanym przez klub oraz współpracy z innymi organizacjami i stowarzyszeniami działania te nie tylko integrują lokalną Polonię, ale też pokazują bogactwo i różnorodność polskiej kultury Amerykanom.

Więcej informacji o Polskim Klubie w Atlancie i gali z okazji 25-lecia można znaleźć na stronie www.polishclubofatlanta.org, gdzie również dostępne do nabycia są bilety na galę. JLS

Zebranie generalne Polish American Cultural Society of Northeast Florida, Inc.

Polski piknik w Jacksonville

W niedzielę, 13 sierpnia, odbyło się zebranie generalne Polish American Cultural Society of Northeast Florida, Inc. Podczas zebrania omówiono wydarzenia, jakie w nadchodzących miesiącach odbędą się w Jacksonville.

W niedzielę, 10 września, odbędzie się spotkanie w formie lunchu dla członków i in-

nych gości, natomiast w sobotę, 7 października, planowany jest rodzinny piknik. Mile widziana będzie na nim również Polonia z dalszych okolic.

Sierpniowe spotkanie było też okazją do złożenia życzeń członkom klubu obchodzącym urodziny. Nie zabrakło tortu oraz gromkiego „Sto lat” zaśpiewanego przez wszystkich obecnych na spotkaniu. JLS

 Facebook

POLISH CENTER OF JOHN PAUL II

Polskie Centrum im. Jana Pawła II
Clearwater, Florida

„Przyszłość zaczyna się dzisiaj,
nie jutro”

Joannes Paulus II

**Zapraszamy na okolicznościowe spotkania, zabawy,
imprezy patriotyczne i kulturalne oraz stałe wydarzenia programowe!**

Niedzielne Obiady

Niedziela od godz. 15:00

Klub Seniora

Czwartek od godz. 15:00

Polska Szkoła

Sobota od godz. 9:00

Disco z Dj-em

Sobota od godz. 21:00

Biblioteka

Czw/Niedz godz. 15:00-17:00

**NAJWIĘKSZY
OŚRODEK
KULTURY POLSKIEJ
NA ZACHODNIEJ
FLORYDZIE!**

SZCZEGÓLNE INFORMACJE:

Adres: 1521 North Saturn Avenue, Clearwater, FL 33755 (biuro czynne w środę, czwartek, piątek i sobotę od 11 am do 4 pm)
E-mail: PolCenterBiuro@gmail.com | **Tel.** 727-298-8609 | www.polishcenterfl.org | Polskie Centrum im. Jana Pawła II, Inc.

UBEZPIECZAMY

Domy • Auta • Biznesy • Mieszkania • Condominia
Budynki Wielorodzinne • Jachty • Motory
Inwestycje • Samochody Komercyjne
General Liability & Worker's Compensation

Podnadto ubezpieczenia na:
życie, zdrowie w tym Medicare

Pracujemy z największymi firmami
ubezpieczeniowymi aby znaleźć
TOBIE najlepsze oferty!

PRACUJEMY W:
NEW JERSEY – NOWYM JORKU
PENNSYLVANII – FLORYDZIE

Allstate
You're in good hands

Cezary Gawel

Zadzwoń jeszcze dziś!

1-800-715-9373

Twój niezawodny partner
w świecie ubezpieczeń!

Cezary Gawel Agency & Financial Services, LLC
33 Wood Ave. South, 6th floor, Iselin, NJ 08830

**POŻYCZKI I PRZEFINANSOWANIA
NA DOMY W STANIE FLORYDA**

GERARD SCHEFFLER

CELL: (773) 909-3346

NMLS# 219524

WWW.GERARDSCHEFFLER.COM/FLORIDA
SCHEFFLERGERARD@GMAIL.COM

20 LAT
DOŚWIADCZENIA
NOWIE PO POLSKU

KUPNO • SPRZEDAŻ • INWESTYCJE

- pożyczki na kupno domów jednorodzinnych
- pożyczki na nieruchomości inwestycyjne
- pożyczki w całym stanie Floryda
- przefinansowania

GRU Financial Corp. 1410 Higgins Rd. #103, Park Ridge, IL 60068
NMLS: 189514

Rozmowa z Krystyną i Jarosławem Pietrzakami – właścicielami Agencji Artystycznej CERTUS z Częstochowy

„Chcielibyśmy znowu zagrać dla Polonii!”

o. M. Czyżewski

Krystyna i Jarosław Pietrzakowie, właściele Agencji Artystycznej CERTUS z Częstochowy, w sierpniu przebywali w Nowym Jorku. Pobyt ten był okazją do rozmowy na temat aktualnej działalności agencji, tego, jak to wszystko się zaczęło, jak również zapytania, czy w najbliższym czasie Polonia może liczyć na jakiś ciekawy spektakl... Zapraszamy do lektury wywiadu!

Czy jest to pierwsza Państwa wizyta w USA, w Nowym Jorku?

Krystyna i Jarosław Pietrzakowie: Nie, w 2016 r. byliśmy w USA, ze spektaklem pt. „Złodziej”, w obsadzie z Cezarym Żakiem, Rafałem Królikowskim, Izą Kuną, Renatą Danczewicz i Jackiem Braciakiem. Prezentowaliśmy go Polonii w Chicago i Nowym Jorku.

Jakie wrażenia odnieśliście po pierwszym pobycie?

Nowy Jork nas zafascynował i dlatego postanowiliśmy przyjechać ponownie. Dzięki przyjaźni z ojcami paulinami z Jasnej Góry, a w szczególności z ojcem generałem Arnoldem Chrapkowskim, możemy gościć u paulinów w parafii św. Stanisława Biskupa i Męczennika na Manhattanie, spotykać z Polonią oraz zwiedzać miasto.

Kto zainspirował Was do założenia agencji i przyjazdów do USA?

Sprawili to dwaj wielcy aktorzy, nasi nieżyjący przyjaciele – Marek Perepeczko i Jan Kobuszewski. Do założenia agencji zainspirował nas Marek Perepeczko, niezapomniany Janosik. Nasza działalność sprawia, że poznajemy wielu wspaniałych, polskich aktorów. Najwyżej ceniliśmy sobie przyjaźń z Janem Kobuszewskim, najbardziej kochanym i podziwianym przez Polonię na całym świecie aktorem. Dłgie z nim rozmowy i jego opowieści o spotkaniach z rodakami w USA oraz owocnym przyjmowaniu spektakli zaowocowały wyjazdem komedii „Złodziej” do Chicago i Nowego Jorku. Zachęceniu sukcesem spektaklu, salami wypełnionymi po brzegi i wspaniałą publicznością pojechaliliśmy też do Kanady, Australii i Niemiec.

Co najbardziej przyciąga do teatrów polonijną publiczność?

Mówiąc najkrócej znakomite spektakle i wspaniali aktorzy! W 2015 r. rozpoczęliśmy współpracę z Cezarym Żakiem, która okazała się strzałem w dziesiątkę. Zaowocowała przyjaźnią i wyreżyserowaniem przez niego czterech spektakli. Największą siłą naszych propozycji są wspaniałe komedie: „Kolacja dla głupca”, „Serca na odwyku”, „I love you” czy

Facebook

Komedia kryminalna pt. „Złodziej” swój sukces zawdzięczała m.in. świetnej grze aktorskiej wykonawców głównych ról. Spektakle w Nowym Jorku i New Jersey spotkały się z bardzo ciepłym przyjęciem polonijnej publiczności

W sierpniu br. Krystyna i Jarosław Pietrzakowie przebywali w USA, gdzie gościli w parafii św. Stanisława Biskupa i Męczennika na Manhattanie

„Przesyłka z zaświatów” oraz wybitni polscy aktorzy, znani ze znakomitych filmów i seriali, jak „Ranczo” czy „Ojciec Mateusz”: Cezary Żak, Katarzyna Żak, Kinga Preis, Hanna Śleszyńska, Michał Piela, Bartłomiej Topa, Rafał Królikowski, Agnieszka Więdłocha i wielu innych.

Jak radziliście sobie w czasie pandemii? Z pewnością był to wielki cios dla sztuki, zamknięte teatry czy później ograniczona liczba widzów?

W 2020 r., roku trudnym, roku, który z powodu pandemii zachwiał poczuciem bezpieczeństwa ludzi na całym świecie, musieliśmy siłą rzeczy ograniczyć naszą działalność. Teraz widzowie wrócili do teatrów i gramy „pełną parą”, po dwa-dzieścia, trzydzieści razy w miesiącu. Wierzymy też, że powrócimy do USA i znowu zagramy dla Polonii.

Gdzie można więcej dowiedzieć się o Waszej działalności?

Więcej o nas i naszych przedsięwzięciach można poczytać na naszej stronie internetowej www.agencjaartystyczna-certus.pl i na facebooku. Zapytajcie też

krewnych i znajomych z Polski. Jesteśmy otwarci na nowe propozycje i współpracę z nowymi organizatorami.

Dziękuję za rozmowę.

Dziękujemy, liczymy na wiele wspólnych teatralnych spotkań! Pozdrawiamy!

Rozmawiał
O. MICHAŁ CZYŻEWSKI

Agencja Artystyczna Certus powstała w 2003 r. Pierwotnym celem agencji było prezentowanie częstochowskiej publiczności najlepszych spektakli, głównie komediowych, w wykonaniu renomowanych warszawskich Teatrów. Działalność ta zaowocowała przyjaźnią z wieloma wybitnymi artystami jak Krystyna Sienkiewicz czy Jan Kobuszewski. Agencja wraz z upływem lat rozwijała działalność, ma na swoim koncie spektakle grane dla widzów w całej Polsce oraz Polonii w USA, Kanadzie i Australii. Więcej informacji: www.agencjaartystycznacertus.pl

Do Amerykańskiej Częstochowy dotarło kilka tysięcy osób biorących udział w 36. Pieszej Pielgrzymce z Great Meadows i 18. Pieszej Pielgrzymce z Trenton

Pielgrzymi przybyli do Domu Matki

Piesza pielgrzymka to duchowe i fizyczne wyzwanie, podczas którego uczestnicy pokonują długie dystanse pieszo, zmierzając do ważnych miejsc kultu religijnego. To okazja do modlitwy, refleksji i umocnienia wiary z Bogiem i wspólnotą. Pielgrzymki mają różne cele, takie jak oddanie hołdu świętemu, prośba o łaski lub wdzięczność za otrzymane dary. Uczestnictwo w pielgrzymce wymaga wysiłku fizycznego i ducha wspólnoty, łącząc w sobie wytrwałość i wiarę. To czas odosobnienia od codzienności, poświęcenia modlitwie i zjednoczenia się z innymi pielgrzymami w wspólnym celu.

10 sierpnia br. z Great Meadows w New Jersey wyruszyła 36. Piesza Pielgrzymka do Amerykańskiej Częstochowy. Jest to najdłuższa pod względem trasy oraz najstarsza i najliczniejsza piesza pielgrzymka do Amerykańskiej Częstochowy. W czasie czterodniowej trasy pielgrzymi pokonali 57.5 mili (czyli prawie 100 km). Choć wyrusza ona co roku z parafii św. Piotra i Pawła w Great Mea-

dows w stanie New Jersey, to ma charakter międzystanowy, gromadząc wiernych również z innych stanów. Jak podali organizatorzy, z miejsca początkowego wyszło około 400 osób, ale pielgrzymka każdego dnia się powiększała, gdyż na trasie dołączały do niej kolejne osoby. Pielgrzymi byli podzieleni na trzy grupy: paulińską (młodzieżową), salwatorińską i franciszkańską (anglojęzyczną). Do celu dotarli w niedzielę, 13 sierpnia. Tegorocznej pielgrzymce towarzyszyło hasło: „Z Maryją adorujemy Chrystusa”.

Doroczna piesza pielgrzymka do Amerykańskiej Częstochowy wyruszyła też 12 sierpnia z parafii św. Jadwigi w Trenton, NJ. Kolejnego dnia pielgrzymi dotarli do celu, łącząc się u bram sanktuarium z pątnikami z Great Meadows.

W sumie tego dnia do Amerykańskiej Częstochowy przybyło kilka tysięcy pielgrzymów, którzy wzięli udział w uroczystej, wieńczącej trud pielgrzymowania, mszy św. odprawionej w Narodowym Sanktuarium Matki Bożej Częstochowskiej.

Więcej zdjęć znajdziesz na www.BialyOrzel24.com

Pielgrzymka z Great Meadows to najdłuższa pod względem trasy oraz najstarsza i najliczniejsza piesza pielgrzymka do Amerykańskiej Częstochowy

Młodzieżowy Zespół Wokalny SOUL z Sanoka wystąpił w Nowym Jorku, Amerykańskiej Częstochowie i Connecticut

Polski patriotyzm muzyką malowany

17 sierpnia w Konsulacie Generalnym RP w Nowym Jorku ze wzruszającym koncertem utworów patriotycznych wystąpił Młodzieżowy Zespół Wokalny SOUL

z Sanoka (woj. podkarpackie). Młode artystki pod kierownictwem Moniki Brewczak zaprezentowały licznej publiczności zarówno znane utwory poświęcone polskiej historii i jej najważniejszym posta-

ciom, jak i przygotowane specjalnie dla zespołu kompozycje o podobnej tematyce. Podczas koncertu zabrzmiały takie utwory jak m.in. „Hej, bystra woda”, „Polskie kwiaty” czy „Lipka”. Na koncercie obecny był wicekonsul Stanisław Starnawski.

Zespół z Sanoka w ramach zaplanowanej w Stanach Zjednoczonych trasy „Polski patriotyzm muzyką malowany” wystąpił także 18 sierpnia w Kościele św. Cyryla i Metodego na Greenpoincie. Pobyt w Nowym Jorku był dla młodzieży z Polski okazją do zwiedzenia metropolii. Oprócz zobaczenia największych atrakcji turystycznych miasta członkowie zespołu odwiedzili także miejsca związane z Polską, takie jak pomnik króla Władysława Jagiełły znajdujący się w Central Parku. Zespół gościł też w Klubie Seniora „Krakus”, gdzie swoim krótkim występem umilił dzień polonijnym seniorom, niejednego przygotowując o prawdziwe wzruszenie. Kolejne koncerty miały miejsce 20 sierpnia w Narodowym Sanktuarium Matki Bożej Częstochowskiej w Doylestown, PA i 23 sierpnia w parafii św. Michała Archanioła w Bridgeport, CT.

 facebook – KG w NY

Młodzieżowy Zespół Wokalny SOUL z Sanoka wystąpił 17 sierpnia w Konsulacie Generalnym RP w Nowym Jorku

Młodzieżowy Zespół Wokalny SOUL

powstał w 1997 roku przy Sanockim Domu Kultury. Od 2004 roku działa przy parafii pw. Przemienienia Pańskiego w Sanoku. Założycielem i kierownikiem artystycznym zespołu jest dr Monika Brewczak, która aranżuje większość śpiewanych przez zespół utworów. Soul w swoim repertuarze ma bogaty wybór pieśni dawnych, patriotycznych, religijnych, kolęd, przebojów muzyki poważnej, współczesnej, rozrywkowej i gospel. Zespół tworzą uczniowie szkół średnich z powiatu sanockiego. W zeszłym roku SOUL obchodził 25-lecie istnienia. Z okazji jubileuszu zespół nagrał płytę „Dzieci Niepodległej 2”, zawierającą siedemnaście utworów o charakterze patriotycznym i religijnym.

Zespół, który działa pod kierownictwem Moniki Brewczak, tworzą uczniowie szkół średnich z powiatu sanockiego

Znamy datę
87. Balu Fundacji
Kościuszkowskiej!

 Marcin Żurawicz

Medale Uznania w tym roku trafiły do wokalistki jazzowej Urszuli Dudziak i dyrektora Opery Narodowej Waldemara Dąbrowskiego

Doroczny Bal Fundacji Kościuszkowskiej od lat cieszy się ogromnym zainteresowaniem. 20 kwietnia 2024 r. odbędzie się już po raz 87. w historii.

Fundacja Kościuszkowska została założona w 1925 roku w Nowym Jorku, gdzie do dziś ma swoją siedzibę. Kulturuje historię Polski, a także popularyzuje kulturę polską wśród Amerykanów. Jest także mostem łączącym młodzież oraz naukowców z Polski oraz Stanów Zjednoczonych poprzez wymianę naukową i stypendia.

Doroczny Bal Fundacji Kościuszkowskiej odbędzie się 20 kwietnia 2024 roku w Hotelu The Plaza w Nowym Jorku. Jest to jedno z ważniejszych wydarzeń dobroczynnych, a zebrane podczas balu datki zasilą fundusze Fundacji, przyczyniając się do realizacji kolejnych programów stypendialnych. W balu co roku biorą udział liczni przedstawiciele Polonii, w tym przedsiębiorcy, dyplomaci, artyści oraz reprezentanci różnych organizacji. Bal jest też okazją do uhonorowania osób zasłużonych dla polskiej kultury, nauki i sztuki, którym Fundacja Kościuszkowska przyznaje Medale Uznania – w obecnym roku trafiły one do wokalistki jazzowej Urszuli Dudziak i dyrektora Opery Narodowej Waldemara Dąbrowskiego.

Więcej informacji, w tym o biletach do nabycia, dostępnych będzie bliżej daty balu. Tymczasem osoby, które uczestniczyły w poprzednich latach w balu mogą wypełnić dostępną na stronie Fundacji krótką ankietę, wyrażając swoją opinię o wydarzeniu, a także pomagając je ulepszyć.

 NATALIA HAUS-GOŁASZEWSKA

Uroczyste obchody Święta Żołnierza w Amerykańskiej Częstochowie

Patriotyzm i pamięć

 Janusz Romański

Tradycyjnie Stowarzyszenie Weteranów Armii Polskiej – Okręg 2 zorganizował uroczyste obchody Święta Żołnierza w Amerykańskiej Częstochowie. Organizowana co roku uroczystość poświęcona jest pamięci wszystkich polskich żołnierzy, którzy walczyli na wielu frontach pól bitewnych, którzy oddali swoje życie za wolność ojczyzny – Polski. Powstałe w roku 1953 Narodowe Sanktuarium Matki Bożej Częstochowskiej w Doylestown w Pensylwanii posiada największy w Stanach Zjednoczonych polonijny cmentarz, na którym znajduje się 2200 mogił weterańskich, weteranów I i II wojny światowej, Armii Błękitnej gen. Hallera, uczestników bitwy polsko-bolszewickiej, działaczy opozycji komunistycznej, działaczy Solidarności. W Alei Zasłużonych spoczywają znani ludzie polityki, wybitni działacze Polonii amerykańskiej, naukowcy, inżynierowie i ludzie innych profesji, twórcy i obrońcy kultury polskiej, księża.

Hołd dla poległych

Święto Żołnierza swoją tradycją sięga roku 1923, kiedy to zostało powołane Rozkazem Dziennym nr 126. Tradycja obchodzenia tego święta przez Polonię amerykańską sięga lat 70. XX wieku, kiedy to obchody były organizowane przez SWAP wspólnie ze Stowarzyszeniem Kombatanów Polskich.

Tegoroczne obchody Święta Żołnierza miały miejsce w niedzielę 20 sierpnia i

rozpoczęły się o godz. 11:00. Tradycyjnie uczestnicy spotkali się pod bramą cmentarną, formując się w kolumnach marszowych, następnie przeszli do Alei Zasłużonych, gdzie delegacje SWAP złożyły wieniec na grobie dr. Teofila Starzyńskiego, twórcy Sokolstwa Polskiego w Ameryce, pierwszego komendanta Stowarzyszenia Weteranów Armii Polskiej w Ameryce. Następnie weterański pochód pododdziałów przemaszzerował na cmentarz wojskowy, gdzie pod pomnikiem Huzara – Mściciela delegacje złożyły wieniec. Przeor sanktuarium o. Marcin Ćwierc odmówił pod pomnikiem modlitwę w intencji poległych żołnierzy oraz udzielił błogosławieństwa weteranom, harcerzom i działaczom polonijnym. Podkreślił też wysoką rangę patriotycznej uroczystości dla Polonii amerykańskiej.

Pomnik Huzara wykonał słynny mistrz rzeźbiarski śp. Andrzej Pityński, utalentowany twórca szeregu rzeźb o charakterze historycznym, patriotycznym i religijnym. Pomnik przedstawia postać klęczącego rycerza na jednym kolanie, wspierającego się w modlitwie i zadumie.

Zebrała na uroczystości Polonia oddała hołd wszystkim weteranom, licznym pokoleniom Polaków, dla których historyczne dziedzictwo narodu polskiego i oddana służba ojczyźnie były wartością najwyższą. Weterani wciąż pozostają wierni słowom: Bóg, Honor i Ojczyzna, które zdobią weterańskie sztandary.

Poczet SWAP, od lewej: Tadeusz Antoniuk, Helen Knapczyk, Marek Chrościelewski

Przegląd pododdziałów

Kontynuacja doniosłej uroczystości Święta Żołnierza odbyła się przed Sanktuarium Matki Bożej Częstochowskiej. Tej części ceremonii przewodniczył dr Teofil Lachowicz, archiwista SWAP, członek Zarządu Głównego SWAP. Dr Teofil Lachowicz powitał wszystkich zebranych gości, którzy przybyli do religijnej stolicy Polonii ame-

rykańskiej. Powitał szczególnych gości, w tym wicekonsula Stanisława Starnawskiego, i oficerów: płk. Klaudiusza Kamińskiego, płk. Sylwestra Szopieraja, por. Daniela Drogomireckiego.

W uroczystościach udział brały delegacje SWAP na czele z komendantem naczelnym Tadeuszem Antoniukiem oraz Korpusu Pomocniczego Pań na czele z naczelną prezes

W uroczystości wzięli udział przedstawiciele weteranów i harcerstwa

Wyróżnieni przedstawiciele Sokolstwa Polskiego z Kanady

Poczet Komitetu Głównego Parady Pułaskiego w Nowym Jorku

Poczet Reduty Dobrego Imienia w USA i Radia Maryja

Heleną Knapczyk. Obecni byli także harcerze i harcerki Związku Harcerstwa Polskiego w USA na czele z harcmistrzynią Marią Bielską, Stanisław Bankowski – komendant Kadetów Pułaskiego z Perth Amboy, Fryderyk Dammond – działacz polonijny z Nowego Jorku, Andrzej Kawka z Sokolstwa Polskiego z Kanady, Richard Zawisny – przewodniczący komitetu głównego Parady Pułaskiego w Nowym Jorku i przedstawiciele szeregu organizacji polonijnych.

Kolejnym punktem programu był przegląd oddziałów, którego dokonał płk Sylwester Szopieraj w towarzystwie Tadeusza Antoniaka i gości. Po odśpiewaniu hymnów narodowych Polski i Stanów Zjednoczonych został odczytany Apel Pamięci żołnierzy polskich poległych za wolność Polski, pomordowanych w łagrach, więzieniach i obozach koncentracyjnych.

Następnie uczestnicy uroczystości złożyli kwiaty pod urną wybitnego męża stanu i artysty Ignacego Paderewskiego.

Uroczysta msza św.

Najważniejszą częścią uroczystości była msza święta odprawiona w intencji wszystkich weteranów żyjących i poległych, którzy odeszli na wieczną wartość.

Na mszy wystąpił wicekonsul Stanisław Starnawski, który przekazał życzenia od konsula generalnego RP w Nowym Jorku Adriana Kubickiego. Podkreślił, że Polonia jest nosicielem wartości, które pomagają tworzyć ład i pokój. Dzięki Polonii promowana jest historia Czynu Zbrojnego Polonii Amerykańskiej oraz znajduje się odpowiedź na pytanie, dlaczego Polacy zawsze walczą.

Zyczenia z okazji Święta Żołnierza przekazał też przedstawiciel ataszatu z Waszyngtonu. Mówca podziękował weteranom za ich oddanie i zaangażowanie, za udział w promowaniu historii wojska polskiego.

Następnie głos zabrała Helena Knapczyk, która przedstawiła improwizowany wiersz syna żołnierza do swojej matki, w

którym syn zapewnia swoją matkę o świętości przysięgi wojskowej i konieczności walki o polską niepodległość.

Jako ostatni przemówienie wygłosił Tadeusz Antoniak, który podziękował zebranym za przybycie na uroczystość i aktywny udział. Podkreślił, że obowiązkiem SWAP jest troska o historię Czynu Zbrojnego Polonii Amerykańskiej i przekazywanie historycznej wiedzy młodemu pokoleniu młodzieży, cieszy fakt udziału harcerzy i szkół języka polskiego.

Odnaczenia dla zasłużonych

Zwieńczeniem obchodów Święta Żołnierza było wręczenie odznaczeń weteranów. Aktu dekoracji wyróżnionych wybitnych działaczy polonijnych dokonał Marek Chrościelewski – Adiutant Generalny SWAP. W tym roku wyróżnieni Medalem Ignacego Paderewskiego zostali przedstawiciele Sokolstwa Polskiego z Kanady, m.in. Andrzej Kawka. Dekoracji dokonał też Janusz Romański, kronikarz

Placówki 12 SWAP, honorując medalem Ignacego Paderewskiego dziennikarza Wojciecha Maślankę za działalność publicystyczną prowadzoną od lat na łamach nowojorskiej prasy polonijnej.

Dla weteranów i Polonii Święto Żołnierza było ważnym wydarzeniem, dającym możliwość pokazania, czym jest Polska dla polskiej grupy etnicznej w Ameryce. W części artystycznej uroczystości wystąpił zaproszony z Polski Młodzieżowy Zespół Wokalny SOUL z Sanoka na Podkarpaciu, który zaprezentował bardzo interesujący zestaw pieśni patriotycznych i historycznych. Znakomite, bardzo ekspresyjne wykonanie utworu „Polskie Kwiaty” zostało nagrodzone gorącym aplauzem zebranych. Młodzież z Polski była zachwycona przyjęciem, jakie zgotowali jej weterani i Polonia. Na zakończenie ceremonii zebrani wspólnie odśpiewali hymn Polski.

 JANUSZ ROMAŃSKI

Wyróżnieni ojcowie paulini: przeor o. Marcin Ćwier i o. Bartłomiej Marciniak

Młodzieżowy Zespół Wokalny SOUL z Sanoka podczas występu

Myślisz o przeprowadzce na Florydę?

MAGDALENA DANOS
Realtor®
Gold Key of Excellence
Accredited Buyer's Representative
Accredited Luxury Home Specialist
NHBIC: New Home Co Broker

tel. 407-760-9286

Iron Valley Real Estate Orlando
Team Transatlantic
magdalenadanos@gmail.com
www.ironvalleyorlando.com
225 S Eola Dr Orlando, FL 32801

**Orlando i okolice.
20 lat doświadczenia.
KOMPLEKSOWA OBSŁUGA
W JĘZYKU POLSKIM!**

✓ Kupno domu?
✓ Inwestycja w nieruchomości na wynajem sezonowy albo całoroczny?
✓ Chcesz wystawić swój dom na sprzedaż?

PIJAWKI

STAWIANIE MEDYCZNYCH PIJAWEK

- Pijawki na wszelkie schorzenia
- Zadzwoń – dowiesz się jak pijawki mogą Ci pomóc
- Pijawki pochodzą z hodowli – UŻYWANE SĄ JEDNORAZOWO

NOWO OTWARTY GABINET W SARASOCIE!

Zadzwoń po więcej informacji i aby umówić wizytę: **646-460-4212**

MARTA MARSZALEK
FLORIDA REALTOR

**MARZYSZ O FLORYDZIE?
SZUKASZ INWESTYCJI?**

ZADZWOŃ DO MNIE
727-454-8088

Jestem niezawodnym i godnym zaufania agentem nieruchomości!

Obsługuję:
Clearwater, Tampa Bay, St. Pete, Largo,
New Port Richey, Sarasotę, North Port
i okolice

DUŻY WYBÓR PRODUKTÓW

z Rosji, Ukrainy, Białorusi, Mołdawii, Gruzji, Polski, Węgier, Bułgarii, Danii, Niemiec, Grecji, Włoch i wielu innych krajów

- Ponad 90 rodzajów serów
- Ponad 260 wyrobów mięsnych i wędliniarskich, a także króliki i nóżki na galarecie
- Duży wybór wędzonych, świeżych i mrożonych ryb
- Czerwony i czarny kawior
- 60 rodzajów ciast z najlepszych piekarni z Nowego Jorku, Chicago, Ukrainy i Rosji
- Około 30 rodzajów słodczy
- 16 rodzajów masła
- 18 rodzajów kasz
- Świeże owoce i warzywa prosto od dostawców
- Codziennie rano świeże pieczywo
- Wypiekamy chleb z ciasta dostarczanego z Niemiec

Największy rosyjski sklep w południowo-zachodniej części Florydy (3.000 stóp kw.)

Tylko u nas ekskluzywne zamówienia na wiele mięsnych i wędliniarskich wyrobów, kanadyjskie pierogi i kluski firmy Grandma's Perogies, świeże węgierskie makowce i orzechowe rolady

Wszystkie zakupy pod jednym dachem – tylko w International Food & Produce Store

13325 Tamiami Trail
(w tym samym pasażu), Tel. 941-429-1500

Zawsze świeżo – zawsze tanio!

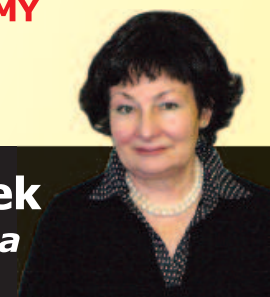
PRZYJMUJEMY FOOD STAMPS

INTERNATIONAL FOOD & PRODUCE STORE

13201 Tamiami Trail, North Port, FL 34287
Tel. 941-429-1239

Godziny otwarcia:
pon. – sob. 9 AM – 8 PM,
niedziela 11 AM – 7 PM

Mira Babek
Właścicielka sklepu

Polska firma budowlana M&M Constructions, LLC od 20 lat z sukcesem działa na rynku w pięciu stanach

KREATYWNE POMYSŁY, SOLIDNE WYKONANIE

M&M Constructions, LLC to średniej wielkości firma budowlana specjalizująca się w dostosowywaniu przestrzeni komercyjnych i mieszkalnych oraz w nowych budowlach. Siedziba firmy mieści się w Wilton w Connecticut, ale M&M Constructions, LLC realizuje projekty na terenie pięciu stanów, nie tylko w Connecticut, ale również w Massachusetts, New Hampshire, New Jersey i w stanie Nowy Jork. Jaki jest sekret sukcesu, jakim niewątpliwie jest 20-lecie działalności w branży budowlanej oraz rozwój tej działalności na przestrzeni lat?

– Na początku to była działalność w zasadzie jednoosobowa, ale już po 2 latach zatrudnialiśmy 10 osób. Obecnie zatrudniamy 20 głównych wykonawców, a codziennie przy różnych projektach pracuje dla nas około sto osób – mówi w rozmowie z „Białym Orłem” Marek Mróz, właściciel i założyciel firmy M&M Constructions, LLC, którą prowadzi razem z żoną Heather. Firma rosła nie tylko w ludzi, ale i rozszerzał się zakres podejmowanych przez firmę zleceń. – Przez pierwsze 10 lat zajmowaliśmy się wyłącznie przestrzeniami mieszkalnymi, ale potem zaczęliśmy współpracować z restauracjami i podmiotami komercyjnymi, obecnie praca nad przestrzeniami komercyjnymi to spora część naszej działalności. Wśród naszych klientów są restauracje, uniwersytety czy sieć ośrodków behawioralnych dla psów Dogtopia – w maju br. ukończyliśmy dla nich lokalizację w Attleboro, MA, która była dziesiątym projektem realizowanym przez nas dla tego klienta – mówi Marek Mróz. – Klienci czy architekci, którzy raz z nami pracowali, często do nas wracają z kolejnymi projektami, to świadczy o tym, że dobrze robimy naszą pracę – podkreśla.

– Wiedza i zaangażowanie, jakie wkładamy w naszą pracę, przekładają

się na jakość wykonania tej pracy, ważne jest także przestrzeganie terminów i budżetu, co klienci sobie bardzo cenią. Staramy się stawiać czoła problemom, jak się pojawiają, zawsze szukamy rozwiązań – opowiada pan Marek. – Jesteśmy też lojalni wobec naszych wykonawców i pracowników. Bez nich żaden projekt nie doszedłby do skutku. Szanujemy ludzi, którzy dla nas pracują, doceniamy ich, zawsze płacimy na czas, a oni w zamian naprawdę rzetelnie wykonują swoją pracę. Nasi kontraktorzy są naszym sukcesem – podkreśla właściciel M&M Constructions, LLC.

Firma obecnie poszukuje doświadczonych i rzetelnych wykonawców, będących w stanie samodzielnie nadzorować i kierować projektem. – Wymagamy komunikatywnej znajomości języka angielskiego w piśmie i mowie, w zakresie obowiązków jest też dobra komunikacja z klientem i z pracownikami na budowie, umiejętność organizacji pracy i przestrzegania terminów. Zapewniamy konkurencyjne wynagrodzenie, pakiet świadczeń zdrowotnych i plany emerytalne dla naszych pracowników. Zapewniamy też firmowy pojazd lub dokonujemy zwrotu kosztów za przejechane kilometry własnym pojazdem. Wszelkie związane z pracą noclegi w hotelach są opłacane przez firmę. Jesteśmy fair dla ludzi, którzy dla nas pracują i wymagamy, żeby ktoś był fair dla nas – wymienia Marek Mróz, dodając, że firma ma zakontraktowane projekty nie na miesiąc naprzód, ale na ponad rok, co oznacza stabilność zatrudnienia. – Szukamy kogoś na dłużej, kto – jeśli się sprawdzi – na pewno nie będzie narzekał na warunki – zapewnia pan Marek.

Siedziba firmy M&M Constructions, LLC mieści się przy 20 Old Ridgefield Road w Wilton, CT. Więcej informacji o firmie i zrealizowanych przez nią projektach można znaleźć na stronie www.fairfieldcountycontractor.com.

Polonez

est. 1980

**TWOJE ZAUFANIE
JEST DLA NAS NAJWAŻNIEJSZE!**

PACZKI DO POLSKI ORAZ INNYCH KRAJÓW EUROPY

- Morskie • Lotnicze • Ekspresowe • Dokumenty – serwis 4-dniowy*
- Koperta Polonez Super Express do 2kg**

POJAZDY

- Samochody • Motory • Quady i skutery • Łodzie • Kosiarki

MIENIE PRZESIEDLEŃCZE

- Kontenery „od drzwi do drzwi” • Przeprowadzki

KONTENERY

- Duże i małe • Całe bądź częściowe

**SZYBKO, TANIO, RZETELNIE I LOKALNIE
OD PONAD 40 LAT**

ZESKANUJ KOD
i znajdź nasz punkt
w Twojej okolicy.

Polonez-America LLC

600 Markley Street, Port Reading, NJ 07064

143 Doty Circle, West Springfield, MA 01089

908-862-1700 413-732-3899

polonezamerica.com

WYŚLIJ PRZED 15 PAŹDZIERNIKA!

\$10 ZNIŹKI

Z HASŁEM „SUMMER”

we wszystkich punktach wysyłkowych.

**\$\$\$
OFF 10**

*Serwis dostępny w: NY, NJ, PA, MA, CT. **Serwis wkrótce dostępny.

KOMPLEKSOWE USŁUGI DEKARSKIE

Gont - Dachówka - Dach metalowy
Fascia trim - Rynny

- Awaryjne usługi dekarские 24/7
- Naprawy po zniszczeniach – wiatr, deszcz
- Pełna wymiana dachu 3 – 5 dni*

- Profesjonalny serwis
- Fachowa obsługa
- Konkurencyjne ceny

www.TriumphRoofing.org

 Facebook.com/TriumphRoofing.org

Kamil. Mówimy po polsku!
Tel. **727-645-3693**

Licensed & Insured:
CCC1332094

*indywidualne zlecenia mogą przekroczyć wskazany czas z uwagi na powierzchnię

NAJWIĘKSZY POLSKI SKLEP NA FLORYDZIE ZAPRASZA!

Polecamy szeroki asortyment pierogów, wędlin, serów, ciast, produktów sprowadzonych z Polski, a także własnych wyrobów: białej kiełbasy, gołąbków, bigosu itp.

**WYSYŁAMY PACZKI
DO POLSKI I EUROPY**

PIEROGI INN
Polish Deli

Zawsze udane zakupy!

6611 & 6615 Superior Ave.
Sarasota, FL 34231
Tel. 941-929-0101

www.polishdelipierogiinn.com

PL MARKET

ZUPY
KROKIETY
KOTLETY MIELONE i inne
GOŁĄBK
SAŁATKI
oraz inne pyszności

POLISH DELI

Wędliny
Sery białe - żółte
Pieczywo własnego wypieku
Soki i napoje

Tel. 727 - 546 - 1525

Największy POLSKI SKLEP w okolicy

6945 66th Street North, Pinellas Park, tel. 727-546-1525, e-mail: market@plmarketflorida.com

WYPADKI DROGOWE

ODSZKODOWANIE ZA OBRAŻENIA CIAŁA

BEZPŁATNE KONSULTACJE
W CAŁEJ FLORYDZIE

Lokalizacje w:

- ▶ St. Petersburg
- ▶ Clearwater
- ▶ Sarasocie

Jowita Wysocka Kravitz, Esq.
Ed Kravitz, Esq.

www.KravitzLawGroup.com
Email: Jowita@KravitzLawGroup.com

ADWOKAT MÓWI **PO POLSKU**

 888-554-9998

Rekolekcje dla Rodziców w Amerykańskiej Częstochowie

Jak pogłębić wiarę?

 Archiwum o. T. Tarnackiego

Jak pogłębić własną wiarę, aby przekazać ją swoim dzieciom? To pytanie, z którym zmagają się wielu polskich rodziców mieszkających w Stanach Zjednoczonych. Biblia oraz nauczanie Kościoła Katolickiego wielokrotnie mówią o obowiązku przekazywania wiary innym, dzieleniu się osobistą relacją z Chrystusem z innymi ludźmi, a zwłaszcza z następnym pokoleniem. Św. Piotr kończąc swoje przemówienie w Dziejach Apostolskich, zaraz po doświadczeniu Pięćdziesiątnicy, mówi: „Nawróćcie się i niech każdy z was ochrzci się w imię Jezusa Chrystusa na odpuszczenie grzechów wa-

szych, a weźmiecie w darze Ducha Świętego. Bo dla was jest obietnica i dla dzieci waszych, i dla wszystkich, którzy są daleko, a których powoła Pan Bóg nasz” (Dz 2, 23-39). Św. Jan Paweł II nazywa rodziców „pierwszymi zwiastunami wiary” dla swoich dzieci, a papież Franciszek podkreśla ich godność jako „ewangelizatorów własnej rodziny”.

Z jednej strony wielu rodziców czuje się niedostatecznie przygotowana, aby sprostać zadaniu ewangelizowania swoich dzieci. Misja ta wydaje się być olbrzymia i przerastająca kompetencje zwykłych katolików. Z drugiej strony trudno jest dziś

Rekolekcje odbędą się w dniach 13-15 października 2023 r. w Sanktuarium Matki Bożej Częstochowskiej w Doylestown, PA, a poprowadzi je o. Tymoteusz Tarnacki

REKOLEKCCJE DLA RODZICÓW

JAK POGŁĘBIĆ WŁASNĄ WIARĘ ABY PRZEKAZAĆ JĄ SWOIM DZIECIOM?

„BO DLA WAS JEST OBIETNICA I DLA DZIECI WASZYCH,
I DLA WSZYSTKICH, KTÓRZY SĄ DALEKO, A KTÓRYCH
POWOŁA PAN BÓG NASZ” (DZ 2, 39)

13-15 października
2023

Amerykańska
Częstochowa
DOM PIELGRZYMA
„AVE MARIA”

Prowadzi:
o. Tymoteusz
Tarnacki OSPPE

PATRONAT
HONOROWY:

WIĘCEJ INFORMACJI
ORAZ ZAPISY:

215-345-0600
WWW.CZESTOCHOWA.US

ZESKANUJ KOD:

zrozumieć rzeczywistość dorastania w Stanach Zjednoczonych z różnymi zagrożeniami współczesnego świata oraz dlaczego młodym ludziom dzisiaj zajmuje tak dużo czasu to, aby odnaleźć swoją tożsamość i wejść w zobowiązania dorosłego życia? Do tego dochodzi jeszcze cały bagaż emigracji, dwujęzyczności i budowania relacji rodzinnych na styku kilku różnych kultur i systemów wartości, obecnych w Stanach Zjednoczonych. W ten cały kontekst dogłębnie wmięszana jest wiara. To wszystko może znacząco wpłynąć na przekaz chrześcijańskiej wiary w polonijnych rodzinach.

Dlatego też o. Tymoteusz Tarnacki, paulin z Amerykańskiej Częstochowy, pragnie zaprosić wszystkich rodziców do udziału w rekolekcjach dla rodziców w języku polskim, które odbędą się w Sanktuarium Matki Bożej Częstochowskiej w Doylestown, PA w dniach 13-15 października. Czas ten będzie wypełniony naukami rekolekcyjnymi oraz warsztatami, które pomogą polskim rodzicom pogłębić swoją wiarę i podzielić się swoimi doświadczeniami, oraz lepiej zrozumieć własne dzieci i ich zmagania we współczesnym świecie oraz znaleźć konkretne sposoby i metody jak skutecznie przekazywać wiarę młodemu pokoleniu. Poza tym w czasie rekolekcji nie zabraknie również wspólnej modlitwy, sakramentów oraz możliwości indywidualnej rozmowy z kapłanem. Na rekolekcje zaproszeni są rodzice w

każdym wieku oraz wszyscy, którym bliski jest ten temat i troska o formację duchową nowego pokolenia Polaków w USA. Nawet rodzice, których dzieci już porzuciły wiarę i odeszły od Kościoła, są mile widziani w tym wydarzeniu. Rekolekcje te mogą dać im nadzieję w przeżywanych trudnych sytuacjach oraz pomóc im w odnalezieniu swojej dalszej roli w ich powołaniu rodzicielskim.

Rekolekcje przygotował i poprowadzi o. Tymoteusz Tarnacki, który od kilku lat jest odpowiedzialny za duszpasterstwo młodych ludzi przy Sanktuarium. Rekolekcje te są także częścią badań doktorskich prowadzonych przez o. Tymoteusza na Catholic University of America w Waszyngtonie, które mają za zadanie opracować nowe kierunki formacyjne i ewangelizacyjne w duszpasterstwie polonijnym w USA. Wydarzenie to jest również objęte patronatem honorowym Konsulatu RP w Nowym Jorku.

Aby się zarejestrować na Rekolekcje dla Rodziców, należy wypełnić formularz na stronie internetowej Amerykańskiej Częstochowy (www.czestochowa.us) oraz skontaktować się z Domem Pielgrzymy w sprawie rezerwacji miejsc noclegowych, pod numerem telefonu: 215-345-9146. Wszystkie informacje znajdują się na stronie internetowej: <http://www.czestochowa.us/pl/calendar/rekolekcje-dla-rodzicow/>

 O. T. TARNACKI

Usługi przy zakupie, sprzedaży i zarządzaniu wakacyjnych domów na Florydzie

Izabella Jankowski
REALTOR® | Dalton Wade Real Estate Group

Kontakt: **630-617-5673**
izabella.h.jankowski@gmail.com
www.LaCasaVacations.com

**Największa
Baza Polskich
Biznesów
na Florydzie**

*Sponsorowana
przez adwokata
Agnieszkę Piasecką,
Esq.*

www.PolishFloridaBiz.com

Aby reklamować się za darmo, wyślij e-mail z proponowaną treścią ogłoszenia
i zdjęciem na adres: freepolishdirectory@yahoo.com

Miss Polonia 2023 **EWA JAKUBIEC** zdradza swoje plany na najbliższe miesiące

„To był ostatni dzwonek!”

 facebook.com/OfficialMissPolonia

Pochodząca z Wrocławia 26-letnia Ewa Jakubiec podczas tegorocznego finału konkursu Miss Polonia pokonała 18 innych kandydatek. Czy zawsze marzyła o koronie miss i jakie ma plany na najbliższą przyszłość?

Miss Polonia 2023 przyznaje, że w zasadzie to był ostatni dzwonek na jej udział w tym prestiżowym konkursie piękności. Tym bardziej cieszy się więc, że zdobyła tytuł i koronę. Ewa Jakubiec wspomina też, że podczas gali finałowej emocje biorą górę i już nie ma miejsca na kalkulację czy ocenę swoich szans, a liczy się tylko to, by jak najlepiej zaprezentować się przed jurorami. W ciągu najbliższego roku z racji dzierzonoego tytułu miss weźmie udział w różnych projektach zawodowych, kampaniach reklamowych, akcjach społecznych i imprezach branżowych.

Miss Polonia 2023 nie kryje satysfakcji z tego, że udało się jej w końcu spełnić marzenie. Ciężko pracowała na swój sukces, nie przejmowała się drobnymi niepowodzeniami i wierzyła, że to właśnie jej przypadnie kiedyś korona najpiękniejszej.

– Bardzo się cieszę, że właśnie to mnie doceniono i dostałam bursztynową koronę oraz tytuł tej najpiękniejszej. Swoją przygodę z konkursami piękności zaczęłam w 2016 roku od konkursów regionalnych, ale tam tak naprawdę było bez większych sukcesów. Ale bardzo chciałam spróbować też swoich sił w konkursie Miss Polonia, bo jest to prestiżowy konkurs z wieloletnią tradycją. Ten konkurs jest do 26. roku życia, a ja właśnie tyle mam, więc to była

30 czerwca w Zakopanem odbył się finał konkursu Miss Polonia 2023, w którym zwyciężyła 26-letnia Ewa Jakubiec

ostatnia szansa, aby wziąć w nim udział – mówi Ewa Jakubiec.

Przez kilka lat chętnie brała udział w różnych konkursach piękności, ale jak przekonuje, nie traktowała ich jako za-

wodów, które trzeba wygrać za wszelką cenę. Nie ukrywa jednak, że rywalizacja o tytuł Miss Polonia wiązała się dla niej z ogromnymi emocjami.

– Jeśli chodzi o galę finałową i moją

wygraną, to towarzyszyło mi wtedy wiele emocji: szczęście, radość i oczywiście zaskoczenie. Myślę, że pewnie każda dziewczyna, która przystępuje do tego konkursu, myśli, że to ona może wygrać, ale na samej gali to chyba już nikt nie myśli o tym, bo jest ogromny stres i każda chce się jak najpiękniej zaprezentować – mówi.

Przez najbliższy rok Miss Polonia będzie brać udział w różnych akcjach społecznych, kampaniach reklamowych i eventach. Z racji tego, że z zawodu jest pielęgniarką, skupi się też na promowaniu badań profilaktycznych.

– To na pewno będzie intensywny rok i intensywny czas. Każda z kandydatek ma swoją misję, ja skupiłam się na profilaktyce raka piersi. We Wrocławiu, skąd pochodzę, stworzyłam już akcję Różowa Wstążka WRO'23, aby uświadamiać najmłodsze kobiety, jak bardzo ważne jest samobadanie piersi, żeby pamiętały o tym cyklicznym samobadaniu. I to na pewno chciałabym kontynuować, czyli wspierać kobiety – mówi.

Ewę Jakubiec czeka również start w międzynarodowych konkursach piękności. Ma jednak świadomość, że jest to duże wyzwanie, które wiąże się z ogromną presją.

– Każda Miss Polonia reprezentuje Polskę na konkursach. Jest ich wiele i mają różne style, więc dopiero okaże się, na który ja pojadę. Pewnie będzie to też Miss World, ale dopiero w następnym roku, bo jak na razie będzie nas reprezentować Krysia Sokołowska – dodaje.

 NEWSERIA.PL

Z rejsów polskiego przewoźnika w ciągu miesiąca skorzystało ponad milion pasażerów!

Rekordowy lipiec LOT-u

W lipcu br. Polskie Linie Lotnicze LOT przewiozły na swoich pokładach ponad milion pasażerów, a dokładnie: 1,041,427 osób, czyli najwięcej w całej swojej 94-letniej historii.

Seat factor dla lotów w lipcu wyniósł 83.5 proc. i w porównaniu do tego samego okresu w roku 2019 zwiększył się o ponad 4 pkt. proc.

– Za nami bardzo udana pierwsza połowa lata. Bardzo dziękuję wszystkim naszym pasażerom za zaufanie i wybór Polskich Linii Lotniczych LOT i zapraszam na nasze gościnne pokłady – mówi Michał Fijoł, prezes zarządu PLL LOT. – Nasze wakacyjne wyniki pozwalają z dużym optymizmem patrzeć w przyszłość. Podtrzymuję wcześniejsze prognozy, że LOT przewiezie w tym roku 10 milionów pasażerów – dodaje.

Liczba pasażerów z lipca 2023 jest dowodem na to, że branża lotnicza nie tylko odbudowała się po miesiącach ograniczeń związanych z pandemią, ale także popyt na usługi lotnicze jest wyższy niż w tym samym okresie w roku 2019.

W ramach siatki krajowej najwięcej pasażerów podróżowało do Krakowa, Gdańska i Wrocławia, w rejsach krótkodystansowych: do Londynu, Wilna i Tel Awiwu. Natomiast na pokładach samolotów długodystanso-

wych największą popularnością cieszyły się: Nowy Jork (30,724), Toronto (29,596) i Chicago (23,507).

O rekordowej liczbie pasażerów informowały ostatnio niektóre z polskich lotnisk, w tym warszawskie Lotnisko im. F. Chopina, które od początku 2023 r. odprawiło ponad 10 mln pasażerów, z czego w samym lipcu było to ponad 1.9 mln podróżnych.

 OPR. JLS

Parki ciemnego nieba w Polsce

Podglądanie gwiazd

 Info Bieszczady

Wiele naturalnych zakątków naszego kraju to wręcz idealne miejsca do obserwacji gwiazd i nocnego nieba. A czy wiecie, że w Polsce są dwa parki ciemnego nieba, czyli odpowiedniki rezerwatów chroniących wyjątkowo cenne przyrodniczo gatunki? To Park Gwiazdznego Nieba „Bieszczady” oraz Izerski Park Ciemnego Nieba. Dla miłośników astronomii, romantyków, kochających przyrodę i po prostu turystów przebywających w pobliżu to doskonała okazja do podziwiania panoramy nocnego nieba nad Polską, nie zanieczyszczanego światłem.

Park ciemnego nieba to obszar objęty ochroną przed zanieczyszczeniem sztucznym światłem ciemności nocnej środowiska naturalnego. Takie „rezerваты ciemności”, podobnie jak klasyczne rezerваты przyrody, pełnią nie tylko funkcje ekologiczne, ale również edukacyjne. Ta także ciekawe i niesztampowe atrakcje turystyczne.

Zarówno dzikie ostępy Bieszczad, jak i Góry Izerskie są wolne od przemysłowych zanieczyszczeń, a rozłożyste grzbiety gór chronią przed światłem ludzkich osiedli.

Góry Izerskie

Góry Izerskie wraz z Pogórzem (województwo dolnośląskie) tworzą najdalej na zachód wysuniętą część polskich Sudetów. Są niewysokie o łagodnych wierzchołkach.

Powstaniu tutaj parku ciemnego nieba sprzyjało to, że wewnątrz Gór Izerskich jest oaza ciemności nocnej. W pogodną noc na izerskim niebie widać prawie 2000 gwiazd i Drogę Mleczną prawie po sam horyzont. Park obejmuje powierzchnię 74 km² i znajduje się w górnej, granicznej z Czechami części doliny Izery i doliny Jizerki. Dotrzeć tu można pieszo, na rowerze, na nartach, a do niektórych miejsc nawet na wózku. Samochodem dojedziecie do osady Jizerka, a koleją gondolową na Stóg Izerski. Przez Orle – Kobyłową Łąkę – Chatkę Górzystów – Polanę Izerską – Stóg Izerski

Bieszczadzki park ciemnego nieba pod nazwą Park Gwiazdznego Nieba „Bieszczady”

wyznaczono ścieżkę dydaktyczną „model Układu Słonecznego”. Na szlaku znajdziecie Słońce oraz 8 krążących wokół niego planet i 5 planet karłowatych w skali 1:1 miliarda. W tej skali pokazane są zarówno rozmiary tych 14 obiektów, jak i odległości między nimi. Kolejność planet od Słońca w modelu jest taka jak w rzeczywistości. Na turystów czekają tu także inne atrakcje, jak zegar słoneczny czy gnomon.

Bieszczady

Niezwykłą atmosferę Bieszczad (województwo podkarpackie) tworzy zarówno sam krajobraz, jak i legenda, jaką są owiane. Niezbyt wysokie grzbiety wieńczą trawiaste połoniny. Widok z nich zapiera dech w piersi, a poprzez rozległość panoramy daje wrażenie swobody, wolności i przestrzeni. To doskonałe miejsce do podglądania gwiazd na nocnym niebie, nie zanieczyszczonym blaskiem sztucznego światła.

Bieszczadzki park ciemnego nieba pod nazwą Park Gwiazdznego Nieba „Bieszczady” został utworzony jako obszar rozszerzający ochronę ciemnego nieba w Międzynarodowym Rezerwacie Biosfery „Karpaty Wschodnie” w Polsce. Jego powierzchnia całkowita wynosi 113 846 ha i obejmuje Bieszczadzki Park Narodowy, Park Krajobrazowy Doliny Sanu oraz Ciśniańsko-Wetliński Park Krajobrazowy. Jest drugim pod względem wielkości obszarem chronionego nieba w Europie. Wspólnie z Parkiem Ciemnego Nieba „Poloniny” na Słowacji, jako obszar obejmujący polską i słowacką część Międzynarodowego Rezerwatu Biosfery „Karpaty Wschodnie”, tworzy największy w Europie spójny obszar ochrony nocnego nieba. Jednocześnie stanowi również obszar o najlepszej jakości nocnego nieba, z najmniejszym zanieczyszczeniem sztucznym światłem.

Izerski Park Ciemnego Nieba powstał w 2009 roku w Górach Izerskich w Sudetach Zachodnich

W Polsce znajduje się aż 17 miejsc wpisanych na listę światowego dziedzictwa UNESCO

Polskie klejnoty w koronie UNESCO

Imponujące dziedzictwo kulturowe i przyrodnicze naszego kraju niewątpliwie jest znaczącym wkładem do europejskiego i światowego dziedzictwa natury i kultury. W Polsce zachwycicie się aż 17 różnorodnymi dobrami wpisanymi na listę światowego dziedzictwa UNESCO (15 obiektów dziedzictwa kulturowego i 2 obiekty dziedzictwa przyrodniczego). Obiekty i miejsca te są bardzo zróżnicowane i każdy znajdzie coś dla siebie.

Wśród nich są bardzo znane i cenione całe kompleksy zabytków, jak stare miasta i historyczne centra miast (starówki Krakowa, Warszawy, Torunia i Zamościa), wyjątkowe obiekty podziemne (Królewskie Kopalnie Soli w Wieliczce i Bochni, Kopalnia rud ołowiu, srebra i cynku w Tarnowskich Górach, Krzemionkowski region prehistorycznego górnictwa krzemienia pasiastego), obiekty i zespoły sakralne (Kalwaria Zebrzydowska: manierystyczny zespół architektoniczny i krajobrazowy z parkiem pielgrzymkowym, Kościoły Pokoju w Jaworze i w Świdnicy, Drewniane kościoły południowej Małopolski, Drewniane cerkwie w regionie Karpat), parki

(Park Mużakowski), zamki (Zamek krzyżacki w Malborku) i obiekty architektury współczesnej (Hala Stulecia we Wrocławiu). To niezwykle dziedzictwo kulturowe niewątpliwie wzbogacają wpisane na listę światowego dziedzictwa UNESCO dwa dobra przyrodnicze (Puszcza Białowieska i Pradawne i pierwotne lasy bukowe Karpat). Jest w czym wybierać!

Polska jest jednym z pierwszych państw – sygnatariuszy Konwencji UNESCO o Ochronie Światowego Dziedzictwa. Obiekty i miejsca wpisane na listę stanowią wspólne dobro ludzkości, które charakteryzuje najwyższa powszechna wartość. Polska znacząco wyróżnia się wśród czołowych reprezentantów na liście UNESCO. Zapoznajcie się i odwiedźcie wszystkie polskie klejnoty w koronie UNESCO!

Stare Miasto w Krakowie

Wśród nich prym wiedzie Stare Miasto w Krakowie, wpisane na listę UNESCO w 1978 roku jako jedno z pierwszych 12 obiektów na świecie. Obszar wpisany obejmuje Stare Miasto w obrębie dawnych murów, Wzgórze Wawelskie oraz dzielnicę Kazimierz i

Rynek Główny w Krakowie

Stradom. Pomnik kultury narodu polskiego, maleńki skrawek współczesnego Krakowa, gdzie zgromadzone są najwspanialsze dzieła kultury i sztuki z całego tysiąca lat historii tego miejsca.

Królewskie Kopalnie Soli w Wieliczce i Bochni

W tym samym roku w pierwszej światowej „dwunastce” znalazła się niesamowita Zabytkowa Kopalnia Soli w Wieliczce. Wraz z dodaną w 2013 roku Zabytkową Kopalnią Soli w Bochni rozszerzony wpis na liście UNESCO tworzy dobro o nazwie Królewskie Kopalnie Soli w Wieliczce i Bochni. Zlokalizowane w odległości krótszej niż 30 km od siebie stanowią jedną z największych atrakcji turystycznych w Polsce. Kopalnie odwiedza rocznie setki tysięcy gości z Polski i całego świata. Unikalne podziemne trasy turystyczne oraz niepowtarzalny klimat (także uzdrowskowy!) tych kopalni działa jak magnes, przyciągający spragnionych niecodziennych wrażeń turystów.

Już rok później (1979) lista światowego dziedzictwa UNESCO wzbogacona została o dwa kolejne szeregowe miejsca z Polski:

Auschwitz-Birkenau

Jedno o znaczeniu kulturowo-historycznym: Auschwitz-Birkenau. Niemiecki nazistowski obóz koncentracyjny i zagłady. Zupełnie inny w odbiorze niż pozostałe miejsca UNESCO – symbol planowanego ludobójstwa i Szoah. Utworzony został przez Niemców w połowie 1940 roku na terenie koszar wojskowych w Oświęcimiu. To pomnik czarnych kart historii w żywym mieście. Dwa kompleksy wystawiennicze odległe są od siebie o około 3,5 kilometra i w dużej części zostały udostępnione zwiedzającym dzięki utworzonemu Państwowemu Muzeum Auschwitz-Birkenau w Oświęcimiu.

Puszcza Białowieska

Drugie o charakterze przyrodniczym: Puszcza Białowieska (obiekt transgraniczny polsko-białoruski). To las prastary, którego serce liczy ponad 500 lat. Na jej terenie znajduje się Białowieski Park Narodowy. Symbolem puszczy i parku jest żubr, którego wolna populacja jest tutaj najliczniejsza na świecie (ponad 800 osobników).

Plac Zamkowy w Warszawie

Następne wpisy na listę światowego dziedzictwa UNESCO z Polski obejmowały starówki pięknych miast:

Stare Miasto w Warszawie

W 1980 roku było to Stare Miasto w Warszawie – wpisane na listę nie ze względu na wartość zabytkową, lecz jako przykład wyjątkowego pietyzmu w nieomal całkowitym odrestaurowaniu najstarszego fragmentu miasta, zburzonego metodycznie przez Niemców po powstaniu warszawskim. Rekonstrukcji Starego Miasta dokonano na podstawie starannych badań historycznych i konserwatorskich. Odtworzono układ przestrzenny z okresu lokacji w XII oraz architektoniczną zabudowę z XVIII wieku na podstawie zachowanych wizerunków miasta utrwalonych między innymi w malarstwie Canaletta.

Stare Miasto w Zamościu

W 1992 roku – Stare Miasto w Zamościu jako unikalny zespół architektoniczno-urbanistyczny. Plan miasta według projektu włoskiego architekta Bernarda Morando, nawiązywał do ówczesnych miast włoskich. Do czasów współczesnych zachował się w prawie niezmienniej formie pierwotny układ Starego Miasta – szachownicowy układ ulic, fortyfikacji, trzech rynków i większością zabudowy.

Średniowieczny zespół miejski Torunia

A w 1997 roku – Średniowieczny zespół miejski Torunia. Ta najstarsza część miasta została wytyczona w XIII wieku przez zakon krzyżacki i w średniowiecznych źródłach jest nazywana wyspą. Z pokładów statku, łodzi pływających po rzece, mostu drogowego czy lewo-brzeżnego tarasu można zobaczyć najwspanialszy widok Torunia, czyli jego panoramę – jeden z Cudów Polski. Szczególnie wieczorem wybierzcie się na lewy brzeg Wisły, aby zobaczyć niezapomnianą nocną panoramę oświetlonego Torunia – wrażenia niesamowite!

Zamek krzyżacki w Malborku

Monumentalne zamczysko wybudowane przez Krzyżaków, czyli Zamek krzyżacki w Malborku to drugie miejsce naszego kraju obok Torunia wpisane w tym samym 1997 roku na listę światowego dziedzictwa UNESCO. Jest to największy z zachowanych w Europie średniowiecznych zamków. Trzyczęściowa twierdza obronna w stylu gotyckim składa się z Zamku Niskiego, Zamku Średniego i Zamku Wysokiego. Najpiękniejszy widok na zamek jest od strony rzeki – Nogatu, a z zamkowej wieży rozciąga się przeurocza panorama okolicy.

Kalwaria Zebrzydowska

Dwa lata później, w 1999 roku do polskiej korony UNESCO dołączyła Kalwaria Zebrzydowska: manierystyczny zespół architektoniczny i krajobrazowy oraz park pielgrzymkowy. Najcenniejszym zabytkiem sakralnym w Kalwarii jest wizerunek

Rynek Wielki na Starym Mieście w Zamościu

Matki Bożej Kalwaryjskiej w Kaplicy Zebrzydowskich. Tutaj też odbywają się imponujące inscenizacje Golgoty w okresie Wielkiego Tygodnia oraz niezwykle barwne misteria pasyjne w sierpniowy odpust Zaśnięcia i Wniebowzięcia NMP. Z kolei dróżki kalwaryjskie rozciągające się na przestrzeni ponad 6 kilometrów, wkomponowane w otaczające miasto góry, przypominają miejsca święte w Jerozolimie. Dróżki są częścią Sanktuarium, które jest jednym z najczęściej odwiedzanych miejsc pątniczych w Polsce oraz zaliczane do najciekawszych założeń krajobrazowo-architektonicznych w Europie.

Kościół Pokoju w Jaworze i w Świdnicy

W 2001 roku na liście UNESCO znalazły się kolejne obiekty o charakterze religijnym znajdujące się w Polsce. To Kościół Pokoju w Jaworze i w Świdnicy. Mają zarówno niezwykłą historię ich budowy, jak i perfekcję konstrukcji szachulcowej oraz wspaniałe wykończenie wnętrza polichromiami. Jednym z momentów, kiedy szczególnie warto odwiedzić te wnętrza, są sławne koncerty organowe.

Drewniane kościoły południowej Małopolski

A w 2003 roku jako jedno dobro UNESCO dołączyła 6 drewnianych kościołów (Binarowa, Blizne, Dębno, Haczów, Lipnica Murowana, Sękowa). Drewniane kościoły południowej Małopolski stanowią grupę cennych historycznie i ciekawych architektonicznie (styl gotycki, renesansowy i barokowy) drewnianych kościołów położonych na terenie historycznej Małopolski. W znakomitej większości zostały one wybudowane na podstawie konstrukcji zrębowej.

Park Mużakowski

Bardzo atrakcyjne turystycznie miejsce jako transgraniczny obiekt polsko-niemiecki dołączyła do perełek UNESCO w 2004 roku. To Park Mużakowski – jeden z najbardziej rozległych europejskich zabytkowych parków krajobrazowych

liczący około 700 hektarów powierzchni. Jest to największy park stylu angielskiego w Polsce i w Niemczech. Tereny parku rozciągają się po obu stronach Nysy Łużyckiej.

Hala Stulecia we Wrocławiu

2006 rok okazał się przełomowy dla Hali Stulecia we Wrocławiu, bowiem to wtedy ten wyjątkowy architektonicznie obiekt wzbogacił polską koronę miejsc UNESCO. Ta unikalna budowa posiadała żelbetowe przykrycie o największej rozpiętości na świecie.

Drewniane cerkwie w polskim i ukraińskim regionie Karpat

Z kolei w 2013 roku do prestiżowego wykazu miejsc UNESCO dołączyła 16 drewnianych cerkwi z Polski i Ukrainy pod wpisem Drewniane cerkwie w polskim i ukraińskim regionie Karpat. Po stronie polskiej są to cerkwie w: Chotyńcu, Radruży, Smolniku, Turzańsku, Brunarach Wyżnych, Kwiatoniu, Owczarach i Powroźniku.

Kopalnia ołowiu, srebra i cynku w Tarnowskich Górach

Wyjątkowo atrakcyjnie turystycznie prezentuje się Zabytkowa Kopalnia Srebra w Tarnowskich Górach, która w 2017 roku

jako Kopalnia ołowiu, srebra i cynku wraz z systemem gospodarowania wodami podziemnymi w Tarnowskich Górach stała się częścią listy światowego dziedzictwa UNESCO. To zespół 28 obiektów położonych głównie w Tarnowskich Górach oraz w części Bytomia i gminie Zbrosławice. Pod względem i historycznym, i technicznym tworzą one jedną całość, związaną z wydobyciem rud srebra, ołowiu i cynku oraz systemami odwadniania podziemi i wykorzystaniem wody pogórnicy do celów spożywczych.

Krzemionkowski region prehistorycznego górnictwa

W 2019 roku Komitet Światowego Dziedzictwa UNESCO docenił Krzemionkowski region prehistorycznego górnictwa krzemienia pasiastego, wpisując go na listę dóbr UNESCO jako 16. obiekt z Polski. Krzemionki koło Ostrowca Świętokrzyskiego mają status Muzeum i Rezerwatu Archeologiczno-Przyrodniczego i ze względu na unikatową architekturę podziemi oraz doskonale zachowany krajobraz pogórnicy i walory naukowe są objęte ochroną archeologiczną i przyrodniczą.

Pradawne i pierwotne lasy bukowe Karpat

Ostatnim dobrem z naszego kraju wpisanym na listę światowego dziedzictwa UNESCO (w 2021 roku) są Pradawne i pierwotne lasy bukowe Karpat jako drugi (po Puszczy Białowieskiej) obiekt przyrodniczy. Bieszczadzkie fragmenty lasów bukowych położone są w najbardziej niedostępnych zakątkach Bieszczadzkiego Parku Narodowego, których naturalność została najwyższej oceniona w efekcie wieloaspektowej waloryzacji.

Wszystkie te dobra są bardzo różnorodne i z pewnością warte odkrycia. Ich rozłożenie na mapie Polski pozwala poznać także inne ciekawe i wyjątkowo atrakcyjne miejsca naszego kraju, zarówno te kulturowe, historyczne, przyrodnicze, jak i te dające możliwości odpoczynku i relaksu po intensywnym zwiedzaniu.

 POT

Zamek krzyżacki w Malborku

Na jakie atrakcje mogą liczyć turyści wybierający na miejsce wypoczynku polską wieś?

Złap oddech na wsi

Wyposażenie na polskiej wsi pełnej sielskości i uroku, a jednocześnie z nowoczesną i często komfortową bazą noclegową dla gości, stanowi świetną formę turystyki wypoczynkowej dla całych rodzin i osób pragnących się wyciszyć i zrelaksować w otoczeniu spokojnych i malowniczych pejzaży.

Pobyty w gospodarstwie agroturystycznym, w sielskim otoczeniu, na łonie natury, pośród łąk i lasów to najlepszy sposób na spędzenie weekendu, urlopu czy wakacji. To także oryginalny pomysł na wypad integracyjny, seminarium, szkolenie czy warsztaty. Agroturystyka w Polsce dysponuje bogatą i zróżnicowaną ofertą dostosowaną do potrzeb i oczekiwań turystów na bardzo dobrym poziomie.

Od lat Polska postrzegana jest jako jeden z ostatnich przykładów zachowania tradycyjnego, kulturowego od pokoleń krajobrazu kulturowego, w który wkomponowane są elementy cenne, niejednokrotnie wręcz dziewiczego środowiska przyrodniczego. Doznania, emocje i przeżycia związane z odczuwaniem dziedzictwa polskiej wsi daje właśnie turystyka wiejska.

W górach, nad morzem, nad jeziorami, z dziećmi, psami albo bez nich można spędzić urlop bądź tylko weekend na polskiej wsi, w której oferta może spełnić nasze marzenia... Co można zatem robić podczas pobytu na wsi?

„Oferta outdoorowa”

Gospodarstwa agroturystyczne położone zazwyczaj w atrakcyjnej przyrodniczo okolicy są punktem wyjściowym do wielu ciekawych miejsc i realizacji różnych aktywności, np.:

- spacerować do lasu i zbieranie owoców runa leśnego, jak grzyby, jagody, zioła,
- wędrówki nad rzeki i jeziora można połączyć z pasją wędkowania,
- wyprawy na birdwatching czy foto-safari dzikich zwierząt,
- relaks na łąkach,
- zwiedzanie lokalnych atrakcji,
- poznawanie folkloru i kuchni...

Co na miejscu?

Amatorzy jazdy konnej wybiorą obiekty ze stajniami, a ci, którzy chcą się dopiero uczyć tej sztuki skorzystają z lekcji nauczyciela na miejscu. Powstały już prawdziwe, wzorowane na amerykańskich rancza inspirowane architekturą Dzikiego Zachodu, z westernowymi pokazami konnej woltyżerki.

Gospodarstwa nad wodą dysponują kajakami, łodziami, rowerami wodnymi, a nawet małą mariną z żagłówkami i jachtami.

Niektóre miejsca zachęcają „usługami spa i wellness” i choć te różnią się jednak od miejskich ośrodków, to nie zabraknie jacuzzi, sauny czy ruskiej bani a w wielu już miejscach nawet basenu.

Ośrodki wiejskie wabią rodziny z dziećmi rozbudowanymi placami zabaw, boiskami do siatkówki i koszykówki, a nawet tyrolkami albo mini parkami linowymi dla najmłodszych, miejscami na grilla i biesiadowaniem pod wiatą. Wielką atrakcją dla małych i dużych stanowi, obok koni, obecność żywego inwentarza. Dzieci mogą zobaczyć, że jajko pochodzi od kury, krowa i koza dają mleko, a świnię mogą być łaciate jak te rasy złotnickiej pstrej czy „bardzo włochate” w przypadku rasy mangalica. Magnesem przyciągającym gości są mniej znane zwierzęta, na przykład alpaki. To okazja do poznania ich życia, obyczajów, sposobów karmienia, co przybliży gości do natury. Przy okazji wypoczywając mają gwarancję, że przygotowane na miejscu produkty pochodzące od tych zwierząt: sery, wędliny, pieczenie i inne frykasy są pewnego źródła, a więc są nie tylko pyszne, ale przede wszystkim bezpieczne, czyli zdrowe. Podobnie jak warzywa z agroturystycznego ogrodu czy owoce. Wybrane gospodarstwa specjalizują się zresztą na przykład w sadownictwie, koncentrując zazwyczaj na wybranym gatunku owoców, ale też uprawie warzyw (chociażby dyni), które pojawiają się w ich nazwie i logo. Są one serwowane gościom, w zależności od pory roku w postaci świeżej i przetworów będących również w sprzedaży.

Śzlak pod nazwą „Małopolska Wieś dla Dzieci” tworzy kilkanaście gospodarstw agroturystycznych zlokalizowanych w woj. małopolskim i ukierunkowanych na atrakcje dla najmłodszych

W niektórych regionach Polski rozkwitają na nowo dawne tradycje winiarskie, a gospodarstwa agroturystyczne otoczone hektarami winnic cieszą się ogromnym zainteresowaniem rodaków doceniających walory trunku. Uprawa lawendy, pszczerstwo, zielarstwo to dziedziny, z których słyną wybrane agroturystyki.

Czas zorganizowany

Nie wszyscy potrafią i chcą sami organizować sobie wypoczynek. Sporo osób liczy na to, że będzie mogło skorzystać z gotowych propozycji danego gospodarstwa i pod tym kątem wybiera konkretną destinację. Dlatego w agroturystykach aż buzuje od mnogości rozmaitych warsztatów: gotowania, pieczenia chleba, przetworstwa, kiszzenia, pszczerstwa i winiarstwa, hafciarstwa i innych, rękodzielniczych

z udziałem wiejskich artystów reprezentujących ginące zawody, mydlarskich z wykorzystaniem naturalnych składników czy robienia naturalnych kosmetyków. Można uczestniczyć w winobranii, strzyżeniu owiec ucząc się pozyskiwania wełny i robienia na drutach lub szydełkiem, a nawet obserwacji gwiazd pod okiem miłośników astronomii.

Organizowane są plenery malarskie, fotograficzne, grzybobrania, wycieczki do pobliskich zabytków czy miejsc pamięci historycznej albo uzdrowisk, przejazdy bryczkami, zaś śnieżną zimą – kuligi. Pasjonaci przestworzy polatają na paralotniach, a nawet balonem. Dzieci zaś nauczą się dojenia krowy, robienia cukierków, na warsztatach stolarskich zbudują karmniki. Oryginalnym pomysłem są zajęcia z wykorzystania roślin barwierskich lub geologii.

Pojawiają się zajęcia bardziej „miejskie”, czyli terapeutyczne, jogi, czy medytacji. Odpowiedzią na rosnące zapotrzebowanie na urlop w „absolutnej ciszy” są takie miejsca, gdzie zmęczeni i zestresowani turyści mają gwarancję, że nie usłyszą krzyków dzieci czy szczekania psa. To agroturystyki „tylko dla dorosłych”.

Naprawdę jest w czym wybierać i każdy turysta i „letnik” znajdzie coś dla siebie! Zatem trwające lato do doskonała okazja, aby wyruszyć na wieś!

Rekomendowane gospodarstwa agroturystyczne i kwatery na wsi znajdziecie na stronie Polskiej Federacji Turystyki Wiejskiej „Gospodarstwa Gościnne”. Odwiedźcie także stronę: Odpoczywaj na wsi.

Lawendowa Osada i Zagroda Edukacyjna na Pomorzu niedaleko Gdańska jest ekologicznym gospodarstwem agroturystycznym otoczonym lasem

Smaki lata zamknięte w słoikach

Letnie przetwory

W erze bycia fit i czytania etykiet, coraz chętniej sięgamy po sprawdzone produkty. Sprawdzone, czyli takie, co do których pochodzenia jesteśmy pewni i mamy do nich zaufanie. W tej kategorii na pierwszym miejscu uplasowały się przetwory robione w domu.

© Archiwum WEM

Ogórki marynowane

Potrzebujemy 1 kg niedużych ogórków, staramy się by były podobnej wielkości, 1,5 l wody, 250 ml octu 10%, 3 łyżki cukru, 1 łyżkę soli, 3 ząbki czosnku, 3 liście laurowe, 3 gałązki kopru, 3 łyżki białej gorczycy, kawałek chrzanu, kilka ziaren pieprzu i ziela angielskiego. Umyte ogórki układamy w 3 litrowych słoikach, dodajemy do nich dodatki. Wodę, ocet, cukier i sól gotujemy, i zalewamy nimi ogórki. Pasteryzujemy 3 minuty od momentu zagotowania wody w garnku. Przetwory są gotowe po tygodniu.

Papryka marynowana z miodem

Przygotuj 2 kg papryki, 4 szklanki wody, szklankę 10% octu, 5 łyżek miodu, 3/4 szklanki cukru, 8 ząbków czosnku, kilka liści laurowych, goździki, kilka ziaren ziela angielskiego i czarnego pieprzu, oliwę. Paprykę myjemy, pozbawiamy gniazd nasiennych i kroimy każdą na ok. 5 kawałków. Następnie ciasno układamy w słoikach. Do każdego dodajemy 2-3 ząbki czosnku, listek laurowy, 2 goździki, po 2 ziarenka ziela angielskiego i czarnego pieprzu oraz łyżkę oliwy. Z wody, miodu, octu i soli robimy zalewę, mieszając składniki i doprowadzając je do wrzenia. Zalewamy nią paprykę, zakręcamy słoiki i pasteryzujemy przez około 10 minut.

Ogórki kiszone

Przepis na 5 litrowych słoików z kiszonymi ogórkami. Przygotuj 2 kg ogórków gruntowych, kilka pęczków kopru, 2 główki czosnku, 2 korzenie chrzanu, 1 l wody i łyżkę soli. Ogórki myjemy. Do każdego słoika wsadzamy pęczek kopru i po 4 ząbki czosnku. Ogórki układamy ciasno „na stojąco” ogonkiem do góry. Chrzan obieramy i kroimy w słupki, które następnie wkładamy do słoików. We wrzącej wodzie rozpuszczamy sól i zalewamy ogórki do pełna. Słoiki odstawiamy do piwnicy lub innego ciemnego i chłodnego miejsca.

Powidło ze śliwek

Przygotuj kilogram śliwek węgerek, 150 g cukru, pół łyżeczki cynamonu. Śliwki myjemy, przecinamy na pół i wyciągamy z nich pestki. Wkładamy do garnka, dodajemy cukier i cynamon, i gotujemy często mieszając. Nie dopuszczamy do przypalenia. Proces najlepiej kilka razy przerwać, by syrop ostudził się i zgęstniał – powidła można robić nawet kilka dni. Gdy masa robi się gęsta i nie spada z łyżki, powidła są gotowe. Przetwory przekładamy do słoików, układamy je do góry dnem na 15 minut, po czym pasteryzujemy przez około 10 minut.

Dożynki, czyli święto plonów, to idealny moment, na przedłużenie lata. Możemy je zamknąć w słoiczkach z kolorowymi owocami i warzywami, a później w deszczowe i mroźne dni cieszyć się ich wspólnym smakiem i wspomnieniem słonecznych miesięcy.

Teoria robienia przetworów

Mimo że sklepy oferują naprawdę szeroki wybór różnych przetworów, nic nie zastąpi tych, które robimy sami. Zabierając się do ich przygotowania musimy pamiętać o kilku ważnych rzeczach, pierwszą z nich jest wybieranie ładnych owoców i warzyw. Najlepiej jeśli pochodzą one ze sprawdzonych upraw, na których nie używa się nawozów chemicznych.

Te sztuki, które zostaną zamknięte w słoiczkach powinny być ładne, świeże i nieuszkodzone, nawet jeden zepsuty owocowy czy warzywny egzemplarz jest w stanie zniszczyć całą partię przetworów. Produkty muszą być dokładnie oczyszczone i pozbawione gniazd nasiennych.

Ważne są także słoiki – zwracamy uwagę na zakrętki, szczelność, a także wielkość naczyń. Pamiętajcie, że przetwory po otwarciu słoika nadają się do spożycia przez okres od kilku do kilkunastu dni.

Liczą się szczegóły. Jeśli chodzi o robienie przetworów, ważny jest nawet sposób napełniania słoików – ich zawartość powinna kończyć się 1.5 cm od górnej krawędzi. Przy robieniu przetworów polecana jest

pasteryzacja, dzięki której nie tylko zyskujemy hermetyczne zamknięcie słoików, ale i nie dopuszczamy do rozwoju drobnoustrojów, dzięki czemu mogą one czekać na spożycie nawet rok.

Marynowanie

Marynowanie potraw ma wieloletnią tradycję i jest jednym z najstarszych, najskuteczniejszych i najzdrowszych dla zdrowia sposobów przechowywania żywności. Najpopularniejsze są marynowane owoce i warzywa. Do przyrządzenia marnowanych przetworów używamy zalewy przygotowanej z wody i octu.

Kiszenie

Kiszenie, podobnie jak marynowanie jest jedną z najstarszych metod konserwowania i przechowywania żywności. W trakcie procesu kiszenia pożyteczne bakterie zamieniają cukry zawarte w owocach i warzywach w kwas mlekowy będący świetnym konserwantem, który zabija bakterie wywołujące procesy gnilne. W trakcie fermentacji, cenne składniki przenikają do zalewy, stąd duża zawartość witamin B1, B2 i B3 w kiszonych. Wspomagają one metabolizm, ułatwiają trawienie białek, tłuszczów i węglowodanów.

Robienie konfitur

Do robienia konfitur używamy całych lub połówek owoców, które smażone są w gęstym syropie podgrzewanym na niewielkim ogniu, aby się nie rozgotowały. Proces jest powtarzany kilka razy, dzięki czemu owoce nasiąkają cukrem i stają się aromatyczne.

Samodzielne przygotowywanie przetworów nie tylko może być ciekawą rozrywką, ale też daje pewność, że jemy

TERAZ

CODZIENNIE

BIAŁY ORZEŁ ONLINE

www.BialyOrzel24.com

Gdyby jesień miała smak, czy byłoby to Pumpkin Spice Latte z 7-Eleven?

Dyniowy napój powraca

Miłośnicy dyniowego specjału w tym roku mogą cieszyć się nim wyjątkowo wcześniej. Jak ogłosiła sieć 7-Eleven, świąteczny napój pojawi się w sprzedaży przed Halloween i to na długo przed. Przyprawy dyniowe w tym roku pojawią się w sklepach sieci cały miesiąc i 23 dni przed oficjalnym rozpoczęciem jesieni!

1 sierpnia 7-Eleven ogłosiło, że wyprzedziło inne sieci, wypuszczając swój zestaw dyniowych napojów przyprawo-

wych na cały miesiąc i 23 dni przed oficjalnym rozpoczęciem jesieni.

„Fanatycy jesiennych smaków radujcie się! Może i jest pierwszy dzień sierpnia, ale jesiennie smaki już są. 7-Eleven, Inc. wprowadza w tym roku ulubione produkty sezonowe wcześniej niż kiedykolwiek” – napisał 7-Eleven w komunikacie prasowym, dodając, że klienci mogą cieszyć się „ukochanymi” latte Pumpkin Spice Latte i nie tylko w 7-Eleven, ale i sklepach Speedway and Stripes w całym kraju. AM

Jesień coraz bliżej. Pumpkin Spice Latte wraca po letniej przerwie

Winston Eugene Portland III dołączył do stada gepardów na Florydzie

Nowe gepardziątko w zoo w Miami

Zoo w Miami doczekało się nowego członka gepardziego stada. Został nim 4-miesięczny Winston Eugene Portland III. Mały drapieżnik urodził się 9 maja w Wildlife Safari w Winston w stanie Oregon. Gepardziątko zostało nazwane na cześć miast w Oregonie, do których trafiło w trakcie swojej drogi do nowego domu w Miami.

Organizacja The Cheetah Special Survival Plan (SSP) wybrała Winstona i jego rodzeństwo na ambasadorów w różnych ogrodach zoologicznych w całym kraju. Grupa ta działa na rzecz utrzymania zróżnicowanej genetycznie, demograficznie i zdrowej biologicznie populacji gepardów w USA.

Winston po przybyciu do Miami przeszedł kwarantannę i testy, aby upewnić się, że jest zdrowy i rozwija się normalnie. Był też powoli aklimatyzowany w nowym otoczeniu i przygotowywany do roli kociego ambasadora w florydzkim zoo.

Jak przekazała placówka w Miami, Winston ostatecznie zastąpi obecnych gepardzych ambasadorów – Kodę i Diesela – którzy w najbliższej przyszłości przejdą na emeryturę.

 AM

Winston Eugene Portland III został wybrany na gepardziego ambasadora zoo w Miami

Od sierpnia po ulicach Orlando kursują autonomiczne elektryczne autobusy

Autobus bez kierowcy

20 sierpnia po ulicach Orlando zaczął kursować bezpłatny autonomiczny autobus, który obsługuje trasę z Lynx Central Station przez Creative Village na pomarańczowej linii LYMMO.

Autobus jest w stanie pomieścić ośmiu pasażerów, osiąga prędkość 15 mil na godzinę, podróż nim jest bezpłatna i na razie kursuje poza godzinami szczytu. SWAN – bo taką nazwę nadano projektowi – będzie testowany od sierpnia 2023 do kwietnia 2024 r. Jeśli eksperyment się powiedzie, autonomiczne autobusy pojawią się także w innych rejonach miasta.

– Dzięki autonomicznym autobusom możemy połączyć najnowocześniejszą technologię z nowymi rozwiązaniami w zakresie mobilności, aby jeszcze bardziej przededefiniować sposób poruszania się naszej społeczności – oświadczył w środę, 17 sierpnia, burmistrz Orlando Buddy Dyer, obwieszczając o starcie programu.

Podobne pojazdy wykorzystywane są już w obrębie międzynarodowego lotniska w Orlando.

 JS

Gubernator Florydy ostro skrytykował swojego głównego rywala w prawyborach prezydenckich

DeSantis straszy Trumpem

Ron DeSantis w piątek 4 sierpnia podczas eventu w ratuszu w New Hampshire ostro skrytykował zachowanie byłego prezydenta USA Donalda Trumpa. Stwierdził, że może ono spowodować przegraną republikanów. DeSantis odniósł się do słów Trumpa, jakie ten wypowiada na temat wyglądu i ubioru swoich oponentów.

– Jako republikanie przegramy, jeśli będziemy się zachowywać w ten sposób. Są miliony wyborców, którym nie podoba się to, co Biden robi z krajem – mówił DeSantis i dodał: „Nie podoba im się kierunek, w jakim zmierza kraj. Ale nie zamierzają poprzeć kandydata, który się tak zachowuje. Więc bądźmy

lepsi. Spójrzmy wyżej i ustalmy dobre standardy dla naszych dzieci”.

Równocześnie gubernator Florydy przyznał, że jest „wielkim zwolennikiem” Trumpa. Mimo to wezwał go do wywiązania się z niespełnionych obietnic wyborczych jeszcze z 2016 roku. Chodziło tu o wyeliminowanie długu publicznego, skłonienie Meksyku do zapłaty za mur graniczny i „osuszenie bagna” w Waszyngtonie. Ponadto podczas innego przemówienia DeSantis stwierdził, że „teorie” wysunięte przez Trumpa i jego współpracowników po wyborach w 2020 roku były „bezpodstawne” i „nie okazały się prawdziwe”.

 AM

 Getty Images

Ron DeSantis kwestionuje słowa Trumpa o tym, że wybory w 2020 roku były sfałszowane

Steak house na Florydzie rozszerza swoje menu i oferuje... wegetariańskiego steka

Roślinna alternatywa

Sieć Charley's Steak House zadeklarowała, że będzie pierwszą siecią serwującą steki w USA, która na stałe wprowadzi do menu stek roślinny. Jest on już dostępny w lokalu sieci w Orlando. 6-uncyjowy stek izraelskiego startupu Chunk kosztuje 69 dolarów – o 14 więcej niż 8-uncyjowy filet mignon.

Roślinny stek w Charley's Steak w menu figuruje jako „F U Filet Mignon – Freaking Unbelievable Plant-Based by Chunk”.

Z czego jest zrobiony? Jak mówi dyrektor generalny Chunk Foods Amos Golan, stek jest „mięsem roślinnym” m.in. ze sfermentowanej soi i pszenicy, soku z buraków, oleju kokosowego. Proces fermentacji jest podobny do tego w przypadku produkcji sera lub kiełbasy. Stek ma „przyjemny smak umami” – deklaruje Golan. Wyróżnia się też teksturą. Różni się ona od tej charakterystycznej dla białek roślinnych. Stek jest też bardziej soczysty.

 AM

 Chunk Foods

W menu Charley's Steak House w Orlando pojawił się roślinny stek

Wygrana w loterii Mega Millions padła w jednym z punktów na Florydzie

Kumulacja rozbita

W końcu padła wygrana w loterii Mega Millions! Zwycięski kupon rozbił kumulację trwającą od 4 miesięcy. Szczęśliwy zwycięzca Mega Millions z Florydy poprawnie wytypował na kuponie wszystkie sześć liczb. Tym samym zakończona została kumulacja, podbijająca nagrodę od prawie czterech miesięcy.

Według Florida Lottery, zwycięski los został sprzedany w sklepie spożywczym Publix w Neptune Beach. Liczby, które przyniosły właścicielowi kuponu zwycięstwo, to: 32, 19, 13, 33, 20, z Mega Ball 14. Kombinacja ta dała mu nagrodę w wysokości 1.58 miliarda dolarów. Jest to największa kumulacja Mega Millions w historii gry!

Pełna wygrana kwota w wysokości 1.58 miliarda dolarów trafiłaby do zwycięzcy, gdyby zdecydował się on na jej wypłatę w ratach na 30 lat. Zwycięzcy najczęściej wybierają drugą opcję odebrania nagrody – ryczałtową. Za wtorkowego jackpota wynosić będzie ona szacunkowo 783.3 miliona dolarów.

 AM

 Unsplash

Zwycięski los został sprzedany w sklepie spożywczym Publix w Neptune Beach na Florydzie

UZDROWICIEL

BEZPŁATNA PORADA TELEFONICZNA

Leszek Richmond
POMAGAM na ODLEGŁOŚĆ.
DOSKONAŁE REZULTATY.

100 % Naturalnie. Wszelkie Dolegliwości i Objawy:
Depresja, Stres, Nerwice, bóle Głowy i Migreny
Nadwaga, bóle Kręgosłupa i Stawów, Astma,
Bezsennosc, Moczenie oraz wiele innych u Dzieci i Dorosłych.

24 LATA DOŚWIADCZENIA.
TYSIĄCE WDZIĘCZNYCH OSÓB.

 250.480.7899

WWW.LESZEKRICHMOND.COM

JESTEM by POMÓC

Dzieła angielskiego dramaturga znalazły się „na cenzurowanym” po decyzji wydanej przez radę szkolną Hillsborough County Public Schools

Floryda zakazuje Szekspira

Zgodnie z postanowieniem urzędników z jednego z okręgów szkolnych na Florydzie uczniowie tamtejszych szkół nie będą już mogli czytać w całości niektórych dzieł Williama Szekspira z powodu przepisów stanowych. Chodzi tu o zakaz poruszania na lekcjach zagadnień związanych z seksualnością.

Decyzja ogłoszona przez radę szkolną Hillsborough County Public Schools (HCPS) jest zgodna z florydzką ustawą o prawach rodzicielskich w edukacji z 2022 roku. Ustawodawstwo, wspierane przez gubernatora Rona DeSantis, ogranicza dyskusje o treściach związanych z seksualnością na zajęciach, z wyjątkiem lekcji o zdrowiu.

Wśród wykluczonych dzieł znalazły się „Romeo i Julia”, „Hamlet” i „Makbet”.

Członkini rady szkolnej HCPS Jessica Vaughn stwierdziła w mediach społecznościowych, że decyzja nie odzwierciedla życzeń wielu rodziców.

Archiwum WEM

Na liście „lektur zakazanych” znalazła się między innymi historia Romea i Julii

Równocześnie przedstawiciele rady szkolnej HCPS przekazali Crisis in the Classroom (CITC), że dystrykt nadal za-

mierza zapoznawać uczniów z dziełami Szekspira, choć w okrojonej wersji.

Sponsorzy kampanii DeSantis wycofają swoje poparcie?

Kosztowny populizm

Darczyńcy odwracają się od DeSantis? Gubernator Florydy od momentu ogłoszenia startu w wyborach jako kontrkandydat Donalda Trumpa mógł cieszyć się sporym poparciem nie tylko wewnątrz partii, ale i wśród wspierających ją darczyńców. Wygląda jednak na to, że jego podejście do kwestii walki z niektórymi korporacjami ostatecznie nie przysparza mu poparcia.

Przypomnijmy, że DeSantis zaangażował się w przedłużającą się batalię prawną z

Disneyem, groził pozwaniem spółki macierzystej Bud Light i kwestionował cele środowiskowe, społeczne i zarządcze znane jako ESG. Jego postawa pokazuje nieufność konserwatystów w stosunku do korporacji – ich zdaniem propagują one liberalne wartości. Równocześnie polityka DeSantis dotycząca Covid-19 i dążenie do rozprawienia się z firmami z branży mediów społecznościowych doprowadziły do procesów sądowych z dużymi liniami wycieczkowymi, a także z grupą handlową reprezentującą gigantów technologicznych.

Postawa taka nie idzie w parze z dużymi datkami lobbystów i ludzi biznesu, które napędzały jego kampanię i zaopatrywały kasy wspierającego go super PAC. Przykładem może być grupa biznesowa, która poparła gubernatora. Associated Industries of Florida ostrzegła w sierpniu agencje stanowe, że nowe prawo promowane przez DeSantis, mające na celu ukrócenie zakupu florydzkich ziem przez Chińczyków, może mieć „niezamierzone i negatywne konsekwencje dla inwestycji na Florydzie.

Miasto na Florydzie w 10. najlepszych miejscowości z daniami z grilla w Stanach Zjednoczonych

Gdzie na grilla?

Lato oznacza jedno – sezon grillowy! Gdzie w USA można zjeść najlepsze dania z ruszty? O odpowiedź na to pytanie pokusił się portal Real Estate Witch. Jak się okazało, w pierwszej 10 zestawienia znalazło się miasto z Florydy.

Twórcy rankingu wzięli pod uwagę kilka różnych czynników. Znalazły się wśród nich m.in. oceny z Yelp i Google, dane ze spisu ludności w USA, dane z food trucków z Roaming Hunger.

Jak się okazuje, portal Real Estate Witch docenił Jacksonville. Florydzkie miasto znalazło się na 9. miejscu zestawienia. Warto dodać, że wyprzedziło przy tym w rankingu Tampę (15. miejsce), Orlando (17. miejsce) i Miami (47. miejsce). Twórcy wskazali dwie godne szczególnej uwagi restauracje w Jacksonville – Gators BBQ i The Bearded Pig.

10 najlepszych miast z grillem w USA:

1. Austin w Teksasie
2. Memphis w Tennessee
3. San Antonio w Teksasie
4. Birmingham w Alabamie
5. Las Vegas w Nevadzie
6. Nashville w Tennessee
7. Houston w Teksasie
8. Oklahoma City w Oklahomie
9. Jacksonville na Florydzie
10. Raleigh w Północnej Karolinie

Twórcy rankingu docenili grillowane potrawy z Florydy, zwłaszcza z Jacksonville

Marek Zakrzewski najszybszym nastolatkiem w Europie

Dwa złota młodego polskiego sprintera

Marek Zakrzewski okazał się gwiazdą mistrzostw Europy w lekkiej atletyce do lat 20. Polak w Jeruzolimie nie miał sobie równych w biegach na 100 i 200 metrów.

Podopieczny trenera Tomasza Czubaka najpierw nie dał szans konkurentom w biegu na 100 metrów. Już w eliminacjach uzyskał rekord kraju czasem 10.29. W finale poprawił to osiągnięcie wynikiem 10.25 i został pierwszym polskim mistrzem Europy juniorów w biegu na 100 metrów.

W rywalizacji na dwukrotnie dłuższym dystansie Marek ponownie dał pokaz mocy –

szybko objął prowadzenie, a na ostatnich metrach miał ogromną przewagę nad rywalami. Już przed finiszem podniósł ręce w górę – gdyby nie odpuściecie na tzw. „kratach”, być może po raz kolejny pobiłby rekord kraju (na 200 m od 2012 r. należy do Karola Zalewskiego i wynosi 20.54).

Wynik Polaka robi tym większe wrażenie, że w Jeruzolimie rywalizował ze sprinterami starszymi od siebie – sam dopiero 18 grudnia skończy... 18 lat. Złoto na 100 i 200 m oznacza, że nastoletni sprinter rodem ze Słupska powtórzył wyczyn Brytyjczyka Darrena Campbella sprzed 32 lat.

TOMASZ RYZNER

 pzla.pl

Marek Zakrzewski miał się z czego cieszyć w Jeruzolimie

Jakub Błaszczykowski zakończył piłkarską karierę

Kuba zawiesił buty na kołku

– Dziękuję za wszystko – powiedział **Jakub Błaszczykowski**, który zakończył piłkarską karierę. Na stadionie Wisły Kraków żegnał go komplet, czyli 32 tysiące widzów.

Ceremonia odbyła się przed meczem 3. kolejki Fortuna 1 ligi, w którym Biała Gwiazda podejmowała Stal Rzeszów. 37-letni piłkarz przybił „piątki” graczom obu ekip, został wyściskany przez Jarosława Królewskiego, prezesa klubu spod Wawelu, w którym Kuba startował do wielkiej kariery. Owację na stojąco zgotowali piłkarzowi fani Wisły, którzy szczerze wypełnili trybuny stadionu przy Reymonta.

– Rzadko mi się to zdarza, ale naprawdę nie wiem, co mam powiedzieć. Po prostu dziękuję za wszystko – stwierdził wzruszony piłkarz, po czym głęboko ukłonił się każdej z czterech trybun. Po

 Jakub Błaszczykowski/facebook

Jakub Błaszczykowski zagrał 99 razy w ekstraklasie w barwach Wisły Kraków

jego słowach nad stadionem rozbrzmiał fajerwerki.

Jakub Błaszczykowski urodził się 14 grudnia 1985 roku w Truskolasach k. Częstochowy. Do Wisły trafił wiosną 2005 roku i na koniec sezonu cieszył się z mistrzostwa Polski. W klubie spod Wawelu zagrał 112 meczów, w których zdobył 22 gole. Z Borussia Dortmund awansował do finału Ligi Mistrzów (2013) i zdobył 2 razy mistrzostwo Niemiec (2011, 2012).

W reprezentacji Polski rozegrał 109 meczów, w których 21 razy trafił do siatki rywali. Z kadrą pożegnał się 16 czerwca tego roku – zaliczył początkowe 16 minut, jako kapitan, w meczu towarzyskim przeciw Niemcom.

We wspomnianym meczu ze Stalą Wisła goli nie strzeliła – padł remis 0-0.

TOM

Prestiżowa nominacja dla polskiej gwiazdy tenisa

Iga Świątek sportsmenką roku?

Iga Świątek ma szansę na kolejny laur – liderka rankingu WTA jest w gronie kandydatek do nagrody Sportswomen of the Year 2023. Polkę nominowano w kategorii kobiecych sportów indywidualnych.

Nagrodę przyznaje Fundacja Sportu Kobiet, założona prawie pół wieku temu przez Billie Jean King, legendę tenisa. FSK uznaje wyjątkowe osiągnięcia sportsmerek za okres 12 miesięcy. Iga została doceniona m.in. za to, że od 70 tygodni jest rakieta numer jeden rankingu WTA. Ponadto w minionym roku wygrała w Nowym Jorku wielkoszlemowy US Open, a w Paryżu turniej Rolanda Garrosa.

22-letnia Polka jest jedyną tenisistką na liście dziesięciu kobiet w kategorii indywidualnej. Nominacje otrzymały również: Claressa Shields, niepokonana amerykańska bokserka, Mikaela Shiffrin, gwiazda narciarstwa alpejskiego, czy Sydney McLaughlin-Levrone, rekordzistka w biegu na 400 m przez płotki.

Gdyby Iga zajęła pierwsze miejsce, będzie pierwszą tenisistką od czasów Sereny Williams, która zdobyła to wyróżnienie. Amerykanka otrzymała nagrodę w 2015 roku, po sezonie, w którym wygrała trzy turnieje wielkoszlemowe.

Kibice i Komitet Nagród WSF wybierają zwycięzców w drodze głosowania. Zwycięzcy zostaną ogłoszone 12 października 2023 r. podczas Annual Salute w Nowym Jorku.

TOM

 Iga Świątek/facebook

Iga Świątek została nominowana m.in. za zwycięstwo w turnieju Rolanda Garrosa w Paryżu

PZKosz chciałby w reprezentacji koszykarza NBA i snajpera z ligi tureckiej

Amerykanie blisko kadry Polski

Brandin Podziemski i Jonah Mathews są blisko zasilenia koszykarskiej reprezentacji Polski. Pierwszy został niedawno wybrany w drafcie NBA, drugi był gwiazdą EBL, a ostatnio podpisał kontrakt z Besiktasem Stambuł.

Podziemski (20 lat, 196 cm), obrońca uniwersytetu Santa Clara, został wybrany z 19. numerem w loterii draftowej przez Golden State Warriors. Pokazał się w Lidze Letniej, a teraz swe umiejętności będzie szlifował m.in. u boku takich gwiazd jak Stephen Curry i Klay Thompson. Brandin przyznał, że rodzina pochodzi z Polski, a do gry w biało-czerwonych barwach namawiał go Jeremy Sochan, gracz San Antonio Spurs, który ma za sobą debiut w polskiej kadrze.

– Procedura uzyskania polskiego paszportu nie powinna być skomplikowana.

Wiem, że sam koszykarz deklaruje chęć gry w reprezentacji – komentuje Radosław Piesiewicz, prezes PKOl i PZKosz.

Jonah Mathews (25 lat, 190 cm) w sezonie 2021/2022, jako gracz Anwilu Włocławek, rządził na parkietach Energa Basket Ligi. Potem podpisał umowę z Asvel Lyon, a w renomowanej Eurolidze zdobywał średnio ponad 10 pkt. Latem związał się z Besiktasem Stambuł.

Jonah pozytywnie zareagował na możliwość gry w ekipie trenera Igora Milicicia. – Byłby to dla mnie wielki zaszczyt, świetny news – mówił koszykarz w rozmowie z WP SportoweFakty.

Sprawa przyznania paszportu koszykarzowi jest na finiszu, a dokumenty mają już leżeć na biurku prezydenta Andrzeja Dudy.

TOM

 polskikosz.pl

Jonah Mathews potrafił w polskiej lidze rzucić 38 punktów w meczu

PRZEMYŚL TO SAM

Tomasz Ryzner

Polonia, moje pierwsze kochanie

Kim ja jestem? Może facetem, któremu były pisane te łamy. Bo ja Polonię kocham od bez mała 40 lat. Jesienią 1986 roku poszedłem na pierwszy mecz koszykówki w życiu. W hali przy Mickiewicza Polonia podejmowała Znicz Pruszków i wygrała 77:71. Zakochałem się w Polonii od pierwszego wejrzenia. Czarniecki, Biały, Kunachowicz, Wiącek i Osiadacz – tak wyglądała wtedy pierwsza piątka „Przemyskich Niedźwiadków”. Chyba.

Rozradowany, pomyślałem, że moja „Lonia” awansuje do ekstraklasy, ale kompletnie się nie znałem. Wylądowała w dole tabeli, a na ostatni w swej historii sezon w najwyższej klasie wróciły „Bieszczadzkie Wilki”. Z Resovią poszła w górę też Stal Stalowa Wola.

„Niedźwiadki” na dobry czas trafiły w kapitalistycznej ojczyźnie. Czerpiąc dochody z przystadionowego bazaru, na którym kasę trzepały tłumy Polaków, Ukraińców i nie tylko, Polonia miała grosz na budowę „Dream Teamu”. W 1994 roku Przemysł fetował historyczny awans do ekstraklasy.

W szalonych latach 90., gdy wypalał każdy biznes, moja kochana Polonia trapała trochę kontaktem ze światem zza Wielkiej Wody. Trener Tomasz Służałek sprowadził do nadszańskiego miasta sympatycznego Darryla „Jokera” Thomasa, byłego mistrza NCAA (z Indianą w 1987 roku). Centrem zespołu został Nathan Buntin. Rodak Darryla miał trochę za dużo w pasie, ale jak to ujął pewien dziennikarz po meczu, w którym „Nate” huknął 30 oczek: „na plecach wieszalo mu się dwóch, trzech rywali, a ten i tak trafiał”.

Kibice głowili się, ileż to Jankesi kasują zielonych na miesiąc, trzy, a może 5 tysięcy, ale nie zazdrościli. Kochali swoich straniery, bo w składzie z nimi „Niedźwiadki” upolowały srebro i brąz w ekstraklasie, a w europejskich pucharach omal nie odprawiły z kwitkiem Arisu Saloniki. Były czasy.

Darryl, który po karierze pracował w Chicago Bulls, od 5 lat jest w krainie wiecznych łowów. Co porabia „Nate”, Bóg raczy wiedzieć. Dekadę temu ducha wyzionęła też koszykarska sekcja Polonii. Ja od ćwierćwiecza mieszkam w Rzeszowie. Jako dziennikarz Nowin, byłem dotąd czytany w promieniu kilkudziesięciu kilometrów od stolicy Podkarpacia. Dzięki skrzydłom „Białego Orła” powiększę zasięg o ponad 6 tysięcy kilometrów.

Wiem, wiem, sieć pozwala w sekundę znaleźć się ze swoim słowem za górami, za lasami. Tylko ja z analogowych czasów jestem i jakoś nie odkochałem się od zapachu farby drukarskiej. Żeby nie było, w internety też wsiąknę, ale trochę gryzie mnie ta elektroniczna smycz. Do łazienki komórki nie zabieram. Jeszcze...

PS. Nadtytuł rubryki inspirowały analogowe czasy. To parafraza hitu Lombardu sprzed, a jakże, 40 lat.

Felietony publikowane na łamach „Białego Orła” odzwierciedlają wyłącznie poglądy ich autorów.

ZAPACH MACIEJKI

Zapach maciejki

na pożegnanie dnia pocałunek
na pożegnanie dnia zapach maciejki
na pożegnanie dnia języki ognia w sercu
dzień zbyt krótki
by liczyć kropelki potu
i zastanawiać się nad siwizną słów

zapach maciejki przynosi z wieczora
garść marzeń
nieco złudzeń
i powiew wiatru
zbyt mało
by nie wiodły kwiaty w ogrodach

mam nadzieję
że przynajmniej dzisiejsza noc
rozkwitnie marzeniami
jak maciejka przy starym domu
i może znów będziemy bliżej gwiazd
i może zapach letnich kwiatów nas odmłodzi

Zapach frezji

Smak wina nie zastąpi zapachu frezji
a ja jestem marzycielem tylko

kiedy sprzedam z domu wszystkie książki
wyruszę na poszukiwanie kwiatów
o jeszcze bardziej odurzającej woni

w drodze będę miał czas na wspomnienia
będę miał bardzo dużo czasu
kiedy wrócę
nie będą już żyli rodzice
po niespełnionych marzeniach
– pozostaną zmarszczki
moje życie okaże się
– jak rozpadający modlitewnik
a dziewczyna którą całowałem
– będzie obrzydłą staruchą

na moje powitanie
zabraknie nawet gałązki jedliny

Może więc lepiej
wypić lampkę wina
kupić bukiet frezji
i zwiędnąć wraz z nimi

O konwaliach

Tylko konwalie rosnące na leśnej polanie
mogą przywrócić drzewom zieleni
mogą wskrzesić dawno zapomnianą miłość
mogą dać nadzieję na spotkanie dobrego duszka
który potrafi tańczyć
na promykach wschodzącego słońca

Żadne inne kwiaty
nie pachną tak odurzająco jak konwalie
nie mają tylu dzwoneczków
nie potrafią wybijać tak delikatnych tonów
by nie wypłoszyły światełek z lasu
zachłystując się wyglądem i zapachem tych kwiatów

można zapomnieć
o nieuchronności wygaśnięcia słońca

Kiedyś nabierałem całe naręcze konwalii
bielutkich od marzeń
nawet czułem jak biją ich malutkie serduszka
los jednak ze mnie zakpił
tysiące konwaliowych dzwoneczków
okazało się grudkami szarej soli
wtedy zrozumiałem
że konwalie przekwitają szybciej
niż czerstwieje chleb
a ich biel jest złudzeniem

Ogród róż

I
Nie modliłem się
by w opuszczonym ogrodzie przekwitły róże
nie śniłem
by z płatków róż rozbierała dziewczęta
wolałem oglądać liche filmy
w nie remontowanym od lat kinie
i zanudzać dziewczyny
podczas seansów filmowych
dziejami świata

II
Z dziecinnych lat zapamiętałem ogród
pełen tak wielu kwiatów
ile wspomnień może mieć starzec
łękający się wiecznego potępienia
ogród należał do wiejskiego znachora
kwitnące w nim róże gromadziły przez lata
tajemnice deszczów i słońca
jedni ludzie mówili
że uwięzione w nich kolory i odcienie
zostały wykradzione Bogu
inni zapewniali
że ślubne bukiety z tych róż przynoszą nieszczęście
większe niż przeżegnanie się w progu starego domu
po śmierci znachora grad zniszczył ogród
łęk ginących kwiatów przed ostateczną zagładą
nie zmienił jednak boskich porządków
ktoś co najwyżej zobaczył
jak płatki róż wirowały z welonem ślubnym
w wielkiej trąbie powietrznej

III
Kiedyś kupiłem w kwaciarni róże
oczy dziewczyny odbijały niewyraźnie
wirujące w nich marzenia
czułem
jak w tych różach biją malutkie serduszka
jak przenikam inne światy
jak cały wszechświat maleje do rozmiaru bukietu
jak w nieskończenie wielu miejscach światło
wybucha z ciemności
jak przestaje istnieć granica
między materią a uczuciem
między słowem a gwiazdami
między narodzinami a śmiercią
miałem wrażenie
że Bóg dopuszcza mnie do poznania swych tajemnic
wtedy zrozumiałem
dlaczego piękna i dostojność tych kwiatów bronią
kolce

IV

Po przekwitnięciu róż w opuszczonym ogrodzie
anielski wiatr oskarżył mnie o grzech ostateczny
okazało się że moja wiedza o tych kwiatkach
zaczęła zagrażać odwiecznemu porządkowi świata

Maki

Najpiękniej maki kwitną w zbożach
są jak rozpalone ogniska na weselne gody
jak krople czerwonego wina
jak rozsypane korale podczas tańca
jak powiew wiatru
jak rozbłysk życia po pierwszym pocałunku

gdy kwitną maki
mogą zwiędnąć wszystkie inne kwiaty
gąsienice nie muszą przeobrażać się w motyle
pliszki mogą chwalić własne ogonki
strachy na wróble wyjechać na wakacje
można popełnić każde szaleństwo
nawet zatańczyć na łące ze wspomnieniami
podczas burzy

gdy wiodną maki
życie jak chleb czerstwieje

Tajemnica stokrotek

tak bardzo chciałem kupić dla ciebie bukiet stokrotek
nigdzie ich jednak nie było
i do tego spóźniłem się na umówione spotkanie
nie dużo
tylko kilka minut
wystarczająco jednak długo
by rozwiać ciebie wiatr
by zgąsły w domu świece które razem mieliśmy
zdmuchnąć
by zamarzło słońce

w tej sytuacji pozostało mi tylko patrzeć
jak kolejny raz pustka pochłania świat
a ludzie bez opamiętania tańczą
jak maszyny
jak roboty
w takt wrzaskliwej muzyki

tak wiodną wszystkie kwiaty
tak się kończy cywilizacja
tak się kończy miłość

w królestwie przebrzmiałych snów
w królestwie ciemności za dnia
nic nie znaczą obumarłe sady
wspomnienia po kwiatkach
wyschłe koryta rzek

i nawet Bóg nie uratuje ludzkości

aż wierzyć się nie chce
że to wszystko dlatego
bo nie kupiłem stokrotek

Henryk Nicpoń
Redaktor strony Edward Bolec

Henryk Nicpoń

urodził się w Stalowej Woli. Po studiach został dziennikarzem „Dziennika Ludowego”. W tym czasie zdobył kilka nagród i wyróżnień w ogólnopolskich konkursach na reportaże. Po 1989 r. pracował m.in. w „Nowinach”, „Gazecie Wyborczej”, „Dzienniku Polskim”, „Sztandarze Młodych”, „Kurierze Polskim”, „Super Nowościach”, Radiu Rzeszów i TVP Rzeszów. Redakcje, zwłaszcza warszawskie, często zamawiały u niego reportaże z Bieszczadów. W 2006 r. wydał tomik poetycki „Zapach maciejki”, z którego kilka wierszy prezentujemy w tym wydaniu „Białego Orła”. W 2007 r. ukazał się zbiór jego najciekawszych bieszczadzkich reportaży pt. „Za wrotami cudów – opowieści bieszczadzkie”, zaś w 2008 r. baśń historyczna „Lewiatan królowej Bony”. W 2009 r. wydał „Tajemnice Soliny”. W 2010 r. otrzymał Literackiego Orkana za twórczość literacką ukazującą zderzenie cywilizacji (ze szczególnym uwzględnieniem Bieszczadów) w baśni „Lewiatan królowej Bony”, w zbiorze reportaży „Za wrotami cudów” oraz w „Tajemnicach Soliny”. Następnie jego autorstwa ukazały się książki: w 2015 r. „Duchy Arłamowa” i w 2017 r. „Polowanie na generała – Piłsudski kontra Rozwadowski”. W 2018 r. redakcja „Najwyższego Czasu” uznała „Polowanie na generała – Piłsudski kontra Rozwadowski” za „Prawicową Książkę Roku 2018”. W 2023 r. Zarząd Oddziału ZLP w Rzeszowie przyznał specjalną nagrodę dla Henryka Nicpońa za całokształt twórczości literackiej.

TWO WORDS TO THE WISE

Robert A. Rothstein
University
of Massachusetts
Amherst
rar@umass.edu

MEDYCYNĄ

The Polish actor and satirist Jacek Fedorowicz (b. 1937) once wrote that a malicious physician of his acquaintance has repeated for years that “when a patient wants with all his might to recover, medicine is helpless.” (*Pewien mój złośliwy znajomy lekarz od lat powtarza, że jak pacjent ze wszystkich sił chce wyzdrowieć, to medycyna jest bezsilna.*)

Polish *medycyna* and English *medicine* (both derived ultimately from Latin *medicus* ‘physician’) can designate the art (or science) of healing, but only the English word can refer to a remedy, for which Polish uses *lek* or *lekarstwo*. Both languages can use an adjective that in its literal sense suggests wishing ill to others (malicious/*złośliwy*) in an attenuated sense referring figuratively to use of language.

Many of the Polish names for medical specialties would be easily deciphered by an English speaker who is familiar with English medical terminology. Consider for example the following names: *diabetologia*, *endokrynologia*, *gastroenterologia*, *hematologia*, *kardiologia*, *medycyna sportowa*, *nefrologia*, *neurologia*, *pediatria*, *psychiatria*, *rehabilitacja medyczna*, *reumatologia*, *geriatria* and *urologia*. If you know that *chirurg* is the Polish word for surgeon (both ultimately from the Ancient Greek term for “hand work”), you’re on your way to deciphering terms containing the word for surgery (*chirurgia*), e.g., *ch. dziecięca* (pediatric surgery), *ch. naczyniowa* (vascular surgery – from *naczynie* ‘vessels’), *ch. ogólna* (general surgery) and *ch. plastyczna* (plastic surgery).

In addition to *pediatria* there are several pediatric specialties the names of which include the adjective *dziecięca* in the feminine form because most specialties are designated with a noun of feminine gender (like the just mentioned *chirurgia dziecięca*). Among them are *endokrynologia* i *diabetologia dziecięca*, *gastroenterologia dziecięca*, *kardiologia dziecięca*, *nefrologia dziecięca* and *neurologia dziecięca*. Two other pediatric specialties add the nouns meaning “of children and youth”: *psychiatria dzieci i młodzieży* and *psychoterapia dzieci i młodzieży*.

Here are some less obvious names of specialties. *Angiologia*, from the Ancient Greek word for “vessel,” deals with the circulatory and lymphatic systems. *Balneologia*, from Latin *balnium* (bath) is the study of the healing properties of water and mud. *Chirurgia klatki piersiowej* is called “thoracic surgery” in English. *Fizyka medyczna* is “medical physics,” related to medical technology, not to be confused with *medycyna fizykalna* (“physical medicine”), which is included in the specialty called “physical therapy” (*fizjoterapia*).

Hipertensjologia is a specialty that doesn’t seem to exist in the United States. Patients with high blood pressure (“hypertension”) are typically referred to a cardiologist or a nephrologist, in Polish called respectively *kardiolog* and *nefrolog*, because of the potential effects of hypertension on the heart and kidneys. Blood pressure in Polish is *ciśnienie krwi* (from the verb *ciśnąć* “to push or squeeze”). Blood pressure measurements provide two readings: systolic pressure – when the heart beats (in Polish *ciśnienie skurczowe* and *ciśnienie rozkurczowe*, i.e., “squeezing pressure” and “relaxing pressure” in non-technical language). This mini lecture in cardiology explains why I like Polish medical and other technical terminology. It seems I’ve always known that when a doctor or nurse measures your blood pressure, the result is two numbers. It was only later that I learned that one is called the systolic pressure and the other, the diastolic pressure, but I could never remember which was which. Only later someone mentioned the mnemonic: the word *diastolic* begins with the letter *d* like the word *down*, so the bottom number is the diastolic pressure. Now in writing about blood pressure I think I’ve mastered the difference.

Each of the more than eighty officially recognized medical and surgical specialties has its own national consultant (*konsultant krajowy*, who is responsible, among other things, for forecasting trends in their specialty). The Ministry of Health publishes a list of these consultants with their contact infor-

mation and professional titles, such as *prof. dr hab. n. med.* (*profesor doktor habilitowany nauk medycznych*). Four of these abbreviations contain a period; *dr* does not, because according to Polish spelling rules, no period is used if the abbreviation contains the first and last letter of the full word. The title *doktor* is awarded to a student who has successfully completed doctoral studies (*studia doktorskie*) and written and defended a doctoral dissertation (*praca doktorska*), which is the equivalent of an American Ph.D. dissertation. The title *doktor habilitowany* has no American equivalent. It is awarded to a candidate whose scholarly or artistic accomplishments represent a significant contribution to the development of a specific scholarly or artistic discipline ([czyje osiągnięcia naukowe lub artystyczne] stanowią znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny naukowej lub artystycznej) and who has written and defended a *rozprawa habilitacyjna*.

In 2009 I published two columns about medicine and doctors, pointing out among other things that traditionally Poles had a low opinion of physicians. But may I be permitted to quote once again a poem by Jan Andrzej Morsztyn (1613–1693), called “Negłupia” (roughly, “Not So Dumb”) that showed one Polish maiden’s respect for a doctor’s advice:

When is the best time to make love?
A maiden asked a doctor, in the morning
or in the evening?
The doctor says: It makes things sweeter
in the evening,
But is less harmful to the health
in the morning.
I’ll do, she says, according to your opinion:
In the evening for taste,
for health in the morning.

(Kiedy się lepiej zalecać, doktora
Pytała panna, z rana czy z wieczora?
Doktor powiada: Lepiej to osłodzi
Wieczór, lecz zdrowiu rano nie tak szkodzi.
Uczynię, mówi, według twego zdania:
Wieczór dla smaku, dla zdrowia z zarania.) •

POLAMER

www.polamerusa.com
773-685-8222

Imieniny, Urodziny, Rocznice
i inne imprezy okolicznościowe

Wyślij kwiaty, bądź zestaw upominków dla BLISKICH w POLSCE
Z GWARANTOWANĄ DOSTAWĄ DO DOMU!

Moda na fotografię archiwalną

Na fotografiach zgromadzonych w Narodowym Archiwum Cyfrowym można zobaczyć m.in. jak wyglądało życie w przedwojennej Polsce. Na zdj. mężczyzna w marynarce, pumpach i kaszkiecie przy samochodzie Opel Olympia, rocznik modelowy 1938

 NAC

W Polsce, podobnie jak w innych krajach, wzrasta zainteresowanie starymi zdjęciami. Chodzi nie tyle o technikę ich wykonywania, co tematykę i wartość historyczno-sentymentalną. Poszukiwania śladów przeszłości z różnych rejonów kraju, środowisk czy rodzin ułatwia specjalnie powołana do tego instytucja.

Na miliony (oczywiście skanów, nie złotych) liczone są zbiory zdjęć i wejść użytkowników w serwisie szukajwarchiwach.pl rozwijanym przez Narodowe Archiwum Cyfrowe. Powstało ono przed 15 laty. Zbiory NAC są bardzo różnorodne, wzbogacone przez pasjonatów i zaangażowanych pracowników. Można tam znaleźć nawet cały zasób fotografii „Ilustrowanego Kuriera Codziennego”. Jest też dużo zdjęć dotyczących obchodów tysiąclecia chrztu Polski, fotografie pochodzące z Instytutu Józefa Piłsudskiego, materiały propagandowe z okresu II wojny światowej Wydawnictwa Prasowego Kraków-Warszawa i wiele innych.

Najstarsza fotografia w zasobie NAC pochodzi z 1859 r. To portret malarki Marii Wodzińskiej, niedoszłej żony Fryderyka Chopina. Archiwum dysponuje również jednostkami filmowymi, nagraniami dźwiękowymi, dokumentacją aktową czy pocztówkami.

Nie jest to tylko zbiór dla znawców historii, moli książkowych czy seniorów. Archiwalne fotografie ciekawią też młodych, dynamicznych ludzi, którzy chcą wiedzieć, jak dawniej wyglądała moda, jakimi samochodami lub furmankami podróżowali pradziadkowie, jak spędzali wolny czas. NAC to kopalnia informacji o przeszłości. Na zachowanych zdjęciach minione czasy są zobrazowane prawdziwiej niż w fabularnych filmach odtwarzających dawne lata. Zdarza się, że niektóre fotografie trafiają zupełnie przypadkowo i są ocalone przed zniszczeniem z powodu niewiedzy czy braku szacunku, dotyczy to głównie zbiorów wyrzucanych do śmietnika przy okazji opróżniania starych mieszkań, domów przeznaczanych na sprzedaż czy remont. Komu zależy na podzieleniu się cenną fotograficzną perelką, nie musi obawiać się jej utraty, bo zdjęcie po zeskanowaniu zabierze z sobą, a cyfrowy zapis będzie dostępny dla innych. W tym wszystkim trzeba oczywiście liczyć się z ochroną prywatności, bo nie każdy z rodziny może życzyć sobie wpuszczania do sieci pewnych osobistych wspomnień, twarzy, miejsc. Odpowiedzialność ponosi osoba decydująca się na upublicznienie obrazu.

 HALINA KOSSAK

Zjeżdżalnia zamiast schodów i windy

Duża dawka emocji może wabić klienta – w myśl tej zasady niektóre centra handlowe budują w swoich obiektach wielkie zjeżdżalnie. Nie jest to element zabawy dla dzieci, tylko atrakcja dla wszystkich odważnych lub chcących zaoszczędzić czas klientów.

W Polsce jest zaledwie kilka tego typu przedsięwzięć, wszystkie w większym miastach. Najdłuższą sklepową zjeżdżalnią w kraju i jedną z najdłuższych w Europie może pochwalić się galeria Libero Katowice. Na śmiałków czeka tam przejazd, zupełnie bezpłatny, obejmujący dwa piętra. Zjazd liczy ponad 27 m długości i zapewnia zawrotną prędkość (trasę pokonuje się średnio w 10 sekund), a wrażenia potęgują liczne zakręty i przezroczyste okienka. Ze zjeżdżalni mogą korzystać osoby powyżej 7. roku życia.

Warszawskie Blue City również ma gigantyczną zjeżdżalnię, która była pierwszą tego typu w Polsce. Podobną atrakcję oferuje centrum handlowe w Suwałkach.

Na świecie prym wśród sklepowych zjeżdżalni wiedzie konstrukcja w centrum handlowym w Szanghaju. Opracowano ją tak, że pozwala pokonać 5 pięter w zaledwie w 16 sekund. W Europie największa zjeżdżalnia znajduje się w centrum handlowym w Berlinie, mierzy ona 35 m długości. Nie ma zakazu zjeżdżania z zakupami, pod warunkiem, że ich ciężar i gabaryty nikomu nie zagrażają. Sklepy jednak nie ponoszą odpowiedzialności za zgubienie czegoś lub uszkodzenie w trakcie zjazdu (bo wrażenia mogą wpłynąć na brak kontroli nad niezabezpieczonymi drobiazgami). Największe zainteresowanie zjeżdżalniami przejawia oczywiście młodzież.

 HK

 wkatowicach.eu

Galeria Libero w Katowicach ma najdłuższą zjeżdżalnię wśród centrów handlowych w Polsce

POLAMER

www.polamerusa.com
773-685-8222

Imieniny, Urodziny, Rocznice i inne imprezy okolicznościowe

Wyślij kwiaty, bądź zestaw upominków dla BLISKICH w POLSCE
Z GWARANTOWANĄ DOSTAWĄ DO DOMU!

Michał Bajor nie drży o majątek

Większość osób, nie tylko gwiazd, dąży do zgromadzenia jak największego dobytku. Inne podejście do stanu posiadania ma Michał Bajor. 66-letni artysta nie oszczędza, bo, jak twierdzi, nie ma dla kogo, jest bez dziedziców.

Bajor utrzymuje się głównie z koncertów, które dają mu mocny zastrzyk finansowy. Żartuje, że pieniądze się go nie trzymają, że jest utracjuszem, bo wydał mnóstwo na rzeczy, które nie wypaliły. Miał też inwestycje, które okazały się porażką.

– Jestem sam, ale nie czuję się samotny. Patrząc na swoje życie z perspektywy czasu, mogę powiedzieć, że nikogo nie skrzywdziłem poza sobą. Sam sobie wybrałem taki styl życia – powiedział w wywiadzie dla „Twojego Stylu”.

Muzyk dodał też: „Przygnębienia w ogóle nie czuję. Bez krygowania się mówię, że mam 66 lat. Nie mam problemu z tym, że 19-letnia dziewczyna na recepcji w hotelu mnie nie zna. Byłbym idiotą, gdybym miał o to pretensje. Moje pokolenie miało dwa kanały telewizji i dwa programy radiowe, więc znało cały świat artystyczny. Dzisiaj młodzież ma dziesiątki komunikatorów i zna wybiórczo tylko tych artystów, którymi jest zainteresowana. Nie oceniam tego, po prostu tak jest. Być może ta 19-latką słucha tylko Sanah. Ja wiem, kto to jest, bo interesuje mnie młode pokolenie artystów. Mój umysł jest przez to młodszy. Nie zatrzymałem się w przeszłości, słuchając Piaf i Demarczyk czy oglądając klasyki kina. Broń Boże. Latam jak obłąkany do kina, teatru i oglądam wszystko, co nowe. Prowadzę Instagram, mam swój fanpage. Wsluchuję się we współczesny świat.”

Obecnie Michał Bajor jest przede wszystkim muzykiem-pięśniarzem. Wcześniej spełniał się również jako aktor. Grał m.in. Nerona z „Quo Vadis”. Ostatnio los boleśnie go doś-

facebook.com/michalbajoroficjalny

Michał Bajor żartuje, że pieniądze się go nie trzymają

wiadczył, stracił mamę. Sam miał problemy ze zdrowiem, przydarzył mu się też wypadek drogowy. To wszystko wzbudziło w nim większą skłonność do refleksji i zdystansowania się do rzeczy materialnych.

 HALINA KOSSAK

Beata Tyszkiewicz z dala od rozgłosu

 wikimedia commons

14 sierpnia Beata Tyszkiewicz obchodziła 85. urodziny, ale nie świętowano ich w telewizji ani żadnym modnym lokalu, bo aktorka zniknęła z życia publicznego już kilka lat temu. Podjęła taką decyzję w związku z zaawansowanym wiekiem i słabszą kondycją fizyczną. Mieszka w centrum Warszawy, odpoczywa, opiekę zapewnia jej córka.

14 sierpnia Beata Tyszkiewicz obchodziła 85. urodziny

Aktorka postąpiła w myśl zasady – trzeba wiedzieć, kiedy ze sceny zejść. Pracowała bardzo długo, niemal do osiemdziesiątki. Występy przed kamerą wymagały refleksu, błyskotliwości, odpowiedniej prezencji. W pewnym momencie to już trudne. Tyszkiewicz podziękowała za rolę jurorki w „Tańcu z gwiazdami”. To było miejsce jej ostatniego zaangażowania zawodowego.

Córka gwiazdy, Karolina Wajda, wytłumaczyła w jednym z wywiadów, że mama, jako prawdziwa dama polskiego

kina, darzy publiczność szacunkiem i uważa, że gwiazda powinna zawsze dobrze wyglądać, nie urażać ludzi swoją słabością

ani gorszym wizerunkiem. Gdy staje się to trudne, pora ustąpić.

Tyszkiewicz miała co najmniej sto ról, grała w filmach i spektaklach teatralnych. Wiadomo, że pod koniec kariery przeszła zawał serca. Teraz wymaga troski i spokoju. Gdyby nie pochodzenie, sława, a do tego intensywna praca, nie miałyby bezpieczeństwa finansowego, bo jej wysokość emerytury wyliczono na półtora tysiąca złotych...

Prywatnie Tyszkiewicz była żoną Andrzeja Wajdy, z którym ma córkę, Karolinę. Ich związek rozpadł się jednak w 1969 roku. Później aktorka wyszła za mąż jeszcze dwa razy: za Witolda Orzechowskiego i Jacka Padlewskiego, z tym drugim doczekali się córki Wiktorii. Tyszkiewicz pochodzi z arystokratycznego rodu Tyszkiewiczów, herbu Leliwa. Przyszła na świat w pałacu w Wilanowie, gdzie zaprosił jej rodziców hrabia Branicki, który został zresztą potem jej ojcem chrzestnym.

 HK

Troski Natalii Niemen

Natalia Niemen wyznała publicznie, że w dzieciństwie brakowało jej obecności taty

Córka Czesława Niemena – 47-letnia Natalia – wyznała publicznie, że w dzieciństwie brakowało jej obecności taty. Znany artysta rzadko był w domu. Choć pani Natalia może poszczycić się słynnym nazwiskiem, wcale nie jest jej lekko. Miewa trudności finansowe, spłaca kredyty, szukała już nawet dodatkowego zajęcia, nie wykluczając pracy fizycznej.

Natalia Niemen jest najbardziej znana z przeboju „Matka Natalya od aniołów”. Od wczesnego dzieciństwa była muzykalna, grała na altówce, słuchała Arethy Franklin, śpiewała w chórkach Natalii Kukulskiej. Pierwsza solowa płyta Natalii Niemen pt. „Na opak” ukazała się w 1998 roku, artystka wydała również 5 singli. Choć podtrzymała rodzinne muzyczne pasje, wybrała nieco inny kierunek niż był jej planowany przez ojca – Czesław Niemen widział swoją Natalkę w roli skrzypaczki grającej w orkiestrze.

Natalia Niemen ma dwoje dzieci, jedno z nich cierpi na nieuleczalną chorobę – ma zdiagnozowany zespół Noonan (charakteryzuje się on niskorosłością), a także problemy z sercem. Artystka postanowiła głośno mówić o kłopotach wynikających z tzw. chorób rzadkich, o trudnościach, z jakimi zmagają się młodzi pacjenci i ich rodzice. Natalia Niemen nie stroni też od poruszania publicznie kwestii religijnych. Zrezygnowała z katolicyzmu, przeszła na protestantyzm.

Matka pani Natali, Małgorzata Niemen, była zawodową modelką. Jej mężem jest muzyk Mateusz Otremba, znany jako Mate.O. Nierzadko razem koncertują.

 HK

PYTANIA DO ADWOKATA

Agnieszka Piasecka
Attorney
& Counselor
at Law

PRAWO NA FLORYDZIE

Mecenas Agnieszka Piasecka odpowiada na wybrane pytania czytelników na tematy prawne. Dla ochrony prywatności, imiona osób i niektóre fakty zostały zmienione.

Będąc na zakupach w sklepie spożywczym, poślizgnąłem się i upadłem na rozlanym na podłodze oleju. W wyniku tego upadku złamałem nogę. Od czasu tego wypadku upłynęło już wiele miesięcy, ale jego skutki odczuwam do tej pory. Pomimo intensywnej fizjoterapii nigdy nie odzyskałem pełnej sprawności fizycznej i przy chodzeniu odczuwam ból. Czy mogę pozwać sklep, w którym upadłem, o odszkodowanie za moje cierpienie i poniesione koszty medyczne? Na czym polega odpowiedzialność tego biznesu za mój wypadek i jak powinienem być się w takiej sytuacji zachować?

Bronisław z Wesley Chapel, FL

Drogi Panie Bronisławie

Ponieważ na odpowiedzialność za upadki i poślizgnięcia w miejscach biznesowych składa się wiele czynników, aby oszacować, czy przysługuje Panu prawo do odszkodowania, powinien Pan niezwłocznie skontaktować się z adwokatem. Ponieważ od wypadku upłynęło już kilka miesięcy, powinien Pan działać szybko, aby zapobiec przedawnieniu roszczenia. Przedawnienie roszczeń, czyli tzw. „Statute of Limitations”, to prawo, które ogranicza czas, w którym można pozwać inną osobę od czasu powstania podstawy prawnej. Na Florydzie czas na złożenie pozwu o odszkodowanie za poślizgnięcie i upadek jest bardzo krótki i aby poprawnie obliczyć jego bieg, powinien Pan skonsultować się z adwokatem. Generalnie: podstawa prawna powstaje od chwili wypadku lub momentu, w którym poszkodowany zaczął odczuwać jego negatywne skutki.

Odpowiedzialność za upadki i poślizgnięcia w miejscach biznesowych reguluje statut Florydy 768.0755, według którego, jeżeli osoba poślizgnie się i upadnie na przejściowej obcej substancji w miejscu biznesowym, osoba poszkodowana musi udowodnić, że operator biznesu miał rzeczywistą lub domniemaną wiedzę o niebezpiecznym stanie i powinien być podjąć działania w celu jego na-

prawienia. Domniemaną wiedzę można udowodnić za pomocą poszlak wskazujących, że:

- (a) Niebezpieczny stan istniał przez tak długi czas, że przy zachowaniu zwykłej staranności operator biznesu powinien być o nim wiedzieć; lub
- (b) Stan ten występował regularnie i dlatego był możliwy do przewidzenia.

W przeciwieństwie do powszechnego przekonania, że właściciele biznesu automatycznie ponoszą odpowiedzialność za poślizgnięcia i upadki w miejscu biznesowym, prawo Florydy nakłada ciężar dowodu na osobę poszkodowaną. Oznacza to, że aby uzyskać odszkodowanie, osoba, która poślizgnie się i upadnie na czyjejs własności, musi udowodnić, że właściciel biznesu wiedział lub powinien być wiedzieć o istnieniu niebezpieczeństwa poślizgnięcia i upadku, które doprowadziło do obrażeń i dopuścił się zaniedbania.

Osoby będące ofiarami poślizgnięcia i upadku w miejscu biznesowym powinny, jeżeli to możliwe, podjąć następujące kroki:

- 1) W przypadku obrażeń należy niezwłocznie udać się do lekarza, aby uzyskać pomoc medyczną i poprosić o kopię dokumentacji leczenia.
- 2) Należy również poprosić managera lub właściciela biznesu o sporządzenie raportu wy-

padku i zatrzymać kopię tego raportu dla swoich akt.

- 3) Jeżeli na miejsce zdarzenia została wezwana policja, należy poprosić o sporządzenie raportu policyjnego i zamówić jego kopię jak tylko będzie gotowy.
- 4) Niezależnie od informacji zgromadzonej przez innych, jeżeli to możliwe, dobrze jest zrobić własne szczegółowe notatki dotyczące zdarzenia, kiedy jeszcze ma się wszystkie szczegóły świeżo w pamięci. Należy zanotować datę, godzinę i miejsce zdarzenia, imiona i nazwiska, adresy oraz numery telefonów świadków zdarzenia, oraz detaliczny opis scenarii miejsca zdarzenia i co dokładnie się wydarzyło.
- 5) Jeżeli to możliwe, należy niezwłocznie zrobić zdjęcia miejsca wypadku oraz zdjęcia swoich obrażeń.

Większość adwokatów, w tym moja kancelaria, przyjmuje tego rodzaju sprawy na zasadzie pro wizji, tak więc jeżeli adwokat nie wywalczy dla Pana odszkodowania, nie płaci Pan absolutnie nic. Jeżeli wybierze Pan moją kancelarię, będzie Pan mógł rozmawiać bezpośrednio z adwokatem w języku polskim. W celu uzyskania więcej informacji w tym temacie zapraszam również do wysłuchania moich podcastów dostępnych na stronie www.PiaseckaLaw.com.

Ta kolumna powstała w celach edukacyjnych i w żadnym wypadku nie może zastępować porady prawnej.

Agnieszka Piasecka jest polskim adwokatem w Clearwater posiadającym licencję do praktykowania prawa na Florydzie. Urodziła się i wychowała w Polsce. Uzyskała swój pierwszy dyplom prawa z wyróżnieniem na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie. Na Florydzie uzyskała doktorat prawa z wyróżnieniem Cum Laude na Stetson University College of Law.

Studiowała również prawo międzynarodowe w Holandii na Uniwersytecie Tilburg. Agnieszka Piasecka posiada liczne wyróżnienia nadawane za doskonałe recenzje klientów, w tym coroczną nagrodę Avvo: „Clients Choice Award”. Ma w sumie ponad 200 pozytywnych opinii klientów na niezależnych stronach google oraz avvo.com.

Agnieszka Piasecka mówi biegle po polsku i oferuje bezpłatną pierwszą konsultację prawną.

Adres biura: 13575 58th Str. N., Clearwater, FL 33760, tel. 727-538-4171 lub 813-786-3911. Więcej informacji na powyższy temat można znaleźć na stronie:

www.PiaseckaLaw.com.

POLAMER

www.polamerusa.com
773-685-8222

**Imieniny, Urodziny, Rocznice
i inne imprezy okolicznościowe**

Wyślij kwiaty, bądź zestaw upominków dla **BLISKICH w POLSCE**
Z GWARANTOWANĄ DOSTAWĄ DO DOMU!

OKIEM PUBLICYSTY

Dr Paweł Markiewicz
Historyk i dyrektor wykonawczy biura Polskiego Instytutu Spraw Międzynarodowych w Waszyngtonie D.C.

Ratowanie Europy kiedyś i dziś

Tak kiedyś, jak i dziś, ciężar wstrzymania agresywnego natarcia na Europę z kierunku rewizjonistycznej Rosji spada na kraje Europy środkowo-wschodniej. W 1920 r. pod Warszawą Polska obroniła suwerenność odrodzonego państwa, niwecząc plany sowietywizacji Europy. Od 24 lutego 2022 r. Kijów stoi przed wyzwaniem powtórzenia identycznego scenariusza – obroną suwerenności i integralności terytorialnej państwa, wyprowadzając w ten sposób Ukrainę z imperialnej strefy Putina.

Od 1918 r. bolszewicy kierujący Rosją sowiecką – nową formacją zajmującą miejsce upadłej władzy carskiej – przystąpili do realizacji polityki, która łączyła postulaty ideologiczne z celami zagranicznymi: pozbieranie ziem niedawnego dziedzictwa Imperium Rosyjskiego oraz jak najszybszy podbój świata dla komunizmu. Wkrótce po okrzepnięciu u władzy i zorganizowania od podstaw Armii Czerwonej zaznaczono geopolityczny kierunek uderzeniowy – drogę do Berlina miało umożliwić pokonanie Polski, Ukrainy i Finlandii. Stworzenie sowieckich Niemiec równałoby się z wygraną rewolucji europejskiej, zwiastując przewagę bolszewików i sowietywizację całego kontynentu.

Mimo iż w styczniu 1919 r., tuż po opanowaniu Wilna, bolszewicy przygotowali dla Polski rząd sowiecki, skuteczna strategia obronna w Radzyminie w sierpniu 1920 r. ostatecznie spowodowała, że Wojsko Polskie zatrzymało natarcie Armii Czerwonej pod Warszawą, przegrupowując się na kierunek ofensywy. Zwieńczeniem zbrojnego sukcesu była obrona Zamościa (przy wsparciu strategicznego sojusznika, którym stała się armia ukraińska) oraz bitwa pod Komarowem, gdzie kawaleria polska wygoniła złamane siły bolszewickie na wschód poza rzekę Bug, i bitwa nad Niemnem.

Wbrew przyjętej narracji historycznej Bitwa Warszawska nie była „cudem”. To określenie zdominowało sowiecką interpretację klęski z 1920 r., tłumacząc, że bez pomocy siły wyższej (zwycięstwo przypadło w dniu kościelnego święta Wniebowstąpienia Najświętszej Marii Panny) Polska nie byłaby w stanie pokonać w sposób konwencjonalny armii bolszewickiej. Taktyczne i militarne powodzenie na froncie uratowało niepodległość Polski, która obroniła przestrzeń oddzielając Rosję bolszewicką od kluczowych centrów życia narodowego, np. Wilno i Lwów. Pozwoliło też części Europy środkowo-wschodniej (np. Czechosłowacji, Finlandii, Litwie, Łotwie, Estonii i Rumunii) przetrwać przez 20 lat niszczące naciski i wpływy totalitarne z Moskwy.

Agresywna ekspansja rosyjskiego/sowieckiego imperializmu na Europę tradycyjnie biegła szlakami: północnym przez Finlandię, środkowym na Polskę i południowym ku Ukrainie. Członkostwo Polski i Finlandii w NATO ogranicza tę ekspansję. Oznacza to jednak, że Putin nie zrezygnuje z totalnej kontroli nad ścieżką ukraińską, gdyż od tego zawsze zależała siła każdego Kremla. Ukraina stanowi strategiczny rosyjski przyczółek do Europy, a Putin jest świadomy tego, że bez niej wpływy Rosji na Europę są ograniczone. Tylko taktyczne zwycięstwo sił zbrojnych Ukrainy, rzetelne gwarancje bezpieczeństwa Kijowa przez zachodnich sojuszników i jej całkowita integracja w polityczno-militarne struktury Zachodu (NATO i Unia Europejska) spowodują geopolityczne zmiany w oparciu o nowy porządek polityczny na wschodzie, blokując drogę Putina i zmniejszając niebezpieczeństwo grożące Europie od Rosji.

Felietony publikowane na łamach „Białego Orła” odzwierciedlają wyłącznie poglądy ich autorów.

Pierwsze na Florydzie polskie biuro detektywistyczne zaprasza do skorzystania z usług

- Poszukiwania osób ► Sprawy rozwodowe
- Pomoc w sprawach na terenie Polski
- Dochodzenia ubezpieczeniowe ► Ustalanie majątku

PIERWSZA KONSULTACJA ZA DARMO

35 Grand Palms Blvd,
Englewood, FL 34223
Mobile: 941 549 2395
Email: office@contra-riskconsulting.com
www.contra-riskconsulting.com

AMERYKAŃSKA CZĘSTOCHOWA DUCHOWA STOLICA POLONII

THE NATIONAL SHRINE OF OUR LADY OF CZESTOCHOWA
654 FERRY ROAD, PO BOX 2049, DOYLESTOWN, PA 18901
TEL. 215-345-0600 EMAIL: INFO@CZESTOCHOWA.US
WWW.CZESTOCHOWA.US

POLAMER

Jedyna taka polska firma!

Imieniny, Urodziny,
Rocznice
i inne imprezy okolicznościowe

Wyślij kwiaty bądź gotowy zestaw upominkowy dla Bliskich do każdego miejsca w POLSCE

Przejrzyj naszą bogatą ofertę i zamów na www.polamerusa.com

GREENPOINT - NY
880 Manhatan Ave.
Tel. 718-349 1319

MASPETH - NY
64-02 Flushing Ave.
Tel. 718-326-2260

WALLINGTON - NY
130 Main Ave.
Tel. 973-779 6613

Roselle - NJ - Magazyn Cargo
275 Cox St.
Tel. 908-352 9100

Pomona - NJ
1551 Rt 202
Tel. 845-354 2400

Szukamy nowych agentów

Więcej info na:
www.polamerusa.com
oraz 773-685-8222

Przewodnik polonijny

Agenci nieruchomości

Bak, Agnieszka

Charles Ruttenberg Realty
1545 S Belcher Rd., Clearwater, FL
☎ 813-299-7854
✉ realtoragnesbak@gmail.com

Bulanda, Agata

Preferred Shore Real Estate
630 S. Orange Ave., Ste 102, Sarasota, FL
☎ 941-323-6519
✉ Agatabulanda@msn.com
✉ Agatabulanda.preferredshore.com

Danos, Magdalena

Iron Valley Real Estate Orlando Team Transatlantic
225 S Eola Dr Orlando, FL
☎ 407-760-9286
✉ magdalenadanos@gmail.com
✉ www.ironvalleyorlando.com

Feldman-Cordiero, Danuta

Realty Exchange, LLC
300 Palm Coast Pkwy NE, Palm Coast, FL
☎ 443-280-2008
✉ Palmcoastnewhome@gmail.com

Jankowski Izabella

REALTOR® | Dalton Wade Real Estate Group
260 1st Ave S Ste #200 St. Petersburg, FL
☎ 630-617-5673
✉ izabella.h.jankowski@gmail.com
✉ izabella.daltonwade.com

Paskowski Magdalena, PA

Homefront Realty
1245 S Pinellas Ave,
Tarpon Springs FL 34689
☎ 727-364-7212
✉ magda4realty@gmail.com

Pisarczyk, Agnieszka

Better Homes and Gardens Real Estate
12000 N Dale Mabry Hwy., Ste 112, Tampa, FL
☎ 813-416-8210
✉ Apisarczyk1@gmail.com

Porowska, Anna Maria

Remax Advance Realty
☎ 786-354-4710
✉ Porowska.Florida@gmail.com
✉ Globalrealestateworld.com

Rudawski, Grace

Berkshire Hathaway Home Services
2483 Hickman Cir, Clearwater, FL
☎ 727-249-4490
✉ Grace@RealtorGrace.com
✉ YouAskGrace.com

Sychowski, Krzysztof

Keller Williams Classic Group
3355 Clark Rd., Suite 103, Sarasota, FL
☎ 941-468-1120

Tryndus, Roman

United Realty Group
1200 S. Pine Island Rd., Ste 600, Plantation, FL
☎ 754-235-0378
✉ Houseroman@yahoo.com
✉ Myhouseflorida.net

Wasowski, Jolanta

Charles Ruttenberg Realty
1545 S. Belcher Rd., Clearwater, FL
☎ 727-798-9099
✉ jolanta07@icloud.com

Organizacje

Amerykański Instytut Kultury Polskiej

140 79th St. Causeway, Suite 117, Miami, FL 33141
☎ 305-864-2349
✉ Info@ampolinstute.org
✉ Ampolinstute.com

Chopin Foundation of the United States

140 79th St. Causeway, Suite 117, Miami, FL 33141
☎ 305-868-0624
✉ Info@chopin.org
✉ Chopin.org

Polskie Centrum Jana Pawła II

1521 North Saturn Ave., Clearwater, FL
☎ 727-298-8609
✉ Polcenterbiuro@gmail.com
✉ Polishcenterfl.org

Polonia, Inc.

4350 16th Street N, St. Petersburg, FL
☎ 727-522-1942
✉ poloniafl.org

Piekarnie

Grand Bakery & Café

439 W. Pike St., Lawrenceville, GA
☎ 770-277-3377

Polish Babka

☎ 646-531-6585
✉ kamila@polishbabka.com
✉ Polishbabka.com

Podatki & księgowość

Bialicka, Anna

Sunshine Accounting Inc.
☎ 727-460-5697
✉ annataxservice@gmail.com

Jamroz, Wiesława CPA

2571 N. Toledo Blade Blvd., Suite 1 North Port, FL
☎ 941-979-0294
✉ Wjamrozcpa@yahoo.com
✉ Jamroztaxcpa.com

Pożyczki

Kobylecki, Stefan

Mortgage 1 – Liberty Branch
☎ 248-877-6200
✉ SK@MortgageOne.com
✉ MortgageOne.com

Kozina, Robert

Midamerica Lenders
☎ 773-991-3608
✉ Rob@goodadvisors.us

Maciejewska, Grazyna

PENFED Credit Union
☎ 203-948-6084
✉ Grazyna.Maciejewska@PenFed.org

Scheffler, Gerard

GRU Financial Corp.
☎ 773-909-3346
✉ Schefflergerard@gmail.com

Sokolowski, Monika

Polsko-Słowiańska Federalna Unia Kredytowa
☎ 941-740-3375
✉ Naszaunia.com

Prawnicy

Bolko, Ryszard

1825 NW Corporate Blvd., Suite 110, Boca Raton, FL
☎ 561-609-0199
✉ Richard@bolkolaw.com
✉ Bolkolaw.com

Piasecka, Agnieszka

13575 58th St., N, Clearwater, FL
☎ 727-538-4171
✉ Polishattorneyclearwater.com

Slowik, Matthew P.A.

11555 Heron Bay Blvd., Suite 200, Coral Springs, FL
☎ 954-603-0063
✉ mslowik@slowiklaw.com
✉ Slowiklaw.com

Wieczorkowski, Andrew

2474 Sunset Point Rd., Clearwater, FL
☎ 727-726-1200
✉ awlawyeradvice@gmail.com
✉ Lawyeradvice.com

Wysocka, Jovita

Kravitz Law Group
Brandon, Clearwater, St. Petersburg, Tampa
☎ 888-554-9998
✉ Kravitzlawgroup.com

Restauracje

Cracovia Polish Restaurant

3007 Commercial Way, Spring Hill, FL
☎ 352-515-6177
✉ Cracoviapolishspringhill.com

Sklepy

Euro Deli

1879 W Hillsboro Blvd., Deerfield Beach, FL
☎ 954-425-0200

European Flavors Polish Market

648 Oakfield Dr, Brandon, FL
☎ 773-240-6551

European Goodies

116 N. Main Ave., Clearwater, FL
☎ 727-442-0637

International Food Store

13201 Tamiami Trail, North Port, FL
☎ 941-429-1239

Kiev Deli

4031 Cattleman Rd., Sarasota, FL
☎ 941-377-7427
✉ Kievdelisarasota.com

Krakus Polish Deli

7306 Southgate Blvd., North Lauderdale, FL
☎ 954-722-8006
✉ www.krakusdelifl.com

M&W European Deli

2676 Bayshore Blvd., Suite L, Dunedin, FL
☎ 727-738-0679

Old World Polish Deli

1390 S. Federal Hwy., Pompano Beach, FL
☎ 954-366-1858
✉ Oldworldpolishdeli.com

Pierogi Inn

6611-6615 Superior Ave., Sarasota, FL
☎ 941-929-0101
✉ Polishdelipierogiinn.com

Polish Delicatessen

1322 W N Blvd., Leesburg, FL
☎ 352-365-1747
✉ Polish.deli99@gmail.com
✉ Homemadekielbasa.com

Staropolska Kuchnia

4108 US-19 N Center Plaza, New Port Richey, FL
☎ 727-842-8535

Taste of Europe Inc.

5707 South Dixie Hwy Unit E, West Palm Beach, FL
☎ 561-383-2368

Taste of Poland

13500 N. Tamiami Trail, Unit 6, Naples, FL
☎ 239-631-1917

Traditional European Deli

525 E Venice Ave. Unit E, Venice FL 34285
☎ 941-218-4914
✉ traditionaleurodeli@yahoo.com
✉ Facebook.com/TraditionalEuropeanDeli

Transport

Atlantic & Express Shipping Inc.

3601 NW 60 St., Miami, FL
☎ 954-980-8945
✉ Atlanticexpresscorp.com

Ubezpieczenia

Smyl, Magdalena

Healthmarket Insurance
2298 Lakeland Hills Blvd., Lakeland, FL
☎ 863-940-1161
✉ Smylmagdalena@gmail.com

Sobczak, Robert

Ubezpieczenia na zdrowie
Medicare po Polsku
☎ 844-654-5185
✉ robert@medicarepopolsku.com
ObamaCare Hotline
☎ 844-944-7526
✉ robert@obamacarehotline.com

Wasilewski, Oliwier

Health Insurance Center
☎ 773-620-5258
✉ Ubezpieczeniamedicare.com

Wazio, Malgorzata

State Farm Insurance
7801 Starkey Rd., Seminole, FL
☎ 727-397-1495
✉ Maggie.wazio.leo5@statefarm.com

Zakrzewski, Krystyna

AAA Insurance
☎ 941-377-7427
☎ 727-347-5595
✉ kzakrzewski@acg.aaa.com

Zdrowie i uroda

Cutting Edge Hair Design

38854 US Hwy 19N, Tarpon Springs, FL
☎ 727-277-1346
✉ Magda191@gmail.com
✉ Cuttingedgehairsalons.com

Inne

AirMax Refrigeration

2241 Highland Woods Dr., Dunedin, FL
☎ 727-231-9505
✉ Airmaxrefrigeration@gmail.com
✉ Airmaxrefrigeration.com

Contra Risk Consulting

15546 Agua Cir., Port Charlotte, FL
☎ 941-549-2395
✉ Office@contra-riskconsulting.com
✉ Contra-riskconsulting.com

Konsulat Honorowy RP w Miami

140 79th St. Causeway, Suite 117, Miami, FL 33141
☎ 305-866-0077
✉ Polishconsulfl@yahoo.com

Pijawki Medyczne

Sarasota, FL
☎ 646-460-4212

ROZLICZENIA PODATKOWE

Świadczymy usługi dla Polonii od 2010 roku!

- Rozliczenia podatków – indywidualne
- Rozliczenia podatków dla firm:
LLC, S-Corp, C-Corp, Partnership
- Zwroty nadpłaconych podatków
- Konsultacje biznesowe
- Zakładanie i rozwiązywanie firm
- ITIN – nowe numery i odnawianie
- Usługi notarialne

Wiesława Jamroz, CPA

2567 N Toledo Blade Blvd. Suite # 3,
North Port, FL 34289
Kom. (917) 868-3815
E-mail: wjamrozcpa@yahoo.com

Licencjonowany CPA na FL i NY

SOCIETY OF POLISH AMERICAN TRAVEL AGENTS

POLSKIE AGENCJE PODRÓŻY
polecają szeroki wachlarz usług,
bogate doświadczenie oraz profesjonalną,
osobistą obsługę klienta, której nie znajda
Państwo w internecie.

www.spata.org

LISTA ZRZESZONYCH AGENCJI

MASSACHUSETTS

Golemo Travel Service (508) 755-2753
Pat Tours Division of W.W.T. (413) 747-7702

NEW JERSEY

Classic Travel (973) 473-3845
Dom Polski, LLC (732) 727-7711
Europe Travel (732) 390-1750
Globe Travel (732) 525-8589
Krystyna Travel Tours & Services (973) 779-0077
Polish American Bureau (973) 472-0522
Polskie Biuro (973) 777-7711
Pulaski Travel (732) 826-1500
Spojnik Agency (609) 393-1616

NOWY JORK

Albatross Travel Agency (718) 383-7211
Interport Travel Service (716) 892-8002
Maria Agency (718) 389-6208
Pol-Travel Service (718) 383-0505
Renata's Agency (845) 628-8828

PENSYLWANIA

J.World Travel Inc (215) 634-6006

ILLINOIS

Polamer, Inc (773) 685-8222

Zapraszamy nowych członków!

SPATA

36 Main Street, South River | New Jersey 08882
Phone: 732-390-1750
E-mail: europetravelhp@gmail.com

Old World POLISH DELI

POLSKIE DELIKATESY

POLECAMY:
wędliny, nabiał, pieczywo, polskie
piwa, wypieki, tradycyjne polskie
dania na miejscu i na wynos

1390 S Federal Hwy,
Pompano Beach, FL 33062
Tel. (954) 366-1858
www.oldworldpolishdeli.com

Zapraszamy: pon-sob. 10am - 6pm, niedz. 10am - 4pm

Grand Bakery & Cafe

JEDYNA
POLSKA
PIEKARNIA
W OKOLICY!

Dowóz pieczywa na całą Florydę!

439 W. Pike St., Lawrenceville, GA 30046
phone: 770 277 3377

Hours: Mon - Wed 8:00 am - 6:00 pm, Thu - Sat 8:00 am - 7:00 pm

SPRZEDAŻ HURTOWA I DETALICZNA

KREDYTY HIPOTECZNE NASZEJ UNII NA FLORYDZIE

JUŻ OD
3%
WKŁADU
WŁASNEGO

na zakup lub przefinansowanie domów jedno-
do czterorodzinnych zamieszkałych przez
właściciela lub inwestycyjnych

Monika Sokolowski

Florida Mortgage Loan Consultant

(941) 740-3375

 **POLISH
& SLAVIC**
FEDERAL CREDIT UNION

1.855.PSFCU.4U (1.855.773.2848)

www.NaszaUnia.com

Minimum wkładu własnego w wysokości 3% dotyczy pożyczek na domy jednorodzinne o oprocentowaniu zmiennym - 5, 7 i 10-letnim. Miesięczna spłata pożyczki o stałym oprocentowaniu 3,375% (APR*) wziętej na okres 180 miesięcy wynosi \$7.09 za każde pożyczone \$1,000. Oferta tylko dla Członków PSFCU. Do otwarcia konta obowiązują zasady członkostwa. Inne ograniczenia mogą obowiązywać.

Member FDIC. Member NCUA. Member Equal Housing Lender.
Member FDIC. Member NCUA. Member Equal Housing Lender.

NCUA
National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency

PSFCU is an Equal Opportunity Lender.